

Konrád T. Lewandowski

Tácek

Motto:

"Tato kniha přináší důkazy toho, co je bytí a že existuje, zároveň i všeho, co je základní a výchozí při užívání metafyziky."
Mieczysław Gogacz, "Elementarz metafyziky", Warszawa
ATK1987

A přišel Vodnář. Po svém příchodu vzetí Ryby u huby a zavedl v rybníku pořádek.

Przewodasovo prorocství

Vtrhl jsem do redakce *Pikantních novinek*.

"Poslouchejte!" zaječel jsem. "Mám bombu! Byl jsem u McDonalda!"

Mou výtečnou náladu nedokázaly pokazit ani významné poklepávání na čelo a novinářsky blazeované škleby.

"Dosud jsem se mu vyhýbal jako čert kříži, ale včera večer mě zdeptal hlad," mlel jsem v extázi. "Nebylo zbylí, všude jinde bylo zavřeno. Vzal jsem si Big Maca a ta syfilitická měkkota se mi rozpadla v hubě dřív, než jsem do ní stačil kousnout. Ideální žrádlo pro někoho, kdo si zapomněl doma umělý chrup. Dá se žmoulat holými dásněmi. Fascinovalo mě to!"

Čuměli a poslouchali.

"Nechápete? Která zvířata nemají zuby?" Pochopitelně ticho. "Mihule! Třída kruhoustých. Kavárna u Mihule! McDonald je bašta pro kruhousté! Že se toho nedožil kavárník Wiech... Pusťte mě k počítači, naškrábu satirický fejetónek! Třeba je dřív zavřou..."

"McDonald si u nás objednal dvousloupcovou reklamu," pronesla hrobovým hlasem sekretářka Elka.

Není nad kýbl studené vody vychrstnutý na tvůrčí žilku.

"Jak to?"

"Guru Ciachorowski odvolal klatbu, protože vedení McDonalda přislíbilo nahradit mleté maso sójou," vysvětlila.

Jak se patří na skutečného masožravce, při pouhé připomínce vegetariánské diety se mi udělalo nevolno.

"S přídavkem rašeliny?" zeptal jsem se při vzpomínce na německý precedens.

"Ne, u nás budou přidávat špetku krásnorůžku... To je takový lišejník. Guru trval na národním akcentu v menu."

"O čem mám tedy napsat?" Posadil jsem se a s námahou poskládal své rysy do masky "Tvář chladného profesionála".

"Uděláš interview s Blyzsko-Sažynským."

"S tím expertem na talismany? Toho měl zmáknout minulý týden Rychu."

"Vykopl mě," ozval se Rychu ze svého kouta. "A ještě na mě poštlal něco, co vypadalo jako kříženec kočky s netopýrem..."

"Rozumím, byl jsi nametený..."

"Ani trochu."

Zamrazila mě představa napravování díla po praštěném alkoholikovi.

"A bílé myšky jsi viděl?"

"Viděl," odsekl studeně Rychu. "Byly v teráriu a sloužily té údajné kočce jako potrava."

"Nejde o fór, Tomaszewski," smířovala nás Elka. "Šéf rozhodl, že to máš prověřit. Právě ty."

"No dobrá," vzdychl jsem a obrátil jsem se k Rychovi. "Čím jsi vlastně naštl Sažynského?"

"To bylo hned na začátku. Zeptal se mě, jestli je relace bytím. Netušil jsem, o co mu jde."

"Dozvěděla jsem se," vmísila se Elka, "že Sažynski má nesmyslný zvyk zkoušet návštěvníky z metafyziky. Proto se ještě nikomu nepodařilo s ním udělat interview."

"Měl jsi odpovědět, zeje to diskutabilní problém, ale většina metafyziků tvrdí, že relace je bytím nesamostatným," řekl jsem. "Co jsi mu pověděl?"

"Nu..." Rychu zrozpačitěl. "Chtěl jsem to obrátit v žert, plácl jsem tedy, že není bytí bez odbytí..."

"Nedívám se, že se rozzuřil. Ale vážně, ještě nikdo ho nevyzpovídal?"

"Nikdo. Vyhnal dokonce i kočku z *Tvého sexoskopu*, která s ním měla udělat interview ve všech možných pozicích..."

"Třeba je na chlapěčky?"

"Asi ne, v mládí měl slušný harém."

To měnilo podstatu věci. Nesnáším fachu na rozkaz, ale tady šlo o lákavou výzvu.

"Beru," prohlásil jsem a tak se o několik dní později v mém životě objevil Tácek.

* * *

Blyzsko-Sažynski, kterého pokřtili Jerzy Mario Eustach, bydlel na Saské Kampě v půvabném vilovém zákoutí, vymezeném Francouzskou ulicí, Miedzeszynským valem a sjezdem z mostu Poniatowského. Do těch klikatých uliček se dá zamilovat na první pohled. Zbožňuji klikaté uličky, domnívám se, že mají osobitost, na rozdíl od rovných ulic, protínajících se pod odporně pravými úhly. Když vidím plynule zatáčející uličku, padá mi z duše cynická skořápka a zůstává čiré nadšení.

Sažynski měl dům v Berezinské ulici, ale nebyla mi dopřána rozkoš procházky. Stačil jsem ještě vysednout z tramvaje u Washingtonova ronda a projít podchodem, když z Francouzské vypochoďovala bojůvka Hřebů, čili Hlídek Řádu bytí

vyššího vědomí. V zelených košilích, s hlavami vyholenými a obarvenými nazeleno, skandovali mantry a do taktu mávali baseballovými pálkami. Na nohou měli superekologické sandály. Pojmenování "Hřeby" bylo nejdřív posměšnou zkratkou, ale když guru Ciachorowski Svámí, nazývaný nevěřícími Štěbetavý průšvih, prohlásil: "Moudré hlavě stačí slovo, do hloupé je třeba vrazit hřeb," název se vžil. Abych se jim nepřípletl do cesty, přistoupil jsem k novinovému stánku a začal si prohlížet noviny.

Hned nahoře udivovala "Wyborcza" zeleným čtverečkem hned vedle slova "gazeta". Pod hlavičkou se táhl sáhodlouhý titulek oznamující vyhlášení rozsudku v nejnovějším veřejném procesu. Tři kluci si udělali u řeky ohýnek a pekli na něm ulovené ryby. Prokurátor na ně vytáhl hned tři paragrafy: zvěrovraždu, loupežné zneužití kyslíku a posílení skleníkového efektu. Dostali dva roky nepodmíněně. Ksaku, před třemi lety by mohlo něco takového vyjít jen v *Pikantních novinkách*, a to ještě na prvního apríla...

"Šunčička, debrecínka, čerstvá krkovička," zaslechl jsem najednou chraptivý šepot. Vedle mě stanul zarostlý chlápek a čuměl někam přes mé rameno. "Tady, kousíček, hned za rohem," dodal. "U švagra ve sklepe..."

"Ne, dík, mám vlastní dodavatele," odvětil jsem tlumeně a hned proklel svůj neopatrný jazyk. Jestli to byl fízl, jsem v háji!

V tom okamžiku z Finské vypochoďoval přímo k nám další oddíl Hřebů. Zaúpěl jsem. Kde se jich tolik bere?

Uzenář se rázem rozplynul ve vzduchu. Když Hřeby lhostejně minuly stánek, pocítil jsem na čele kapky potu.

Než jsem došel k Sažynského vile, trochu jsem se vzpamatoval, což bylo dobře, protože domácí pán zřejmě neměl náladu k přijímání novinářů.

"Můžete mi povědět, co je to inteligibilita?" vypálil na mě, jakmile jsem se představil.

Záměr dotazu byl evidentní, ale v jeho hlasu jsem vycítil ještě něco. A to mi připomnělo výroky kapitána Klose: "Nejlepší kaštany mají na náměstí Pigalle..."

"Zuzana je jí jen na podzim," vyhrkl jsem bez rozmyšlení, a když Sažynski otevřel ústa, začal jsem recitovat:

"Inteligibilita či poznatelnost je akt existence v bytí, který projevem otevřenosti toto bytí zpřístupňuje setkáním a poznáním."

Oněměl, ale jen na chvíli.

"Vidím, že se učíte rychle," usmál se a přihladil si krátké, šedivé vlasy. "Vašeho kolegu jsem vyhodil před necelým týdnem."

"Kdepak rychle!" uvolnil jsem se. "Když jsem vzal do ruky první učebnici metafyziky, musel jsem dva měsíce studovat terminologický slovník, než jsem dokázal přečíst a pochopit obsah."

"Zabýváte se metafyzikou soukromě?" pohlédl na mě pátravě.

"Ovšem, a ještě několika dalšími věcmi."

"Neuvěřitelné."

Působil dojmem, že nevěří vlastnímu štěstí, dal jsem se tedy bystře do díla.

"Proč se každého vyptáváte na metafyziku?"

"Protože se nehodlám vybavovat s pitomcem, který nezná základní termíny."

"Je to tak důležité?"

"Pojďte za mnou!"

Vstoupili jsme do salonu. Z lustru slétl velký pták a hlučně přistál na stole. Ztuhl jsem. Nebyl to pták, ale netopýrokočka, o níž mluvil Rychu.

Nemám taky derilium? Sažynski přistoupil k teráriu v koutě, vytáhl z něj za ocas bílou myšku a hodil ji na koberec. Tvor bleskově skočil ze stolu a třemi klapnutími kořist sežral. Potom přišel na zadních nohou ke mně a začal se lísat.

"Dobře si ho prohlédněte," vyzval mě hostitel.

Poklekl jsem a dotkl se zvířátka. Určitě nešlo o hříčku přírody ani chirurgickou skládačku typu Frankenstein. Bytost měla příliš harmonické tělo, než aby některá z těchto možností přicházela v úvahu. Ideální proporce, jemnou, aksamitou srstí pokrytá kožená křídla byla spojena s patřičně přeměněnými předními tlapami. Stavba zadních končetin byla charakteristická pro dvounohé bytosti. K tomu patřila chápavá zakončení křídel a ocas vybavený vějířem per, vzniklých z morfologicky přeměněné srsti.

Ani jsem se nepokoušel skrýt svůj údiv.

"Co je to?"

"Pochází z budoucnosti, z doby, kdy po vymření lidstva a většiny obratlovců došlo k radiační adaptaci krys a koček."

"Co tedy dělá u vás?"

"Tudy prosím," pokynul.

Opustil jsem netopýrokočku a přešli jsme do nevelkého pokoje. Na stole pokrytém bílým ubrusem ležel oválný předmět, tvarem i velikostí připomínající talířek na uzeniny nebo spíš tácek, byl totiž docela plochý, jen asi centimetrové tloušťky. Na druhý pohled byla patrná mozaika červeno-černo-žluto-modrých fragmentů, spojených vitrážní technikou. Nepravidelné kousky neprůhledného materiálu vytvořily barevný, abstraktní obraz vyvolávající neurčité podráždění.

"Otočte to," vyzval mě Sažynski.

Dotkl jsem se Tácku a v tom okamžiku mi selhala souhra smyslů. Zrak tvrdil, že hledím na plochu vitráž, kdežto hmat, že se dotýkám elipsoidního tělesa tvaru i velikosti ragbyového míče... Přesto jsem se pokusil splnit hostitelovu výzvu a v následujícím okamžiku jsem se málem zbláznil. Těleso v mých rukou se otočilo asi o čtvrtinu, ale to, nač jsem hleděl, zůstalo dál stejně ploché. Přitom mělo být nyní tenkým obdélníkem! Pochopil jsem, že na tento předmět se nevztahují zákony promítání tělesa na plochu a zamrazilo mě. Můj rozum navyklý na eukleidovskou geometrii se bouřil proti smyslům. Odstoupil jsem od stolu a bezděčně si otřel ruce o kalhoty.

"To je fragment výřezu čtyřrozměrné plochy," prohlásil Sažynski. "Posad'te se, prosím."

S úlevou jsem padl do křesla u zdi a vyhýbal se pohledu na Tácek. Hostitel usedl naproti mně.

"Co je to?" zachroptěl jsem.

"Z hlediska metafyziky lze tuto věc nazvat inteligibilizátorem, parapsycholog by ji nazval nadtalisman, kdežto fyzik by použil výraz strukturátor pravděpodobnosti. Vezměte na vědomí, že je to zařízení fungující podle metafyzických zákonů."

Připomněl jsem si tvora řádícího v salonu a vzdal jsem se dalšího dotazu. Sažynski se zamyslel.

"Jak víte," řekl po chvíli, "živím se výrobou talismanů na objednávku. Proto mě vždycky zajímalo, jak zajistit, aby mé výrobky byly co nejúčinnější. Zkoumal jsem tedy talismany proslulé velkou účinností, pročítal jsem staré knihy a experimentoval. Zjistil jsem, že předměty nazývané talismany jsou většinou bezcenné tretky, jiné, zhotovené bez potřebné pečlivosti, fungují velmi slabě, ale výjimečně se vyskytují i velice efektivní. Pochopitelně jsem chtěl vyrábět jen ty nejsilnější. Před třiceti lety jsem zjistil, že opravdu účinné talismany jsou fragmenty jediného celku," ukázal na Tácek. "Před půl rokem se mi podařilo najít poslední kousek a spojit je dohromady."

Už jsem se dotkl dvou věcných důkazů, ale i nadále jsem byl nakloněn pokládat jeho povídání za kupu žvástů.

Mezitím Sažynski pokračoval:

"Fungování talismanů čili předmětů působících, že bytí jejich majitele probíhá podél řetězce šťastných událostí, lze vysvětlit teorií metafyzického vesmíru, kterou jsem pracovně nazval "teorie tvarovek". O tom si však promluvíme jindy. Nyní chci navrhnout, abyste se stal uživatelem tohoto inteligibilizátoru."

"Proč?" pohlédl jsem s obavou na Tácek.

"Jinak mi nikdy neuvěříte."

"Zřejmě vám nejde o interview v *Pikantních novinkách*?" zmobilizoval jsem svůj už poněkud narušený důvtip.

"Ne."

"Oč tedy?"

"To se nedovíte, dokud nevyzkoušíte inteligibilizátor."

Zasáhl citlivý bod. Věděl jsem, že mě má zvědavost nakonec přemůže.

"Souhlasím," rezignoval jsem.

V Sažynského ruce se objevila jehla a lahvička salicylového lihu.

"Přistupte ke stolu a podejte mi ruku," přikázal.

"Co chcete dělat?"

"Potřebuji kapku vaší krve."

Nevěděl jsem, jestli se mám rozesmát nebo rozzlobit.

"Chcete úpis vlastní krví?"

Sažynski se shovívavě usmál.

"Myslel jste si," zavtipkoval, "že pověsti o úpisech jsou pohádkové výmysly? Inteligibilizátory se v dějinách lidstva objevily už víckrát. Je skutečností, že krev je spojuje s uživatelem, kdežto celé to žvanění o smlouvě s ďáblem je nesmysl, vymyšlený nezasvěcenci."

Překonal jsem vnitřní odpor a podal mu ruku. Bodl mě a po chvíli se na ukazováčku pravé ruky objevila kapka krve.

"Dotkněte se tím prstem inteligibilizátoru a pronesete nahlas své jméno," řekl Sažynski.

Připadal jsem si trochu hloupě, vybral jsem si tedy červenočerný fragment Tácku, na kterém byla krev vidět nejméně.

"Radoslav!" Teprve nyní jsem postřehl, že na jiném, modrém kousku mozaiky je druhý, narudlý otisk prstu, nepochybně samotného majitele.

"A dál?" zeptal jsem se.

"Inteligibilizátor se ovládá vůlí, tedy vyjadřováním vědomých prání typu: chci to, chci tak. Během noci dojde k navázání trvalé relace čili příčinného spojení mezi vámi a tímto zařízením. Ráno jděte na procházku a trochu experimentujte. Až se definitivně přesvědčíte, přijďte sem a promluvíme si. A teď sbohem."

* * *

Úsvit jsem přivítal v blahém přesvědčení, že události včerejšího dne se mi pravděpodobně jen zdály. Bylo krásné počasí, na obzoru žádný Hřeb, byl jsem tedy ochoten vysmát se sám sobě.

"Chci zmrzlinu!" pronesl jsem do prostoru a představil si Sažynského výraz.

"Haló, Radku!" zaslechl jsem z boku.

Na rohu ulice Zelené revoluce a Volské stál zmrzlinářský vozík a za ním v bílém plášti a bílé čepičce osobně Jacek, který před týdnem opustil zaměstnání v *Pikantních novinkách*.

Přistoupil jsem k němu.

"Ahoj! Dneska mi přidělili tento rajón, stojím tady už hodinu a tak nějak mi připadalo, že tě potkám," plácal a přitom mi nandával ledové kopečky do oplatkového kornoutu. "Tu máš! Jde to na účet firmy!"

"Díky...", vzal jsem si zmrzlinu a ulízl. Byla opravdická!

"Copak, není dobrá?" pohlédl Jacek s obavou na můj výraz.

"Ne... proč... v pořádku," blábolil jsem. "Víš... spěchám... ozvu se..."

Zpitomělý jsem se vydal Volskou směrem k Bernu. Schopnost logicky uvažovat jsem nabyl až pod železničním viaduktem.

Když má ten Tácek takovou sílu, uvidíme, co dokáže! Vzpomněl jsem si na létající kočku z budoucnosti vzdálené miliony let...

"Dobrá," vycedil jsem. "Chci vidět svět, ve kterém jsou dominující formou života chrupavčití!"

Došel jsem k Bernu. Ulice byla vydlážděná kočičími hlavami a středem probíhaly tramvajové koleje. Pamatoval jsem si tento vzhled ze základní školy, než všechno zalil asfalt.

V tom okamžiku zabočila z Volské vyzvánějící tramvaj číslo 11. Vůz vypadal, jako by právě vystoupil z archivního filmu. Starožitné vozidlo stanulo na zastávce vzdálené několik kroků. Zřejmě jsem z počátku couvnul v čase o nějakých osmdesát let...

Popoběhl jsem a pokoušel si připomenout plán předválečné Varšavy. Když jsem nastoupil, průvodčí mi nevěnoval pozornost.

Věděl jsem, že smyčka je u volské plynárny. Přejeli jsme Dvorskou, která mi trošku připomněla současnou Kasprzakovu. Smyčka však byla pryč! Koleje vedly dál Bernem směrem k Ochotě. Museli je tedy prodloužit. Můj předválečný plán byl zřejmě příliš starý, a přitom jsem věděl, že po válce tyto koleje zlikvidovali. Takhle tedy vypadá alternativní historie...

Vystoupil jsem u plynárny a rozhlédl se. Ihned jsem upozoroval uličku, které určitě nebyla zde ani v mé skutečnosti, ani na starém plánu. Vstoupil jsem do ní. "Vschovská", četl jsem na nedaleké tabulce.

Co dům, to jiná architektura! Když jsem došel na konec, stanul jsem na okraji pole, na kterém sedlák v plátěných šatech oral dřevěným rádlem taženým dvěma voly. Aha, středověk! Ne docela... Najednou jsem zjistil, že tažná zvířata nejsou voly, ale zdomácnění tuři.

Zleva ústil stinný úvoz. Vydal jsem se tudy. Rokle pozvolna klesala, šlo se mi fajn. Rostliny na svazích mi připadaly nějaké jiné. Nevyznám se v botanice natolik, abych určil, čím to bylo. Potom se postupně začalo objevovat pořád víc kapradí. Bylo stále vyšší.

Rokle najednou skončila sluncem ozářenou mýtinou. Kolem se zvedaly stromové přesličky, kapradiny a plavuně s pokroucenými větvemi. Typické rostlinstvo pro přelom devonu a karbonu. Uprostřed mýtiny jsem zahlédl nehybného tvora a pochopil jsem, že jsem na místě.

Odjakživa mě zajímalo, co způsobilo, že na souš vystoupili kostnatí a ne chrupavčití předkové žraloků. Obě tyto formy živých bytostí se objevily na Zemi současně, navíc jejich původním prostředím byly sladké vody, odkud je na souš blíž než z hlubin oceánů. Startovní podmínky měly tedy stejné. Skutečností je, že chrupavka je méně odolná než kost, ale to znamená jen tolik, že kostry pozemních chrupavčitých se musí skládat z kratších a silnějších částí. To by způsobilo, že tito tvorové by měli jiný tvar a způsob pohybu, určitě by však nebyli horší než jejich příbuzní vybavení kostmi z fosforečnanu vápenatého. Možná by dokonce měli větší evoluční plasticitu a vytvořili by víc různorodých morfologických forem. V naší skutečnosti však chrupavčití nevyhráli v mutační loterii...

Popošel jsem blíž. Zvíře sedící uprostřed mýtiny připomínalo křížence žraloka s kaktusem a popelnicí. Když mě upozorovalo, svinulo se do koule a kutálelo se ke mně rychlostí tří kilometrů za hodinu. V jeho představě to nepochybně byl bleskový útok na kořist. Ustoupil jsem dva kroky stranou a sledoval, co se bude dít. Musím uznat, že zvíře mělo perfektní

odhad vzdálenosti. Rozvinulo se a cvaklo trojúhelníkovitými zuby přesně tam, kde jsem před chvílí stál.

Bylo nyní tak blízko, že bych mohl natáhnout ruku a dotknout se ho. Dobře, že jsem to neudělal! V tom okamžiku se v boku dravce vytvořila hluboká oválná prohlubeň, jakási tlama bez jícnu, s naježenými zubošupinami, pokrývajícími celé její tělo. (Poznamenávám, že šupiny žraloků a rejnoků mají stejnou anatomickou stavbu jako zuby.) Tato přídatná tlama nepochybně sloužila k přidržení příliš hbité kořisti. Stěží jsem stačil uskočit, zvláště když další tlama vznikla v zadní části těla útočícího dravce. Když minula podruhé, zvíře se smrštilo jako zmáčkнутá pružina, vyskočilo do výše a po balistické křivce letělo přímo na mou hlavu. Tentokrát jsem už pádl ze všech sil na opačný konec mýtiny!

Z nesnázi mě dostal býložravec, který vylezl z lesa, přitom povalil jednu plavuň a tím na sebe upoutal pozornost dravce. Nové zvíře připomínalo tramvajový vůz plný husitů. Šavlovité trny vyrůstající z boků a hřbetu býložravce připomínaly válečné kosy trčící z oken. Funicí kaktusožralok okamžitě zahájil tanec kolem přichozícího a úporně hledal místo, ze kterého by mohl urvat kus masa. Napadený se bránil s důstojností a klidem, ježil trny a nepřestával okousávat plavuň.

Sledování souboje i najednou narušilo šřouchnutí do praveho kotníku. Tvor připomínající hříba mi už sežvýkal manžetu nohavice a právě se pouštěl do tkaniček. Usoudil jsem, že jsem už viděl dost a že je čas k návratu. Vstoupil jsem do kaprad'ové houštiny. Setmělo se a za okamžik nastala úplná tma. Jako bych oslepl... Než jsem se však stačil zneklidnit, spatřil jsem pod nohama úzký proužek světla, pronikající mezerou mezi prahem a venkovními dveřmi. Byl jsem na schodišti našeho domu. Soused za mnou s nadávkami lomcoval dveřmi výtahu, které se jako obvykle zasekly. Zhluboka jsem se nadechl a rozhlédl. Skoro bych řekl, že jsem vůbec nevyšel ven, nebýt toho, že jsem v ruce stále držel dno oplátkového kornoutu od zmrzliny, pravá nohavice pak nesla následky, hm, naznačující okousání.

Nečekal jsem na příznaky šoku a vyběhl nahoru, kde jsem vypil spoustu studené vody. Ještě víc jsem si jí vylil na hlavu.

Potom jsem se převlékl a odjel k Sažynskému.

* * *

Za tři čtvrtě hodiny jsem ve Finské potkal Hlídky Řádu. Sakra! Cestou centrem Varšavy jsem nezahlédl žádného Hřeby, a tu máš čerte kropáč! Jen mimochodem, s obvyčejnými hřeby se v centru člověk také nesetkal. Zmizely ze železářství poté, co někteří lidé přišli na nápad nosit je v klopě hlavičkou dolů. Bylo je možné dostat jen na předměstích proti místopřísežnému prohlášení vydávanému ministerstvem životního prostředí.

Celkem nebylo tak zle. Na rozdíl od pokročilých zemí Evropy se u nás nechtěl uchytit kastovní systém, v němž by párii byli řezníci a kožešníci. Němcí, pociťující vinu za události 20. století, si snadno nechali namluvit, že "maso znamená fašismus", a rozhodli se zavést doma zelený pořádek.

Rusové se zase jako obvykle drželi zásady, že veškerá pravda pochází od vrchnosti. Kdyby jednoho dne převzala moc v Rusku strana ornitologů a vyhlásila ptákovitou ideolo-

gii, následujícího rána by nejméně deset milionů Rusů zahynulo skoky z oken nebo při pokusech stavět si hnízda na vysokých stromech. Těžko se jim divit, vždyť převrat Revoluce zeleného vědomí byl mnohem méně absurdní. Vše tu bylo prosté a logické. Čím víc prachů se určilo na ochranu prostředí, tím větší moc měli hoši disponující tímto balíkem. Čím větší moc, tím víc prachů si mohli nahrát. A tak dokola. V okamžiku, kdy se machři na rozpočet a politiku dohodli se zelenými špičkami (neplést si s klíčky) a nechali je přejít z trávníků před vládními budovami do pracoven v těch budovách, se události řítily jako sněhová koule na svahu. Smetly rovnováhu sil a my jsme se probudili v Evropě, která měla na vlajce místo hvězdiček čtyřlístky.

Církev se dověděla, že je kanibalskou organizací. Když se smísí ideologie s penězi (nejde o ideologii, pokud je hodně peněz), výsledek bude jen jeden. A byl.

V Polsku však ne docela. U nás musí být něco v půdě nebo ovzduší, protože každá žhavá idea, které pronikne mezi Balt a Tatry, rázem vystydne a změní se v drsnou slupku, pod kterou kypí beze změny veselý, věkovitý chaos. Vůbec mi nevadilo, že se v Polsku nedá zavést pořádná totalita, ale guru Ciachorowski kvůli tomu tuze trpěl. Pořád se musel omlouvat za své rodáky a blýskat očima na zasedáních Evropského kongresu nadvědomí. Vracel se z těchto akcí velice frustrovaný a potom prosil, zaklínal, vyhrožoval Hřeby, napomínal, a nakonec oznámil, že za účelem nápravy horlivosti Poláků přejde k přímému božímu zásahu.

* * *

Považte, že Sažynski na mě čekal s vychlazeným pivem.

Za chvíličku jsme si začali tykat. Seděli jsme v pokoji s Táckem. Referoval jsem o svých ranních experimentech, potom se rozhovořil hostitel.

"Jak víš, metafyzika se zabývá rozpoznáváním, čili identifikací bytí a určováním závislostí mezi nimi. Bytí mohou být stejně fyzické jako nehmotné. Bytím je předmět, živá bytost, přírodní zákon, rozsudek soudu, událost, idea či filosofický pojem. Fyzika se zabývá jen některými kategoriemi bytí, metafyzika všemi."

Přikývl jsem.

"Dobrá!" Sažynski zvýšil hlas. "A teď odlož pivo a pozorně poslouchej! Představ si, že tvůj pokoj je plný kousků skla. Koulí, krychlí, jehlanů, rovnoběžnostěnů i nepravidelných těles. Od podlahy až ke stropu! Dejme tomu, že ta skleněná tělíska jsou velikosti ořechu, průhledná a bezbarvá."

"Uhm...", broukl jsem.

"A teď na to shora vylejeme červenou barvu. Co se stane?"

"Barva poteče dolů a cestou bude barvit kousky skla," odvětil jsem. "Vznikne pohybující se prostorová oblast červeně. Jakási putující skvrna."

"Ta barva nesehne," řekl Sažynski. "Neustále přetéká z jedné skleněné tělísko na jiné. Ta skleněná tělíska a mezi nimi protékající červená barva tvoří model metafyzického vesmíru. Barva je poznatelnost a skleněná tělíska potenciální bytí. Obarvený kousek skla označuje skutečné bytí čili existenci dostupnou našim smyslům. Tak tedy oblast potenciálních bytí vyznačených poznatelností, ta putující skvna, je oblastí naší skutečnosti. Příkladem potenciálního bytí je dosud nenapsaná kniha, která však existuje jako statisticky možná kombinace slov, nebo nenarozené dítě. Je třeba provést určitou činnost, aby se těmto bytím dodala poznatelnost čili se učinila reálnými neboli - jak říkají metafyzikové - zaktualizovala."

"Rozumím," odpověděl jsem. "Pohyb té zbarvené oblasti závisí do jisté míry na našich rozhodnutích, a částečně je náhodný, obecně pak podléhá globálním kulturním a sociologickým fenoménům."

"Právě!" přikývl Sažynski. "Naše pasivita nebo aktivita způsobuje, že se aktualizují ta či ona bytí a tímto způsobem formujeme naši skutečnost. A na druhé straně za sebou zanecháváme historická fakta, která postupně ztrácejí poznatelnost, víme o nich stále méně, mění se v archeologická fakta, obsahující jen stopy poznatelností, až se posléze opět stanou potenciálními bytími."

"To není špatné," souhlasil jsem, "ale co to má společného s tímhle?" ukázal jsem na Tácek.

"To jsem chtěl právě říct," ujistil mě. "Povez mi, jak podle tebe přetéká barva z tělíska na tělísko?"

"Místem, kde se tělíska stýkají," pokrčil jsem rameny. "To je samozřejmé."

"Dobře. V prostoru zaplněném takovými tělísky lze tedy odlišit celé řetězce postupně se dotýkajících tělísek. Tyto řetězce jsou řady příčin a následků, podél kterých protéká poznatelnost. Inteligibilizátor způsobuje."

"Říkejme mu třeba Tácek," přerušil jsem ho. "Bude to jednodušší." „

Sažynski pohlédl na stůl a usmál se.

"Budiž," přikývl, "tedy způsobuje, že průtok poznatelností probíhá v souladu s tvým přáním; dozadu nebo stranou od hlavní oblasti skutečnosti. Ty subjektivně vnímáš tento jev jako cestu do minulosti, budoucnosti nebo alternativního světa. Jak jsi sám zjistil, je možná i jejich libovolná kombinace. Díky Tácku se aktualizují dosud neznámé potenciální rady příčin a následků. V našem modelu se tehdy zbarvují nové řetězce tělísek..."

"Souhlas... Ale díky čemu Tácek ovládá průtok poznatelností?"

"Čert ví!" odsekl Sažynski a sáhl po pivu.

Ksakru, pokud to nevěděl, tak přinejmenším musel tušit, jak byl blízko pravdy!

* * *

Po návštěvě Sažynského jsem se celý večer oddával nerušenému dolce vita. Spolu s dávkou poznatelnosti, která na mě připadala, jsem hupsnul do potenciálního bytí, v němž si mí předkové počínali tak, že Osmanská říše existovala dál a já v ní byl sultánem.

Pochopitelně jsem ihned pádl do harému a pro začátek jsem přežil šikmookou mulatku. Sažynski mě sice varoval, že za podobné triky se platí nevratnou ztrátou části poznatelnosti, v mezním případě se lze dokonce dezaktualizovat, usoudil jsem však, že pro jednu to neuškodí. Nu, možná pro třikrát

Ráno jsem se vydal na oslavy milénia piastovské monarchie, připadající na desáté výročí korunovace Vladislava XVIII, nazývaného Chocholka. Bylo to bezva jubileum!

Potom jsem se bavil takovými maličkostmi, jako je nascočení zelené právě tehdy, kdy jsem přecházel ulici, nebo tramvajemi a autobusy potřebných čísel okamžitě přijíždějícími na zastávky. Krátce řečeno: úplně jsem ztratil rozum! V hlavě jsem neměl ani stín podezření, dokud jsem se po třetí nevypravil k Sažynskému.

První, co jsem uviděl, byl obrovský fialový monokl kolem jeho levého oka.

"Sebrali Tácek," vychroptěl.

"Kdo?" Zpráva byla příliš neuvěřitelná, než abych neužasl.

"Ciachorovci."

"Hřeby? Jak to?!"

"Měl jsem žáka..."

Má spící inteligence se probudila a po dvoudenním maření času začala fungovat s dvojnásobnou energií.

"K čemu jsi mě chtěl využít?" zaječel jsem v náhlém výbuchu hněvu a strachu. "Mluv, hajzle!"

"Musíme si promluvit," vybídl mě gestem, abych šel dál.

"To bych řekl!"

V salonu už nebyla létající kočka, zato někdo rozbil terarium s bílými myškami, které se rozlezly po celém pokoji. Při tomto pohledu mě přepadl záchvat hysterického smíchu.

"Nechceš valeriánské kapky?" Na člověka s čerstvým monoklem byl Sažynski překvapivě věcný.

Místo odpovědi mnou zacloumal nový záchvat.

"Vodka bude lepší," konstatoval hostitel. "Vezmu si taky."

Místnost, v níž byl předtím Tácek, nebyla poškozena. Jenom na podlaze ležel zmuchlaný ubrus.

"Co bylo s tím žákem?" svalil jsem se do křesla a utíral si slzy.

"Pomáhal mi skládat Tácek, a když se seznámil s jeho vlastnostmi, šel k Ciachorowskému. Toužil po kariéře..."

"Tedy ty tady se potloukající Hřeby..." dal jsem si to dohromady. "Šlo jim tedy o tebe? A o Tácek?"

"Ano. Až do dneška se mi dařilo měnit uspořádání ulic tak, že se sem nemohli nijak dostat."

"A dnes?"

"Ráno přišel Mietek, můj žák. Řekl, že pochopil, jaký je Ciachorowski šílenec a že s nimi nechce mít nic společného. A povídal ještě spoustu dalších zajímavých věcí."

"A ty jsi mu věřil?" přerušil jsem ho. "Jsi sentimentální..."

"Jsem," přikývl rezignovaně. "Bral jsem ho jako syna. Dokonce jsem na něj chtěl přepsat řemeslo..." mávl rukou. "Stačí, že poté, co jsem ho nechal chvíli o samotě, přišel sem a setřel z Tácku můj otisk prstu. Tím jsem ztratil Relaci a hned potom sem vpadly Hřeby. Zbytek si domyslí sám."

"Nemohl jsi to tušit?" zeptal jsem se úskočně.

"Alternativní budoucnost nelze odlišit od skutečnosti," odvětil. "Mohl jsem vidět každou budoucnost, kterou jsem chtěl, ale ty spolu nijak nesouvisely."

Celá záležitost začínala smrdět. Byl to typický metafyzický smrad.

"Moment," ozval jsem se. "K čemu vůbec bude Tácek Ciachorovskému? Uznávám, zeje fajn grázl, ale Vrchní guru Polska neznamená vědec nebo nějaký zatracený hedonik: Ciachorovski je charismatický fanatik, který věří tomu, co povídá. Proč mu tedy na něm tak záleží?"

"Tácek má ještě další vlastnosti, o kterých jsem ti neřekl," sdělil mi Sažynski.

Jen stěží jsem se ovládl a nepraštil ho do druhého oka.

"Jaké?" zavrčel jsem.

"Jsou dva druhy poznatelnosti..."

K sakru! Nač mám mozek?! Vždyť celá metafyzika spočívá v tom, že smysly nejsou jedinými lidskými poznávacími vstupy! Teď jsem mohl jen sedět a poslouchat.

"Začneme tím," spustil Sažynski, "že onen model se skleněnými tělísky a barvou není trojrozměrným modelem. V trojrozměrném prostoru se jedno těleso nemůže stýkat s více než několika jinými podobnými tělesy. Ovšem v metafyzickém prostoru existují bytí, která se stýkají se stovkami, tisíci a miliony jiných současně. Jsou i taková, která se stýkají se všemi..."

"Označení "stýkat se" znamená relaci skutečnou nebo potenciální?"

"Pokud jde o naši záležitost, v metafyzickém prostoru lze odlišit dva typy struktur. První je lineární systém, jde o řetězce příčin a následků, o kterých jsem už mluvil."

"A druhá struktura," dokončil jsem za Sažynského, "je genetický systém, tedy takový, ve kterém dochází k předávání existence. Určitá bytí, nezávisle na tom, zda jsou poznatelná nebo ne, pocházejí jedny od druhých. V našem modelu se skleněnými tělísky by to vypadalo jako řetězce postupných pupenů, jakési rozmnožování kvasinek..."

"Správně!" zaradoval se. "Bytí, které vypustí takový pupen, je vnější příčinou jiného, které je oním "pupenem". Lze například říct, že Bůh je vnější příčinou evoluce, evoluce - člověka, člověk - uměleckého díla. Přitom," odkašlal si, "obě struktury, lineární i genetická, existují současně, s tím, že barva v našem modelu, čili poznatelnost prvního druhu, se roztéká pouze a výhradně podél lineárních struktur. Bytí stojící v genetické hierarchii nad určitou úrovní jsou touto barvou nezasazitelná."

"Proto nemůžeme bezprostředně poznat Boha," přerušil jsem ho.

"Ovšem," souhlasil Sažynski a bůhvíproč se zatvářil hloupě. "Existuje však ještě poznatelnost druhého druhu," dodal rychle. "Každý z nás disponuje jejím určitým množstvím. Jejimi projevy je představivost, intuice či svědomí. Všimni si, že potenciální bytí si můžeš představit, čili je poznat abstraktně, než je vynaložením jistého úsilí učiníš bytím skutečným, které můžeš poznávat smysly."

Jen jsem příkyvoval a v duchu si nadával, že jsem na to nepřišel dříve.

"Tedy Tácek může, pokud po tom zatoužíš, zvětšit množství tobě dostupné poznatelnosti druhého druhu. Můžeš se stát jasnovidcem nebo médiem, pozorovat bytí či lépe vyšší bytosti genetické hierarchie."

Němě jsem naslouchal. Asi jsem začínal chápat...

"Také můžeš," pokračoval Sažynski, "jediným pohledem získávat určité znalosti o předmětech. Když například užiješ poznatelnosti druhého druhu k poznání kamene, budeš po jediném pohledu znát jeho chemické složení, váhu, objem, krystalografickou strukturu a tak dále, až po polohu každého atomu a silového pole. Osobně tě však od takového pokusu odrazují. Měl bys dojem, že tě někdo pořádně kopl do hlavy..."

"No dobrá," mávl jsem rukou. "Lze pomocí poznatelnosti druhého druhu poznat Boha? Jde snad Ciachorovskému o tohle?"

"Ne tak docela." Sažynski zvažněl a zamyslel se. "Tácek na tvé přání transformuje poznatelnost prvního druhu na druhý, ale i kdybys požadoval přetvoření veškeré tobě dostupné smyslové poznatelnosti, bude to příliš málo k poznání nejvyšší existence v genetické hierarchii, neboli Vlastního aktu bytí čili Boha."

"Málo? A kdyby to udělalo několik lidí?"

Sažynski těžce vzdychl.

"Je nezbytný souhlasný akt vůle přesně sto čtyřiceti čtyř lidí," prohlásil pochmurně.

"A potom?"

"Raději se neptej."

"Raději mi to pověz!"

Vážně na mě pohlédl a najednou změnil téma.

"Dělal jsi dnes nějaké pokusy?"

Přikývl jsem, třebaže bylo nesnadné nazvat pokusem strkání hlavy do kašny s medovinou.

Sažynski nadskočil.

"Máš tedy pořád Relaci!" vykřikl. "Museli přehlédnout tvůj otisk prstu! Takže ty..., zmlkl a zíral na mě tak, jako by mě viděl poprvé.

"Co já?"

"Pozorně poslouchej, protože nyní všechno záleží na tobě! Oba druhy poznatelnosti jsou normálně ve stavu svébytné rovnováhy. Jde o to, aby poznatelnosti druhého druhu nebylo příliš mnoho, protože by to narušovalo princip zachování svobodné vůle."

"Co prosím?"

"To je základní princip ovládající metafyzický vesmír. Existenci Boha nelze dokázat přímo ani nepřímou, protože pak by byla nemožná existence svobodné vůle. Jen uvaž, kdybys určitě věděl, že existuje někdo, kdo sleduje každý tvůj krok a každou myšlenku, aby se potom s tebou vypořádal, nebyl bys sám sebou. Byl bys spoutaný stejně jako v přítomnosti svého nadřízeného, dokonce víc, protože šéf nezná tvé myšlenky. Za každou cenu by ses snažil na sebe neupozorňovat. Stejně by postupovali všichni ostatní. Nikdo by nebyl sám sebou a spousta lidí by zešilela při vědomí, že jsou nepřetržitě sledováni. Za normálních podmínek však tomu můžeš věřit nebo ne, a dokonce i když věříš, můžeš na to na chvíli zapomenout nebo doufat, že tě Bůh na chvíli přestal pozorovat. Dokud není existence Boha vědeckou jistotou, existuje určitá volnost a možnost svobodné volby." Sažynski pohlédl někam nahoru a zhluboka vzdychl. "Právě proto princip zachování svobodné vůle znemožňuje poznání Boha," prohlásil. "Znemožňuje také veškeré reálné manifestace andělských a satanských bytí, protože to by byl nepřímý důkaz Boží existence."

"Moment!" přerušil jsem ho. "Říkal jsi, že při použití poznatelnosti druhého druhu..."

"I s pomocí Tácku budeš vnímat tyto bytosti nezřetelně, jako přízraky. Nikoho třetího nepřesvědčíš, že nejde o tvé halucinace."

"Pokud budu sám," odvětil jsem. "Ale když se shromáždí oněch sto čtyřicet čtyř?"

Sažynski pobledl, i modřina pod okem mu zesvětlela.

"Pak dojde k narušení principu zachování svobodné vůle. Právě to chce guru Ciachorowski."

"Tak o tomhle mluvil v televizi!" vyskočil jsem z křesla. "Hodlá přesvědčit nevěřící Poláky..." Cítil jsem se nesvůj. "K sakru, on opravdu zešlel!"

"Ještě hůř," řekl Sažynski. "Princip zachování svobodné vůle může být narušen jen ze strany bytí geneticky nejvyšších, na principu aktu milosti. Tehdy mluvíme o osvícení čili iluminaci. Kromě toho je Bůh alergický na všechny pokusy cpát ho do tabulek nebo strhávat mu roušky. Už to párkrát dokázal, připomínám případ rajského jablka nebo babylonské věže. I tentokrát budou následky stejně politováníhodné."

"Ciachorowski to neví?"

"Pro něho je zjevením Bhagavadgíta, nikoli Bible."

"K čertu! Bhagavadgíta není knihou zjevení, ale literárním dílem patřícím do hinduistické náboženské tradice!"

"Povídej to Ciachorowskému."

Usoudil jsem, že je čas začít se bát a hned jsem začal.

"Co se pak stane?" vymáčkl jsem ze sebe.

"Ciachorowski chce přesvědčit Poláky, stejně jako Krišna přesvědčil Ardžunu, tedy demonstrací postupných Božích podob," prohlásil hostitel. "Myslím, že v našem případě přichází v úvahu především kosmická forma..."

"Třímající všechny zbraně," připomněl jsem si příslušný odstavec. "Něco takového, jako kdyby Kristus přesvědčoval apoštoly s koltem v ruce," pronesl jsem v náhlém záchvatu šibeničního humoru. "Nu což, na ony doby by to byla nepochybně veliká manifestace božskosti..."

"Nešaškuj," zavrčel Sažynski. "To, k čemu dojde, nebude vůbec směšné. Události nebudou probíhat tak, jak si představuje Ciachorowski, ale tak, jak je popsáno v Bibli..."

"Čili?"

"Uvažuj. Po souhlasném vyjádření vůle sto čtyřiceti čtyř vyvolenců Ciachorowského s pomocí Tácku dojde k nevratné, lavinovité přeměně poznatelnosti. Můžeme to nazvat metafyzická řetězová reakce po překročení kritické koncentrace vůle. V důsledku toho dojde k přerušení všech řetězců příčin a následků v naší skutečnosti. Ustane průtok poznatelnosti prvního druhu, protože ta úplně přejde ve druhou formu, a tehdy se zjeví Bůh v plné své slávě a začne soudit živé i mrtvé..."

"Nastane tedy Apokalypsa popsaná svatým Janem, včetně útoku čtyř bláznů vynucujících si přednost v rudém světle..." Ani nevím proč, ale bylo mi současně hrozně i směšné.

Sažynski nepostřehl vtíp o čtyřech jezdcích Apokalypsy. Jen zavrtěl hlavou.

"Vyloučit se nedá nic," přitakal. "Určitou dobu bude trvat neustálený stav, kdy se budou zjevovat bytosti, jejichž existenci ani netušíme a dojde k událostem odporujícím veškeré logice i rozumu. Mrtví vstávající z hrobů jsou tím nejmenším."

Padl jsem do křesla.

"Musím uznat, že jsi z těch minerálů a polodrahokamů vybrousil pěkný guláš," pronesl jsem zachmuřeně směrem, kde ještě nedávno ležel Tácek.

Sažynski se přikrčil a jaksi zestárl.

"Neřekl jsem ti to nejhorší." V jeho hlasu zazněla ohromná únava. "Já jsem Tácek nezhotoval... Ani kousek. Jen jsem ho zpětně složil z kousků, na které ho kdysi kdosi rozbil... Hledal jsem je celá léta a spojoval..."

"Co to tedy vlastně je? Odkud se to vzalo?"

"Vím určitě, že Tácek byl svorníkem babylonské věže a pravděpodobně i rajským jablkem, v každém případě tím, co bylo později nazváno jablkem."

"Ty hajzle," pronesl jsem tiše a zřetelně. "Do čeho jsi mě navezl!"

"Potřebuji tvou pomoc," zaskučel. "Neudělal jsem to úmyslně! Ze začátku jsem nevěděl vše, a potom jsem to už nezvládal."

"Lžeš!"

"Lhal jsem jen tehdy, když jsem tvrdil, že nelze odlišit alternativní budoucnost od skutečné. Jde to udělat, ale je třeba užít poznatelnosti druhého druhu."

"A ty jsi nemohl?" posmíval jsem se.

"Já..."

"Mluv!"

"Zkoušel jsem to, ale nenechali mě..., otřásl se a koutkem úst mu škublo. S monoklem na oku vypadal nyní strašidelně. Potom se najednou narovnal a spustil plynule:

"Andělská ani démonická bytí se ve skutečnosti nemohou zjevit, úspěšně však působí prostřednictvím náhodných jevů. Tyto bytosti dokáží zastavovat nebo měnit průtok poznatelnosti prvního druhu aktualizováním nových řetězců příčin a následků. Stává se snad málo zvláštních a překvapivých událostí? Skoro všechny se dají logicky vysvětlit, ale stín pochyb zůstává... K našemu modelu s tělisky a barvou musíš nyní přidat pohyblivé neobarvitelné částice, které mění směr proudu barvy, aniž se samy zbarví. Tak to je."

"A co je s tím poznáváním budoucnosti?"

Sažynski se opět otřásl.

"Když jsem se pokoušel použít poznatelnosti druhého druhu, probral jsem se až po šesti hodinách. Měl jsem pokoušané prsty i jazyk, na rtech zaschlou pěnu. Nepamatoval jsem si, co jsem zažil, a je to možná dobře..."

"Měl jsi potom nějaké sny?"

"I moje obrazotvornost odmítla uchování jejich podoby. Obklíčily mě. Zablokovaly všechny důležité směry mého průtoku poznatelnosti. Nemohl jsem nic dělat, jen se co nejdéle bránit a čekat na pomoc zvenčí. Přišel jsi ty," pohlédl na mě s nadějí.

Připadal jsem si nesmírně hloupě.

"Kdo jsou 'oni'?" zeptal jsem se, ačkoliv jsem velice dobře věděl, koho má na mysli.

"Pokud dojde k Apokalypse předčasně kvůli mně a Ciachorowskému, půjde o přerušení realizace Božího plánu a na-

prostý triumf Satana," zašeptal zoufale Sažynski. "Jen ty tomu můžeš zabránit."

"A když obklíčí i mě?"

"Jsi hájený, jinak by ses ke mně nedostal," zablýsklo mu v očích tak, že jsem si připadal málem jako Jana z Arku. Když jsem si však uvědomil, kolik trpělivosti musel mít ke mně ten chlapík nahoře, definitivně jsem zvažněl.

"Co mám vlastně udělat?"

"Zaujmout místo jednoho z oněch sto čtyřiceti čtyř a vyjádřit nesouhlas."

"A potom?"

"Apokalypsa nezačne, to vím určitě."

"Jen to?"

"Bůh to nenechá bez trestu." Sažynski podvědomě stáhl hlavu mezi ramena. "Určitě ještě něco udělá. Buď rád, že nejsi v mé kůži..."

"Myslíš?" zamrazilo mě.

"Bohužel věci zašly už moc daleko."

"Tedy zítra..., začal jsem.

"Zítra ne, dnes," namítl. "Ciachorowski nebude čekat."

"Ale mě jsi nechal čekat celou noc."

"To pro jistotu, ve skutečnosti Relace nastává po zaschnutí krve, tedy nejdéle po třech hodinách."

"To už bylo..."

Přikývl.

"V tom případě pustíme televizi," prohlásil jsem.

Přešli jsme do salonu a po chvíli se na obrazovce objevil obličej Nejvyššího Gurua. Jako obvykle probíhal přenos v maximálním přiblížení tak, aby Ciachorowského ksicht zabíral celý obraz.

Barevné skvrny na čele gurua byly asi uprostřed obrazovky. O Tácku se nezmínil. Tvrdil, že Zjevení vyvolá silou víry své a svých žáků, a aby člověk všechno spatřil, postačí dojít k oknu. Pokud jde o to poslední, měl pravdu... Potom ohlásil, že se odebírá na místo obřadu a zvláštní vysílání skončilo.

Když jsem se otočil, spatřil jsem Sažynského vyhlížet z okna.

"Je tady," zašeptal

"Kdo?"

"Mietek. Po navázání Relace musel vycítit tvou přítomnost. Čeká na ulici."

"Tedy..., zapnul jsem si kabát. "Je čas..."

Sažynski vypadal jako před omdlením. Beze slova jsem vykročil ke dveřím. Pod nohama mi proklouzly dvě bílé myšky a zachrupalo sklo. %

Zamířil jsem k Mietkovi.

Byl vyšší a štíhlejší než já. Navíc lépe oblečený, vypadal vážněji a důstojněji. Několik vteřin jsme na sebe pohlíželi ze vzdálenosti asi dvaceti kroků.

Potom dal rukou znamení a z obou příčných ulic přede mnou a za mnou vypochoďovaly na Berezinskou dvě skupiny Hřebů. Za skandování mantry zamířily přímo na mě. Kdyby to někoho zajímalo: obvykle mlátily v rytmu mantrování.

Klidně jsem přešel na druhou stranu ulice a vstoupil do plotu nejbližší zahrady, kde se okamžitě objevilo ústí uličky, která tu mohla být. Když přiběhli, byl plot opět na svém místě. Houfně se na něj vrhli a začali přelézat na druhou stranu. Za chvíli jeden za druhým skákali přímo do vln Pra-Wisly, té-

kouči svým starým korytem. Studený ledovcový proud je unášel, najednou se ohřál o několik stupňů a vyhodil celou tu bandu na maličký ostrůvek porostlý rostlinstvem typickým pro svrchní silur. Okamžitě na ně zaútočili trilobiti.

Zajímalo by mě, který paleontolog tvrdil, že se ty bestie pohybovaly pomalu...

Vrátil jsem se na Berezinskou. Z druhé strany plotu zaznívaly zoufalé výkřiky Hřebů válejších se v záhonech a rabátkách. Při pohledu na mne Mietek ucouvl a rozplynul se ve vzduchu.

Dokončil jsem transformaci části poznatelnosti. Ocitl jsem se v prostoru plném světla a stínů. Předě mnou pulsovala jako améba černá skvrna. Bylo v ní něco zlověstného, drtivého. Než jsem se však stačil polekat, pronikla mezi nás stěna jasu.

Spatřil jsem zářící tunel a vstoupil jsem do něj. Cesta skončila na mýtině zarostlé keři, snad ve střední křídě. Mietka jsem spatřil sto metrů před sebou. Právě způsobil, že se na mě vrhl Tyranosaurus Rex.

Dotčen trivialitou toho nápadu jsem mu postavil do cesty obrněného Euoplocephala, který T-rexovi jediným úderem palčatovitého ocasu přerazil nohu v koleně. Nu, to u Spielberga nebylo. V klidu jsme mohli změnit scénu.

Jako spojení neviditelnou nití jsme se pustili do bláznivé honičky světy a epochami. Rychle jsem pochopil, že můj soupeř má velké mezery, pokud jde o znalosti dějepisu, biologie a geologie. Mietek evidentně neodlišoval možná potenciální bytí od vymyšlených fantasmagorií nebo nedokázal přesně formulovat myšlenky. Výsledkem bylo, že jsme místo v alternativním světě párkrát přistáli v kině nebo ve filmovém ateliéru.

Bylo by to legrační nebýt toho, že jsem musel Mietka zabít. Neznal jsem jiný způsob, jak ho zbavit schopnosti vyjadřovat přání.

Postupně jsem přemohl instinktivní odpor k přeměně poznatelnosti v jedné časové rovině, jejímž důsledkem bylo přemísťování v prostoru. Předtím jsem to nedělal kvůli nepřijemnému pocitu rozdělení osobnosti. Tento pocit zmizel po mém rozhodnutí, že součet všech skoků v prostoru musí být nulový, neboli že celá akce musí skončit návratem před Sažynského vilu.

Od té chvíle jsem se cítil v metafyzickém kontinuu stále jistěji.

Zato Mietkovo počínání bylo pořád paničtější. Pitomec si myslel, že když smí rozkazovat Hřebům, je Někdo! Tácek pro něj nepochybně byl rekvizitou z pohádky Stolečku prostři se! Náš souboj rychle přestal být bojem rovnocenných soupeřů a stal se lovem, ve kterém já jsem byl šelmou.

Mohl jsem Mietka zamordovat tisíci způsoby, ale stále jsem váhal. Omezil jsem se jen na banální obranu před pastmi z béčkových videofilmů. Mezitím Mietkovi rychle došel repertoár filmů a knih, ze kterých čerpal inspiraci. Když předě mnou podruhé stanul Rambo se samopalem, málem jsem se zalkl smíchem. Tentokrát jsem mu nevyvedl nějaký hloupý kousek se zbraní, ale požádal jsem ho o autogram.

Zpitoměly Silvester Stallone odložil kvér a začal hledat notes.

Kvůli těm blbostem jsem podcenil soupeře.

Zapomněl jsem, o co se hraje a kdo mi vlastně postavil Mietka do cesty. Příliš velké síly se zapojily do toho, aby mě zastavily,

než aby můj soupeř nedostal podporu. A také ji dostal. Mietkem kontrolovaná oblast poznatelnosti se trochu změnila..

Po následujícím skoku jsem zjistil, že stojím na kolejích a řítí se na mě vlak.

Nebyl čas na úvahy. Instinktivně jsem se vrhl k zemi a přitiskl se k pražcům. Nade mnou přelétl ohlušující ocelový uragán. Něco mě lízlo v zátylku a chvilku jsem nevěděl, jestli šlo jen o líznutí nebo mám opravdu utrženou hlavu.

Když jsem vstal, neměl jsem už žádné ohledy.

Zahájil jsem bláznivý běh světy a časy a Mietka jsem táhl s sebou. Vlastně bych měl říci, že ho cpala za mnou síla, jejíž byl bezmocnou loutkou. Tentokrát jsem mu nesměl poskytnout další šanci, protože za ním stojící Čirá inteligence by ji využila.

Po chvíli jsem se zastavil na malé skalce, kolem níž se až k obzoru rozkládala houština štíhlých rostlin. Jejich charakteristickou vlastností byly tyčinkové orgány z jakýchsi bílých kuliček, nacházející se pod každým listem. V naší skutečnosti mají elektrické orgány některé druhy obratlovců. Tady evoluce vybavila touto zbraní rostliny...

Mietek se objevil ve vzdálenosti třiceti metrů. Dal si dobrý pozor, aby přistál na tvrdém podloží za mírné teploty, bez blízkosti lidí, dravých zvířat, jedovatých nebo masožravých rostlin, bouří a strojů.

Elektrické kopřivy nepředvídal.

Po prvním úderu se rozsvítil skoro jako zářivka. Srazil ho hlouběji do houští, kde mu další šlehy znemožnily ovládat svaly a odebraly schopnost logického myšlení. To, co ho chránilo, ho nedovolilo zabít, ale překvapení, bolest a šok znemožnily Mietkovi využít intuici, která před chvílí nahradila jeho málo vyvinuté vědomí.

Právě o to mi šlo. Stál jsem a sledoval, jak Mietek zmítaný křečemi tančí šílený tanec svatého Víta. Až odtud jsem viděl modré jiskry. Ani za mák jsem ho nelitoval. Klidně a vypočítavě jsem počkal několik minut, načež jsem strhl svůj závoj poznatelnosti a skočil do rojů potenciálních bytí.

Tma, třaslavý svit pochodní, dusot vojenských bot o dlažbu, víření bubnů a potom volání:

"Do zbraně, vojáci!"

Krakovské předměstí v onu památnou, revoluční Listopadovou noc. Měl jsem na sobě uniformu kadeta. Kalhoty mě tísnily. Bedlivě jsem se rozhlédl. Tato brána...

"Tam je carský špicl!" ukázal jsem.

Pět nebo šest kadetů zvedlo karabiny, já také. V bráně se zjevila roztřesená postava. Tentokrát si Mietek nic nevyhradil. Evidentně nemohl ovlivnit vlnu zoufalství a nadšení.

"Pal!" vykřikl někdo.

Rachot výstřelů se odrazil ozvěnou od domů. Energie kulek vyhodila Mietka do vzduchu a srazila ho do stínu. Odhodil jsem pušku a rozběhl se.

Zasáhli zřejmě všichni, ale žádný kadet nemířil na hlavu. Jen já, ale můj výstřel selhal.

Pevně jsem uchopil umírajícího a společně jsem prolétli metafyzickým kontinuem.

Poslední stanicí byl hořící dům. Ocitli jsme se v jeho moderně zařízeném vnitřku. Netušil jsem, co a kde hoří. Na hledání odpovědi jsem neměl čas. Nejen kvůli hučícím stěnám ohně kolem. Mietek zemřel a nyní se jako živá mrtvola snažil udržet v plamenech i mě.

Přesněji řečeno, Mietek přišel o duši a s ní i o intelektuální schopnosti (včetně schopnosti vyjadřovat přání), ale zůstal fyzickou možností podléhající cizí vůli. Nepochybně šlo o narušení pravidel této hry, když jsem však vzal v úvahu výši sázky, nemohl jsem se na Satana zlobit. Jeho plán mohl vyjít (začal totiž už padat strop), ale jen pod podmínkou, že zpanikařím a nebožtík mě poděsí.

Jenže od chvíle, kdy jsem přečetl učebnici soudního lékařství, mě každý horor nudí. Na druhé straně princip svobodné vůle nebyl ještě narušen a Satan musel užívat nástroje v podobě značně opotřebovaného Mietka. Promiňte mi ten sarkasmus, ale musím se nějak odreagovat...

Hnán žárem jsem transformoval veškerou dostupnou poznatelnost prvního druhu v druhý. Tím jsem se zbavil citlivosti vůči fyzické bolesti včetně ohně a pracek kolegy Mečislava.

Samozřejmě jsem nesmírně riskoval, že se mi stane totéž co Sažynskému a že skončím jako pomatený paranoik, našťastí však Šéf ještě neztratil shovívavost vůči jistému čmáralovi z *Pikantních novinek*. Chvála mu!

Plameny se změnilly v oslňující bělobu, která prudce zavířila a vyhodila mě na Batoryho ulici, naproti bývalému studentskému klubu Stodola. Toto místo vzhledem k tradici sabatů vyššího vědomí a bytí, které tu často probíhaly, bylo už několik let hlavní svatyní Ciachorowského. Zde také měla proběhnout ceremonie příslibená v televizi.

Provoz na ulici už byl přerušen neustále rostoucím davem čumilů. Budovu obklopoval kordon Hřebů.

Sebejistým krokem jsem prošel mezi nimi v okamžiku, kdy se žádný z nich na mě nedíval. Ani U dveří mě nikdo nezastavil. Ocíl jsem se v hale a zamířil přímo do hlavního sálu. Před ním stáli dva strážci Tázavě na mě pohlédli.

"Jsem sto čtyřicátý čtvrtý," prohlásil jsem.

"Konečně!" zavrčel jeden z nich. "Mistr už je netrpělivý!"

Druhý beze slova otevřel dveře. Vklouzl jsem dovnitř.

Ve velké hale bylo dost temno. Sto čtyřicet dva shromážděných už vyjádřilo přání uzřít Boha. Tím ztratili skoro veškerou poznatelnost prvního druhu a vypadali jako přízraky. Před nimi seděl na stupínku v pozici lotosu Vrchní Guru Polska - Andrzej Ciachorowski Švární. Skutečnost mezi mnou a ním už praskala pod nápořem nepochopitelných sil, které ji co nevidět rozervou jako zplsnivělou tapetu.

Zamířil jsem k Ciachorowskému. Beztvaré stíny se zvedaly z podlahy a bezmocně mě chytaly za nohy.

Drtil jsem je a kráčet s pocitem vzrůstající nadlidské síly. Když jsem se ocítl tři kroky před tváří Guru, zareagoval.

"Přivolej Pána!" přikázal mi se sobě vlastním hypnotickým charismatem. Potom přivřel oči a sám vykonal akt vůle, čímž se zahalil oblakem modravého světla.

Na mou mysl padlo něco těžkého a málem mě srazilo na kolena.

"Řekni ANO!" vřísklo a zuřivě se vpilo do mého vědomí. "Řekni ANO!"

"NE!" prohlásil jsem a setřásl to ze sebe.

Byl jsem sám v prázdném a temném sále.

Podél stěn ležely složené, zaprášené židle.

Nikde ani hlásku. Nic se nedělo.

Ztratili snad všichni poznatelnost? Rychle jsem prolétl vlastní, tuto i několik alternativních variant skutečnosti.

Všude pusto a ticho...

Cítil jsem, jak se mi podlamují kolena a vysychá v hrdle. To nebyla obyčejná dezaktualizace! Došlo k přetnutí genetické struktury! Skončila vnější příčina udržující bytí Ciachorowského a jeho žáků. Byl to trest nebytí! Tak blízko...

Usedl jsem na podlahu a začal zhluboka dýchat.

Příznaky šoku se postupně vytrácely. Začal jsem přemýšlet, co je se Sažynským. Vstal jsem. Ještě jsem musel uzavřít smyčku skoků v prostoru, potom najít Táce a rozdrtit ho na prach, což bude asi nejlepší.

Cestou ke dveřím jsem se navzdory všemu dokázal usmát.

Byl jsem zvědavý, jak teď vypadá Varšava...

. A. Attanasio

A

Hvězdná jezírka

$M.F^{*"}^{\wedge}$

Existuje jisté bezhlesé zvolání, výkřik, který proniká do těch nejmenších žilek. Je to poslední nesmyslný záchvěv organismu, okamžik smrti, v němž se ozvěna posledního výkřiku šíří vzdušnými úžinami od ocelového ostří.

Schiavoni a Malamocco: Voorské rituály

Bolest, kterou nedokázala otupit ani chladná voda potoka, křehká rubínová bolest. Henley Easton se otřásl, pak se uprostřed proudu posadil, po pás ve vodě, nohavice kalhot nadmuté vzduchem. Pomalu zvedl ostrý kámen, na který šlápl, sevřel jej v ruce a přitiskl si ho nejprve na čelo a pak na rty. Vodou se šířil tmavý oblak krve. Na ráně se mu odchlípl kus kůže, zaválá ve vodě a zase se vrátil na své místo. Při tom pohledu a při pohledu na vlastní krev vířící v ledové vodě, měl dojem, že bude zvracet. Ale dívaly se děti, takže pevně sevřel ostrou hranu kamene, a počkal, dokud se nevzpamatuje.

Dokulhal na břeh a zahlédl známé stříbřité tvary svého auta zaparkovaného na okraji svahu nad potokem. Pořád ještě svíral ten kámen. Na jeho ostré hraně nebyla krev a on pocítil zahanbení. Hodem přes hlavu poslal kámen nad postavičkami rybařících dětí zpět do potoka a pozoroval, jak přelétá sítiny a padá na mělčinu u protějšího břehu.

Nohu si zabalil do hadru, který našel v kufru auta, chvíli seděl na kapotě a hleděl údolíčkem směrem ke skupině pinií, kde před necelou hodinou úporně kopal v měkké zemi. Tam byla jeho skrýš.

Za zelenou skupinou stromů začínala zmučená země a zvedala se v řadě obrovských polámaných stupňů k mlhavým obrysům železem vyztužených horských hřbetů. Tady nebude nikdo nic hledat, snad jen pstruhy.

Henley Easton se přinutil nevnímat svědivé škrábání v noze, uklidněný nasedl do vozu a vyjel na dálnici. Za šera už byl v New Yorku. V klidu povečeřel u Shakespeara a rozhodl se, že přece jen překulhá Washington Square Park a navštíví známého doktora. Na rohu McDougalovy a Čtvrté ho zaplavila náhlá vlna nevolnosti. Stalo se to tak rychle, že už se nestačil ničeho zachytit. Zapotácel se na obrubníku a se zoufalým úsilím se pokusil vrátit zpět na chodník. V očích se mu ale zatmělo a klesl na kolena. Vzápětí už ležel v odpadní strouze a jeho vědomí se ztrácelo ve stínech jeho těla.

Byl to nekonečný sen. Procházel vlhkými, špatně osvětlenými chodbami, které páchly jinovatkou a jakousi spáleninou. Byl sám v temnotě, hledal si cestu podél slizkých stěn a nečekaných záhybů, za nimiž chodba často nečekaně spadala do kouřem zaplněných propastí. Vzduch se chvěl zvuky zurčící vody a duněním, které připomínalo pěnivý hukot přílivových vln, valících se k pobřeží.

Bloudil tam po dobu, která se mu zdála být celými týdny, a nedokázal se probudit. Klikaté chodby byly nekonečné a po nějaké době zapomněl, že sní. Jediná důležitá věc bylo pokračovat kupředu bludištěm a hledat si temnotou cestu ke svobodě. Ale jde vůbec správným směrem? Nebo naopak mizí čím dál tím hlouběji v onom bludišti? Později ho přestalo zajímat i to. Přeměnil se jednoduše v pohybující se hmotu, v níž už nebylo nic lidského.

Nezáleželo na tom, kam jde. Prostor se rozevíral na všechny strany. Jeho určením v kontinuu se stal pohyb, a proto šel a šel, zatímco mu v uších zaznívala ozvěna bez jakéhokoli významu. Nakonec ho přemohla bezmoc a on si uvědomil, že

se vlastně vůbec nepohybuje. Pohyb byl jen iluze. On se nehýbal, hýbaly se všechny věci kolem něj. A jakmile se ho zmocnila tahle myšlenka, sedl si na paty v jedné z tmavých chodeb a začal zpívat o minulých životech, jejichž otisky se mu splétaly v myšlenkách: vzpomínky na vlhký humus, na bezmyšlenkovité, bezcílné bytí, které nakonec vyústilo do prvního zavytí uprostřed vějířovitých kapradin. Zpěv se postupně změnil ve smích a jek, jenž se natolik vplel v okolní temnotu, že když se objevily první vzpomínky na kožešiny a teplo, měl vědomí ochromené noční mrourou v podobě žraloků a hlavonožců, takže dál pokračoval nehlasně. Bez jediného zvuku procházel zmraženými, krví zbrocenými útržky vzpomínek na vlastní vývoj, a jen výjimečně se mu ze rtů vydral slepý výkřik, který se bezmocně odtřepotal do temnot.

Nekonečnou dobu se vlekl šerými chodbami a jednou se dokonce ocitl několik metrů od východu, ale protože už dávno zapomněl, kdo je a co hledá, vběhl zpět do spleti chodeb, aby unikl stínům, které viděl odplývat do nesnesitelného jasu. Mnohem později, potom, co už předestiloval všechny vzpomínky z krvavého kaliště savců, se znovu přiblížil k východu mlhavého světla. Z celého těla mu vyzařovala bolest a se záchvěvem hrůzy si uvědomil, že i on je savec a krvavé smyčky ho dusí jako garota.

Stahován dolů vahou svých vnitřností, ubíjen k bezduchosti absolutními vzpomínkami na to, jak země ničí zemi, ohlušován strašlivými ozvěnami vzlyků se vypotácel z ústí labyrintu a do žáru slunce vyrazil nitro vyprazdňující výkřik.

Pak umlkl úžasem, protože krajina, ve které se ocitl, mu připomenula, že jenom snil. V nedaleké ohradě byl bílý kůň, albín, stál nehybně jako skála a jeho oči byly d'ábelsky růžové. Popelavě šedivé chaluhy a trpasličí palmy bezvládně povlávaly nad chomáči bezbarvé trávy. Nalevo se moře stříbrné jako rtuť rozlévalo kolem malého člunu, v němž stál člověk podobný černé hůlce a čekal. Vpravo se krčily tři bílé chýše, každá s jedním nezaskleným, prázdným oknem. Všechno bylo dokonale nehybné a bílé. Bílé bylo dokonce i nebe - s výjimkou slunce. To bylo černé. Když ho Henley spatřil, cítil, jak mu svaly povolují, a klesl na kolena. Podobalo se obrovské, žilkované černé spoře, a pohled na ni byl tak bolestivý, že musel sklopit zrak. Protřel si oči a zamrkal. Zamrkal znovu. Nic se nezměnilo. Ze stříbrného moře stoupaly páry pod chorobnou hvězdou - černým vředem vpleteným do oblohy.

Zvedl se slabý vánek a Henley pozoroval několik suchých listů, které pomalým kymáeivým letem putovaly ke kovovým sloupkům ohrady. Bílý kůň zůstával nehybný, ale jeho růžové oči Henleye sledovaly. Lod'ka se zatím přiblížila a už se dala rozeznat podoba muže, jenž v ní plul. Byl rozčuchaný, otlý a tupě *zírající* vpřed. Odulé rty se pohybovaly, ale Henley neslyšel jediný zvuk. Tvář byla debilní, čelo kulaté a vypuklé a oči zíraly do světa zpod mohutných nadočnic. Byl to obličej idiota. Rty se neustále pohybovaly v šepotu. Pak vítr změnil směr a jak se protahoval kolem, byl plný ornamentů. A hedvábné křivky větru přinášely hlas, sípavý a zlý: *Dobře si ucpi uši a temnota nechť se rozvine z tvých očí a prsty nechť se ti prodlouží bez jediného zvuku. Dobře si ucpi uši, Henley.*

Henley se narovnal, jako kdyby ho někdo udeřil. Ten hlas byl strašlivý. Pokusil se zvednout na kolena, ale ta námaha ho srazila k zemi a se začvachtáním padl do bláta. Žár temného slunce mu zabušil do zátylku. Pevně sevřel víčka a napjal veškerou vůli s přáním probudit se, ale sen se nedal přerušit.

Tak tam ležel a měl pocit, jako kdyby se v onom podivném cizím světle pomalu smršťoval a vysychal na jemné saze, které šepotavě mizely s větrem a rozptylovaly se nezměrnou temnotou.

Temnota.

Temnota, která byla téměř hmatatelná. Husté sáknoucí spousty temnoty. Nekonečné chodby vesmíru, chóry dalek a v jejich středu hora černých křečí, pohlcující všechen zvuk a všechno světlo.

Se strašlivým výkřikem vyrval své tělo spánku. Ležel v posteli v temném pokoji. To bylo všechno, co zpočátku poznal. Víčka se mu s trhnutím otevřela a jejich nehybný pohled padl na stěnu. Postupně k němu pronikaly zvuky, zaslechl kroky a ve vzduchu ucítil slabý nemocniční pach. Byl v nemocnici a tohle vědomí ho uklidnilo. Zatím neměl možnost přemýšlet o tom, co se stalo, protože se to pořád ještě dělo. Zdálo se, že samotný vzduch pulsuje koncentrovanou temnotou jeho noční můry -

Ne - ne noční můry. Skutečnosti!

Byl převeden po jakési lávce do strašlivého živého snu. Henley, sedící nehybně v nemocniční posteli, se cítil jako někdo jiný, vyměněný. Pokoj byl prázdný, ale to bylo jen zdání, které usvědčovalo realitu z klamu. Temno v místnosti bylo porézní a přeskupovalo se, jeho relativní nehluknost bučela - zlomyslností prázdnoty, absolutní nicoty, ze které právě povstal. Ta dokonalá neživost tady byla stále, ale byla zamaskována, plížila se kolem ve nitru věcí, v podobě prázdnoty, nenasytných černých děr, neviditelných za lesklými povrchy: za stěnami, nočním stolkem, oknem...

Brzo ráno přišel doktor se svými záznamy. Henleyův pohled ho pronikal, cítil doktorovo překvapení nad tím, že on, Henley, je vzhůru, viděl, jak se jeho tělo rozložilo v mrak atomů, směsici různých energií, které se momentálně spojily a, v jejich středu, temnota, pusté prázdno.

Doktor sňal obvaz z Henleyovy nohy, a poprvé od chvíle, kdy nabyl vědomí, se Henley podíval na vlastní tělo. Viděl jím stejně dobře jako tělem doktora, ale na noze bylo něco jiného - ta mokvala temnotou. Vystupovala z ní vlákna temnoty a pomalu se pnula podél jeho lýtky ke kolenu. Když to spatřil, vzpomněl si na ostrý kámen, vzpomněl si na úkryt pod stro- my, vzpomněl si...

Henley Easton se konečně doopravdy probudil.

"Proboha! Kde to jsem?"

Doktor zvedl hlavu s vlídným, ale mírně užaslým výrazem. "Uklidněte se, pane Eastone. Jste v dobrých rukou."

Mike Rapf přecházel po koberci přijímací místnosti v nemocnici svatého Vincenta. Byl vyčerpaný, protože v průběhu minulého týdne spal jen krátce, ve chvílích, které se mu podařilo utrhnout. V koutcích úst měl opary a lehce kulhal. Nervózní jako veverka přecházel z rohu do rohu, ruce hluboko v kapsách. Byl střední výšky, měl plochý obličej, šikmé hadí oči a na hlavě měl sestřih pačuko. Pod madrasovou košilí měl zasunutý nůž - motýlka a na noze pod kalhotami připnuto pouzdro se speciálně upraveným bajonetem. Tvář měl hladkou jako porcelán, ožehnutou sluncem do tmavá a posetou spoustou jemných světlejších vrásek.

Když zaslechl výkřik, zastavil se na místě a oči se mu zúžily. To byl Henley. Byl si jistý. I když ho znal jen krátce, byl si jistý, že v onom výkřiku něco poznal - plačtivý tón,

který "spojoval s mladíkem. Nebyl to výkřik bolesti. Byl to strach.

O hodinu později přišel doktor - mladý, s jemnými rysy a dlouhými prsty inteligenta. "Probral se."

"Co je mu?"

Doktor pokrčil rameny. "To nevím. Je to ta nejbližnější katatonie, s jakou jsem se kdy setkal. Celý ten čas, co byl bezvědomí, vysílal vlny théta - EKG člověka v bdělém stavu. A přitom odmítl reagovat na jakoukoliv stimulaci, zorničky měl rozšířené, hladina tělesného cukru poklesla. Nějakým způsobem to souvisí s poraněním jeho levé nohy. Ta věc se prostě nechtěla celý ten čas hojit a začala teprve zhruba před pětačtyřiceti minutami. Fibrin se mu v okolí rány prostě rozpouštěl."

"Ale přežije to, ne?"

"Myslím, že ano. Jeho životně důležité orgány, nervový i lymfatický systém, nejsou nijak postiženy."

Rapf vydal slyšitelný vzdech úlevy a přetřel si rukou tvář. "Kdy ho uvidím?"

"Třeba hned, jestli chcete. Na to, čím vším prošel, je až zázračně při smyslech."

Henley Easton seděl v posteli ve svém pokoji. Když Rapf vešel, vykroužil Henley na tváři úsměv. Rapf přešel místností přímo k němu, aniž úsměv opětoval, naklonil se nad postel a řekl: "Kde je to, ty mizero?"

Henley se usmíval dál. Udělal nenápadné zamítavé gesto rukou a klidně se zadíval Rapfovi do šikmých temných očí. Vypadal dobře s čupřinou ohnivě rudozlutých vlasů, čistě řezanou linií brady a očima podobným leskle šedým úlom- kům skla, které se teď díky lékům poněkud nepřičetně leskly. "Odkdy sem pouštějí paviany?"

"Nezkoušej na mě žádný fóry, Eastone."

"Jak jsi mě našel, Rapfe?"

"Když ses minulý týden neukázal..."

"Minulý týden? Jak jsem tady dlouho?"

"Nevis? Jsi mimo devět dní. Jediná dobrá věc, která se ti stala, je to, že jsem tě našel dřív než Gusto nebo jeho zlí hoši. Po těch by po tobě v nemocnici nezbylo nic než vysoký účet za úklid."

Henley zavřel oči a zavrtěl hlavou. V zátylku mu ležela váha těžká jako pytel cementu. A pak vzpomínky, ošklivé noční můry, vzpomínky na tmou, bludiště, černé slunce, děsivý šepot...

"Vydal jsem hodně peněz, abych pro tebe získal tuhle privátní cimru," pokračoval Rapf. Sáhł do kapsy a vytáhl kroužek s několika identifikačními známkami. "Patří tvému bráchovi. Řekl jsem si, že tady budou užitečnější než tam, kde leží on. Použil jsem je k tomu, abych přesvědčil doktory, že jsme příbuzní. To byl jedinej způsob, jak s tebou něco pro- vést."

"A co Gusto?"

Raph zavrtěl netrpělivě hlavou. "Ten chce tvoje uši, ty pako. Myslí si, že jsi ho podvedl. A co jiného si může takovej chlap myslet, když se neobjevíš víc než tejden? Nejlepší, co můžeš udělat, je říct mi, kde je ta věcička, abych ho mohl uklidnit."

Henley si zamnul krk v týle. Na sítnici se mu kmital obraz černého slunce, které jako by se vznášelo před ním. Všechno bylo temné, lemované tajemnou měkkou září. "Ani nápad, ty hokynáři. Všecko bys pokazil."

"Cože?" Rapfova tvář zčervenala pobouřením. "Vždyť já jsem chlap, co ti kreje záda!"

Henley se zatvářil chladně a odmítavě. "Kryl jsi bráchu a rozsekali ho u Ngoc Linh."

Rapfovy emoce neuvěřitelně rychle prošly celou škálou od pobouření přes zuřivost až k lítosti. "Tak poslyš, ty šašku, jestli neuklidníš Gusta, jsi na nejlepší cestě ke šťastnému shledání se svými předky. Chce ty dvě kila."

"Může je mít. Já mu je dám, ale chci za ně peníze. A já to nezvorám."

"Fajn. Tak mi řekni, jak to mám provést."

"Na to zapomeň. Jenom já vím, kde jsou. Pojedeme pro to spolu, nebo vůbec."

"Jasně. Ale jak dlouho myslíš, že ti bude trvat, než se postavíš na nohy? Do ty doby ze mě taky může bejt žrádlo pro ryby."

"Jedem zítra."

"A to jako doufáš, že budeš v pořádku? Vždyť tady ti felčáři ani nevědí, co ti vlastně je!"

Henley přikývl, ale oči měl skelné a na tváři nepřítomný výraz. Pak se mu obraz temného slunce v mysli rozšířil tak, že pokryl všechno jako šedý film. Rapfova tvář byla obrazem v temném zrcadle, protkaném nesčetnými vzdálenými světly. Nemocniční pokoj jako by se náhle zkrátil a Henley všechno viděl mlhou stínů. Vidění mu náhle zastřel modrý svit, jehož zdroj se zdál být někde za postelí, a jeho zrak přitáhl pohyb, o němž věděl, že se neodehrává v místnosti. V pokoji, jakoby v jiné rovině, probíhal ještě další děj. Bylo to ve městě, na parkovišti. Henley poznal Rapfovo auto a pozoroval s nehybnou tváří, jak muž v šedivých kalhotách vytáhl z pouzdra pistoli a klekl si za zadní sedadlo bílého chevroleta. Pak se obraz rychle rozplynul.

Rapf položil Henleyovi na rameno mozolnatou ruku. "Potřebuješ si odpočinout, hochu."

Henley zamrkal a rukama si chvilku třel spánky. S chladnou objektivitou před jeho očima vystoupil každý hrbol a puklina na protějščí stěně, každý pór na Rapfove tváři, ostře jako pod zvětšovací sklem. Na okamžik měl dojem, že se naklání někam mimo sebe, že se potácí na okraji útesu nočního děsu, na útesu, který se tyčil mimo hranice světa obyčejných atomů. Teď byl znovu sám sebou a bylo těžké si představit, že to, co viděl, bylo skutečné. Ale nemohl riskovat -

"Počkej, Mike. Na parkovišti na tebe čeká zabiják v bílém chevroletu, zaparkovaném vedle tvého auta."

"Cože?"

"Mysli si třeba, že vidím strašáky. Že jsou to halucinace z horečky. Ale buď opatrný."

"Jo, jasně."

Když Rapf odešel, Henley si lehl a zavřel oči. Po povrchu kůže mu přebíhal chladný magnetický třpyt a měl dojem, že slyší onen příšerný šepot, který zazníval v té noční můře, vnímal ho tak, jak hluchý vnímá některé zvuky prostřednictvím malých kůstek hlavy. Někde hluboko v jeho nitru noční můra pokračovala a do světa prýštilo zlo. Cítil, že kdyby to sám sobě dovolil, padal by přímo k němu, protože ho ono zlo přitahuje.

Díval se přímo na protějščí stěnu, pokoušel se zakořenit v jejích puklinách, ale ona se mu začínala míhat a rozplývat před očima. Byl si jistý, že všechno začíná znovu. Pak, přesně ve chvíli, kdy se natahoval k tlačítku, kterým by přivolal

sestru, se stěna zase zastavila a zhmotnila/Najednou mu bylo příjemně teplo a sluneční světlo, pronikající žaluziemi v oknech, bylo uklidňující, žlutozlaté jako víno.

Po chvilkovém zamyšlení se natáhl a tentokrát knoflík bzučáku skutečně stiskl. Když se objevila sestra, seděl na kraji postele a na tváři měl, alespoň doufal, jeden ze svých nejbystřejších a nejpůsobivějších úsměvů. "Byla byste tak laskavá a donesla mi mé šaty, prosím? Odcházím."

Rapf opustil nemocnici přes služební garáže a vyšel ven na křižovatce Dvanácté ulice a sedmé třídy. Auto měl zaparkované na parkovišti Waverly Building's a šel k němu oklikou. Když došel na roh parkoviště, ztuhl. Kousek od jeho auta parkoval bílý chevrolet.

Bez zaváhání parkoviště obešel a přiblížil se k chevroletu zezadu. Když od něj byl tak na čtyři auta, lehl si na břicho a plazil se tak dlouho, až se dostal k levým zadním dvířkům. Z místa, kde ležel, viděl, že pojistka dveří je vytažená. Prohlédl si ostatní okolní auta, jak nejlépe to šlo. Všechna byla prázdná. Jediným plynulým pohybem vytáhl a rozevřel motýlka a současně trhnutím otevřel dveře.

Uvnitř byl černoch, který se díval malým otvorem vyvrtným ve výplni dveří na přední část Rapfova vozu. Rapf se vrhl dovnitř a muž, svírající v pravé ruce pistoli Walther, se otočil.

Rapf byl rychlejší. Jediným máchnutím paže vyrazil muži zbraň z ruky, pak ho zvedl do sedu a pěstí udeřil ze strany do hlavy. Nakonec ho vztekklým trhnutím vytáhl z auta a zamával mu pod nosem čepelí nože. "Dobrá, ty šlengře, tak konec překvápek. Kdo tě poslal?"

Muž si ohmatl bok hlavy a s úšklebkem zvedl obličej. "Gusto chce svůj herák, idiote. Cos čekal - CIA?"

"Jo, tak řekni Gustovi, že ho dostane, hned jak ho najdu. Kdyby se mi do toho nikdo nemontoval, už bych ho měl."

"Chce ho hned, kámo."

"Jasně, jasně. Každý má najednou nakvap. Myslíš, že bych byl ještě tady, kdybych chtěl zdrhnout? No?" Zvedl muže na nohy, odstrčil ho o krok zpět a sebral walthera. "Řekni mu, že ho dostane zejtra ráno," dodal a pomalu couval ke svému autu. "Na stejným místě." Pak hodil zbraň na zem pod sedadlo, vklouzl za volant a vyrazil.

Celých devět dnů, od okamžiku, kdy se Henley v bezvědomí objevil u svatého Vincenta, byl v pohybu. Neodvážil se vrátit do svého bytu. Věděl, že by ho Gusto zabil. Ten chlap měl strašlivou povahu. To, že zvládl najatého zabijáka, dodalo Rapfovi sebedůvěru, a proto se rozhodl, že se do svého bytu vrátí. Jednou pomalu objel blok a pozorně prostudoval vstupní halu. Jenže v okamžiku, kdy zasunul klíč do zámku, si uvědomil, že narazil.

Dveře protějščího bytu se náhle rozletěly, vrhli se na něj dva muži a než se stačil vzpamatovat, vtlačili ho do jeho vlastního bytu. Jeden z nich mu okamžitě nasadil pouta. Druhý zavřel a zajistil dveře, chytil Rapfa za nos a vedl ho do koupelny. Oba byli velcí, nepříjemní míšenci v elegantních značkových džínech. Vlasy na hlavě měli spleteny do špičatých účků. Jeden měl bradku a chyběla mu polovina ucha. Druhý měl tmavé brýle s oblými skly a růžový klobouk s úzkým, dolů klopeným okrajem. Ten v rukou nesl nákupní sáček. V koupelně přinutili Rapfa, aby si klekl k záchodové míse.

"Hej, jen klid," snažil se Rapf. "S Gustem jsem si na čistým."

Černoch s bradkou se zasmál a řekl: "Jmenuju se Duke Parmelee. A tohle je Tralalák Chuckie Watz. My jsme ti kluci, co ti upravěj ksicht."

Tralalák Chuckie vytáhl z nákupního sáčku čtyři láhve čistidla na trubky a jednu láhev Chloroxu a vyprázdnil je do mísy. Duke mezitím pokračoval. "Gusto chce, abys věděl, že se ho opravdu dotklo, když jsi na něj zapomněl."

Tralalák chytil Rapfa v zátylku a přistrčil jeho tvář k šumící vodě v míse. Kyselé páry se Rapfovi zakously do kapilárních zakončení v nose a na obličejích a ožehly mu oči.

"Aúú!" Vykřikl Rapf. "Ne! Prosím! Nedělejte to! Já to zboží mám!"

Tralalák povolil, a Rapf se se zoufalým zavzlyknutím narovnal. Tvář měl vlhkou slzami a celý se chvěl.

"Kde je?" zeptal se Duke.

"Ten chlápek, co mi měl dodat zboží, ho zabil. Zejtra, zejtra ho vyzvednu."

Tralalák znovu stlačil Rapfovu tvář k modré bublající vodě. Rapf se rozkřičel, pak se ale začal zalykat a dusit výpa-ry.

Duke ho znovu vytáhl ven a udeřil ho přes tvář hřbetem ruky plné prstenů. "Plač pro mě, mamčo. Zbreč si a možná, že tě nepřinutím sežrat tuhle polívčičku."

Rapf se rozplakal a celé tělo se mu roztřásl vzlyky.

"Nezapomeň," naklonil se k němu Duke Parmelee, "ses označenej a každej ví, že seš označenej. Jestli ten herák zejtra nebudeš mít, tak s tebou bude zle. Bude s tebou vážně moc zle, hochu."

Pak mu sundali pouta a byli pryč dřív, než se mu podařilo zvednout na nohy. Vzato kolem a kolem, chovali se k němu téměř mile.

Henley Easton si vzal taxi od nemocnice na nádraží Pennsylvania. Tam přesedl na lokálku do Garden City, kde si pronajal auto. Když se najedl u McDonalda, zbylo mu padesát dolarů. Noční můra se už nějakou dobu neozvala, a tak začínal cítit novou sebedůvěru. Měl v plánu vybrat svou skrýš a pokračovat dál na západ. Nechtěl Rapfa odepsat, ale cítil, že nemá na vybranou. Bezvědomí, ve kterém byl, všechno změnilo. Není pochyb o tom, že se Gusto a jeho černá mafie po devítidenním zpoždění cítili okradeni. Budou příliš podezřívaví, než aby se s nimi dal udělat slušný obchod. Henley došel k názoru, že teď bude nejlepší najít si nějaké jiné odbytiště a Rapfa nechat na místě, aby to Gustovi vysvětlil.

Noc strávil Henley v motorestu, kde se poprvé od chvíle, kdy opustil nemocnici, podíval na svou nohu. Nebyla opuchlá, ale okraje rány byly ošklivě začernalé. Stačilo, aby se na ránu podíval, a začínala se mu točit hlava. Natáhl si ponožku, lehl si na záda na postel a sklouzl do neklidného spánku.

Ráno vyjel k potoku už brzo ráno. Když našel skrýš, vybral ji a obsah uložil do prostoru na rezervu. Pak usedl za volant a chystal se vyrazit, když ho něco zastavilo. Díval se předním sklem na rozkvetlou travu, myrtu a keře kývající se ve větru, které jako krajka pokrývaly okolní stráně. Najednou se cítil zmatený a zesláblý, jako kdyby se houpal někde na širém moři, které ho unášelo do šeptajících dálek - jako kdyby náhle nebyl ničím, vším, nekonečným vesmírem.

Probuď se! křikl sám na sebe v duchu a vsunul se za volant. Ale nebylo to k ničemu. Měl neodbytné nutkání vystoupit z auta, a když to pak udělal, pohyboval se jako ve snu. Cítil se

lehce jako mrak, který právě začíná mizet. Stín začínal halit okolí neurčitým šerem a vzduch byl náhle hebký jako kámen, který pozorujeme pod mořskou hladinou. Vlastní končetiny jako by mu najednou nepatřily a pohybovaly se o své vlastní vůli. Nechal je nést ho dolů po břehu a ostrůvkem spáleného rákosí. Když se zastavil a sklopil zrak, spatřil, naplň ukrytý pod zaschlou krustou bláta, kámen, který mu rozřízl nohu.

Ze země šel snadno, suché bláto se oloupalo a objevil se - jako pěst velký zelený kámen. Když ho uviděl poprvé, vlhký, myslel si, že barvu mu dodává mech. Ale ona olejovitě lesklá zeleň byla podivnou vlastností kamene samého a když teď tu barvu znovu spatřil, zmocnil se ho záchvat slabosti a nevolnosti.

Chystal se kámen odhodit, ale pak ho upoutal vzorek na jeho povrchu. Když se zadíval pozorněji, viděl, že kámen je prakticky celý pokryt ornamenty z ostrých droboučkových klínků. Přejel po nich prstem, znovu si prostudoval jemné ostří a rozhodl se vzít si ho s sebou.

Zpáteční cesta k autu byla nepříjemná, tělo mu ztěžklo. Bylo hladové, a proto se rozhodl, že najde nejbližší restauraci a nají se. Zcela instinktivně sjel z dálnice k městu. Chtěl obrátit a pokračovat k západu, ale nedokázal udělat víc než na to myslet. Cítil se ubitý a nejistý, několikrát zastavil, aby si vyjasnil své vlastní chování a pohnutky, jež ho k tomu vedly, ale pokaždé, když to udělal, ho naléhavost, ostrá jako čepel břitvy, zahнала zpět do vozu. Když dorazil do New Yorku, šaty měl doslova promáčené chladným potem.

Vrátil vypůjčené auto a najal si pokoj v Eltonu na východní Šestadyacáté. Tam vybalil heroin a opakovaně se ho dotýkal špičkami prstů. Stal se středobodem jeho žití a přitom cokoliv s ním udělal, bylo špatně.

Nabral špetku, rozdělil ji na dvě hromádky, nanest na nehet u palce a vdechl. O chvíli později už plný síly pomalu proploval chladným rudým světlem na konci dne. Ovládl drobnou křeč nevolnosti, doklouzal na konec svého lůžka a tam se posadil. Všechny denní problémy se v té chvíli zdály být na samém prahu rozřešení.

O hodinu později se v pokoji setmělo. Na všech stranách se začaly vynořovat strohé stíny, husté jako olej. Všechno se najednou zdálo obrovské a přítomnost noční můry se stávala znovu reálnou. Ostrý kámen, položený na okenním parapetu, začal pulsovat matově žhnoucí zelení. *To ta droga*, ujišťoval se, ale sám sobě nevěřil. Strach kolem něj houstl jako elektrina před výbojem. Uvědomil si, že každou chvíli může celá ta hrůza začít nanovo. Snažilo se ho zmocnit cosi chladného a temného, co se podobalo mořskému proudu. Aby se ujistil, sáhl si na postěradlo. Bylo to mrtvolně studené maso! V hrůze seskočil z lůžka a teprve pak si všiml, že položil ruku na kovový sloupek postele.

Zhluboka vydechl a snažil se uklidnit. Zdálo se mu, že noční můra je sice stále ještě někde blízko, ale hluboko, hlouběji, než kam dosáhne obyčejné vědomí. Pokračuje. Nikdy neskončila. Jako hrom, který začíná příliš pozdě, než aby si pamatoval záblesk světla, třásl se i jeho vědomí v šoku následujícím po vzpurné zkáze. Viděl zcela jasně, že je to jen otázka času, kdy hluboko ukrytá hrůza znovu vyhrzeje na povrch. Seděl v šeru, chvěl se a nakonec se rozhodl spojit s Rapfem. Musí se zbavit toho heroinu. Kdyby upadl do bezvědomí a našli ho s tímhle množstvím, bylo by pro něj lepší, kdyby se vůbec neprobudil.

V hale hotelu byl telefonní automat. Henley vytočil číslo Rapfova bytu. Přístroj dlouho vyzváněl, až se ve sluchátku nakonec ozval dunivý basový hlas, který neznal. Henley okamžitě zavěsil. Ruce se mu trásly tak silně, že mu trvalo celých pět minut, než se mu podařilo vytočit druhé číslo, které mu Rapf dal pro všechny případy. Tam se mu ozvala nějaká žena a sdělila mu, že Rapfa už neviděla několik dní a nemá nejmenší představu o tom, kde by mohl být. Henley jí řekl své jméno a momentální adresu a zavěsil.

Vrátil se do pokoje, zavřel, zasunul závoru i řetízek a teprve pak si všiml zelené záře. Když se otočil, pulsovala silněji a viděl, že kámen je obklopen světelným závojem. Chvilku trvalo, než se jeho oči přizpůsobily a než poznal, že to vůbec není světlo, ale plyn nebo plynná plazma, která pomalu sublimovala na povrchu kamene a šířila se od něj na všechny strany.

Delší dobu stál nehybně, jako uhranutý. Byl to podivný plyn. Proti temným okenním tabulím vypadal načechraný a světélkoval. Kolem stropu se točil v tenkých tmavých stružkách. Ale Henley pozoroval kámen. Tam se plyn objevoval a šířil jako květ, který se rozvíjí. Fascinovalo ho to a nedokázal odtrhnout pohled, dokud se neobjevilo něco, co mělo jinou strukturu. Z povrchu nefritově zbarveného kamene začala prýštit lesklá vlhká substance. Nakonec se z nitra kamene vynořil chuchvalec čirého slizu, rýhovaný nevýraznými šedými barvami. Z něj se vysunula panožka a začala se posunovat podél okenního rámu.

Vypínač světla byl vlevo ode dveří, Henley se k němu vrhnul a otočil jím. Nic. Tungstenová vlákna ve skleněných baňkách se rozžhavlila do ruda, ale místnost zůstávala díky oné slabé záři, vycházející z kamene, zahalena v nepřátelském šeru.

Henley ucítil mezi lopatkami dotek chladného prstu, otrásl se a obrátil, aby utekl z místnosti. Když jeho ruce zápasily s řetízky a závorou, stala se strašlivá věc. Za zády se mu ozval onen známý hlas idiota, stejně skřípavý a démonický jako ten z jeho noční můry: *Unáší tě temnota, hnízda jsou jako studny hluboko pod zemí. Nedokážeš utéct, není kam utéct, protože ty a já jsme jedno a totéž.*

Henleyovi se z plic vydral slabý sten a on se znovu obrátil k útěku. Závoru se zacinkáním povolila a řetízek vypadl ze zásuvky dřív, než se hlasitý pukavý zvuk za jeho zády změnil na bublavý sykot. Zatímco zasouval klíč do zámku, ofílel se Henley přes rameno. Hustá, vlhká hmota se utrhlá od kamene a teď plula vzduchem. Byla to lesklá věc velikosti lidské pěsti. Pod ní bylo vidět vlnící se masité výrůstky, podobné řasám medúzy, a celá ta hmota, pokrytá krvavými skvrnami, směřovala přímo k jeho hlavě.

Henley rozrazil dveře a vyrazil na chodbu přesně v okamžiku, kdy se ho ta věc s chapadly zezadu dotkla. Hebké ledové prsty mu obemkly krk a uši. Něco tvrdého a ostrého jako jehla se mu přitisklo do týla a zmáčklo základnu lebky. Dral se ke schodišti, pak se ale zapotácel a upadl. Chodba náhle zbělela, jako kdyby ji ozářil blesk. Ucítil ostrou pronikavou bolest kdesi za očima a pochopil v záchvatu hrůzy, že mu ta věc probodla lebku!

Vyhrabal se na nohy, udělal jeden krok kupředu, ztratil rovnováhu a s trhaným výkřikem přepadl přes zábradlí do ústřední šachty schodiště. Odrazil se od horjpho okraje schodiště a řítit se prostorem dolů. Pak nastal strašlivý okamžik,

v němž měl dojem, že mu hlava pukne ve švech, a pak se schody, které se mu zprvu bláznivě míhaly před očima, zpomalily. Padal bokem a najednou rozeznával nažloutlé kytičkové tapety, které se pomalu posouvaly stranou. Téměř se vznášel. Kolem pasu cítil silný tah přitažlivosti, ale současně vnímal, že se jí něco uvnitř jeho těla brání a mění prostor kolem něj tak, že padá velmi pomalu. Strašlivá nesnesitelná bolest, která mu pronikala hlavou od týlu až do míst za očima, způsobila, že nad tím vším nedokázal žasnout.

Najednou jako by se bolest zlomila, proletěla mu celou páteří a sevřela mu vnitřnosti. Na konci schodiště došlo k výbuchu, zvýšené odpočívadlo na úpatí schodiště, na které by byl dopadl, se rozletělo na stovku kusů a ty zaplavily prázdnou vstupní halu. Henley dopadl na zem na hromadu otlučené omítky, zůstal tam omráčeně ležet a pokoušel se neomdlít.

Břišní svaly se mu sevřely a obrovská záplava síly ho doslova zvedla na nohy. Na konci haly se něco pohnulo, ale v pískající hluchotě, která ho obklopovala, nedokázal pohybu připsat žádný smysl. Jeho tělo se automaticky otočilo, vyšvihlo se přes rozbité odpočívadlo a dalo se na cestu vzhůru po schodech. Ve svém pokoji se sesul k zemi.

Jakmile dopadl na podlahu, vrátila se mu část sebekontroly. Hlava ho strašlivě bolela a po tvářích mu stékaly praménky temné, skoro černé krve odněkud z týla. Jedním prstem si sáhl na zátylek. Nahmatl tam hluboký otvor, příliš citlivý, aby ho nějak blíže zkoumal. Pracně se zvedl na nohy a opřel se o stěnu. Slyšel, jak halou pobíhají lidé.

*

Postupně se z hrůzy, která jím lomcovala, oddělila jedna myšlenka. Skrýš. Navzdory veškeré hrůze musí myslet na to,

co si ulil. Tiše a rychle, jak jen to bylo možné, se došoural k nočnímu stolku a vytáhl z něj bavlněný sáček s heroinem. Na okamžik uvažoval o tom, jestli jeho obsah nemá vysypat do toaletní mísy, spláchnout a vrátit se do nemocnice, ale tenhle nápad rychle zapudil. Cítil se vyděšený a v pasti. Ve vzduchu se vznášel pach něčeho polámaného a on věděl, že se odsud musí nějak dostat a všechno si pořádně promyslet.

Za oknem bylo požární schodiště a po krátkém zaváhání po něm slezl na ulici. Před Eltonem zatím zastavila dvě policejní auta, takže zahnul do vedlejší uličky, přeskočil plot a ocitl se na Sedmadvacáté ulici. Leskl se potem a nekontrolovatelně se třásl. Ať už se z toho kamene odpařilo cokoliv a zaútočilo na něj, ukrylo se to v jeho lebce. Cítil, jak se část onoho organismu chvěje u ústí hlubokého otvoru, který měl v týle. Dělal se mu špatně ze zoufalství a toužil po tom vyhledat pomoc, heroin, neheroin, ale nedokázal se zastavit. Jeho tělo mechanicky kráčelo dál, jako tělo náměsíčníka. Oči měl skelné, lesklé jako dva malé hnědé ořechy a lidé, kteří ho viděli přicházet, se mu většinou obloukem vyhýbali.

Okolí zalévala měsíční záře, neveselá a chladná a on pokračoval v cestě. Držel se při tom úzkých temných uliček. O celé hodiny později se nakonec přece jen zastavil. Byl v uzoučké postranní ulici, spíše jen uličce, jejíž jména si nevšiml. Vstupní dveře chráněné mříží z tepaného železa, umístěné vedle malého, podobné chráněného výkladu, otevřel starý, opravdu velmi starý muž, s kůží šedivou a vráscitou jako kůra věkovitého stromu, a gestem ho pozval dovnitř. Za vchodem se stařec, podobný uschlému pahýlu, naklonil kupředu a prostudoval Henleyovu tvář očima lesklými jako kovové špendlíky. V chomáčích dlouhých, stříbřitě šedých vlasů vypadala jeho vysušená tvář cize a nezemsky. Měl na sobě dlouhý plášť pošíť ulitami mořských škeblí a ornamenty z řezaných dikobrazích ostnů a stál zcela nehybně, zahalen v kápi pláště, takže vzdáleně připomínal kobru. Mlčky, pouhým pohybem hlavy pobídl Henleye, aby šel dál.

Henley přešel do obchodu a chvilku si to místo prohlížel. Jednu stěnu zdobil velký vějíř z orlích per. Od stropu, pokrytého skořápkami černých mušlí, visela za pohlaví vycpaná opice. Vzduch v místnosti byl hustý a lepkavý. V kovovém ohřívadle, tvarovaném jako ptačí noha se třemi roztaženými prsty ukončenými drápy, ležel kus oranžového kadidla a zatímco se Henley pomalu otáčel, aby si prohlédl všechny závitky obrovského bílého hada - škrtiče, jehož tělo se vinulo kolem jednoho z trámů a jehož tuponosá hlava návštěvníka pozorovala zaprášenými očima, starý muž zapálil dřevěné uhlí. Z ohřívadla začaly stoupat proužky nažloutlého dýmu a vinuly se kolem police přeplněné sušenými mořskými koníky, krunýři tarantulí, rudě kropenatými vejci mořských ptáků a medově a temně zeleně zabarvenými lahvemi se zátkami z opicích prstů.

Místnost zněla trylkováním kanárků. Ještěři, kteří je dokonce pozřou, byli umístěni o něco níž, v dřevěných klecích. Žluté, pergamenové světlo vycházelo z papírových lampiónů, pomalovaných obrazy hadů a olihní, dávalo všemu umbrové zabarvení. V onom nahnědlém příšeří vypadal stařík, který zavřel dveře a posuňkem vybídl Henleye, aby usedl, jako bytost žijící za hranicemi času.

Henley si sedl do rohu a dychtivě pozoroval, jak se stařec vrací, a naslouchal šustotu hedvábných nohavic pod pláštěm. Starý muž přitiskl ke rtům tenkou kostěnou píšťalku a zapísa-

kal na ni jasný tón. "Čekal jsem na tebe dlouho." Pak s tichým našlapováním přistoupil ještě blíže. "*Cthulhufhtagn!*" vyrazil ze sebe a Henley pocítil záplavu nových sil. Stařec stál v hustém stínu. "Ty nic nevis o tom, co tě zachvátilo. Ano, já říkám, že ono je nejlepší." Naklonil se tak, že horní polovina jeho těla se ze stínu vynořila, a Henley viděl, že stařec má jen jedno oko. Druhé měl nahrazeno střípkem zrcadla a když se v něm Henley spatřil, začal ztrácet vědomí. Henleyovy oči byly tak rozšířené, že téměř nebylo vidět bělmo, a v koutcích úst se mu černaly zaschlé sliny. "Nevis nic o tom, jak ono tě dostalo. A to moc dobré. To je ze všeho dobrého nejlepší." Stařec znovu přiložil píšťalku k pergamenovým rtům a zapísal melodii podobnou námořnickému popěvku, který se rychle změnil v neznámý hymnus. Zdálo se, že melodie přichází ze všech směrů současně, jako zvuk, který slyšíte pod vodou. Když Henley melodii naslouchal, cítil se současně, jako kdyby jeho život byl nějaké malé zvíře, umírající v láhvi, ale také jako kdyby měl žít navěky v těch nekonečných prostorech, kde se vznášejí jen osamělí ptáci.

Rapfůvi to pomalu přestávalo myslet. Udělal příliš mnoho chyb a teď se začínal cítit v ohrožení. Když zjistil, že Henley zmizel z nemocnice, zašel do obchodu se zbraněmi a koupil si nějaké náboje do waltera. Bylo příliš nebezpečné zůstat ve městě, takže odjel k sestře do Stony Brooku. Než se tam dostal, čekal ho tam Henleyův vzkaz. Obrátil a vrátil zpět do New Yorku. Policisté z Eltonu už sice odjeli, ale ve vstupní hale bylo několik lidí, kteří postávali v hloučcích a polohlasem rozprávěli mezi sebou. Nikdo nevěděl, co se vlastně stalo.

Henleyovy dveře nebyly zamčené a Rapf vešel bez zaklepání. S výjimkou nakyslého pachu ve vzduchu a několika kapek tmavé krve na podlaze bylo místo prázdné jako vyfouknutá vaječná skořápka. Světla byla rozsvícená a okno otevřené. Když si šel prohlédnout požární schodiště, objevil nevelký kámen, matný a podivný, pokrytý zvláštními ornamenty. Nejprve si myslel, že je to těžítka, ale když si ho prohlédl pozorněji, poznal, že něco takového v životě neviděl. Zasunul kámen do kapsy, prozkoumal ještě koupelnu a odešel.

Málokdy se opil, ale když už to udělal, dostával se pravidelně do stavu takového napětí, že mu z něj pomáhalo jen násilí. Vydal se k Rudé čarodějce, ale pak dostal takový strach, že zavolal kapitánovi, pod nímž sloužil. Naposled viděl Vince Pantucciho v Can Tho, když jen tak pro zábavu ostřelovali několik vesniček a doufali, že tím vydráždí Congy. Krátce potom chytili Rapfa, když pašoval přes hranice pušky M-16. Tenhle obchod organizoval Pantucci, ale Rapf odseděl dva roky v lapáku a neudal ho. Za tu dobu si Pantucci odsloužil své a vrátil se do civilu. Rapf věděl, že je ve městě. Už rok o něm slyšával různé historky. Ten chlap byl zlý a nebezpečný, jediný člověk, o kterém Rapf věděl, že má v jistých kruzích, kromě Gusta, skutečnou váhu. A s Gustem se nepřátelil.

Dostat se k Pantuccimu bylo obtížné. Patřil teď k hlavou-nům a držel se v ústraní. Nakonec musel Rapf utrousit několik poznámek o kšeftech se zbraněmi, aby se mu to podařilo. O hodinu později se Pantucci objevil u Rudé čarodějky. Byl obrovský, široký jako sud, s pažemi silnými jako lodní lana a hustými měděně narudlými chlupy, které mu vystupovaly z rozepnutého límce hedvábné košile. Malá očka jeskynního muže Rapfa okamžitě objevila. Protlačil se k boxu, kde Rapf seděl, a řekl: "Co se děje?"

"Potřebuju helfnout."

Pantucci obrátil oči ke stropu. Jeho tvář připomínala tvář Etruská - nevýrazné lícní kosti, vysoké ploché čelo a kůže barvy uschlého jílů, pevně napjatá na lebce. "Tak o co ti jde, chcípáku? Prachy?"

"Koukněte, kapitáne..."

"Kapitán se kouká, Rapfe, a vůbec se mu nelíbí, co vidí. Něco jsi poslal, co?"

"Vůbec ne, kapitáne, jsem čistej, ale náhodou jsem se dostal do maléru kvůli jednomu špinavému kšeftu."

"Drogy?"

"Jo."

"Co? Tráva?"

"O třídu vejš. Háčko."

"Kolik?"

"Pres dvě kila."

Pantucci udělal obličej, jako když cítí něco hodně odporného. Pak uštědřil Rapfovi políček a bolestivě mu zakroutil uchem. "Ty sračko." Přitáhl si ho za ucho přes stůl, až se jejich nosy prakticky dotýkaly. "Děláš kšefty s cizejma tak dlouho, až se dostaneš do prúseru. A pak voláš mě. Je to tak? Proč jsi nepřišel nejdřív za mnou, co?"

Rapf se mu vytrhl, sesul se do rohu a zatvářil se mírně nespokojeně. "Nevěděl jsem, že se tím taky zabýváte."

"Vymejšliš si takový sračky, že máš zahrndlý stoličky. Myslels, že jinde dostaneš víc, co? Nebo ti za ty dva roky, cos byl v bání, připadám ošklivej? Kdo je hlavoun?"

"Gusto."

Pantucci vykašlal hustý chuchvalec hlenů, chvíli ho převáloval po jazyku a pak ho odplivl do pilin, jimiž byla posypána podlaha. "Ty jsi ale chytrák! A cos čekal od těch prevítů? Že tě věrnou do rodiny?" Chvíli se díval do chladných očí proti sobě a snažil se postihnout tu prázdnotu, kterou tam viděl. Byly to nejprázdnější oči, se kterými se kdy setkal. Připomínaly mu údolí la Drang a nekonečné blátivé cesty. Potřásl hlavou a odvrátil se. "Vyklap mi to celý."

"Eastonův brácha, Henley, převzal zboží v Seattlu a jel sem, a já se zatím spojil s Gustem. Jenže na cestě se něco stalo. Henley upadl do komatu. Felčari si s tím nevěděli rady. Než jsem ho našel v nemocnici, Gusto už po mně šel. Ví, že Henley to zboží má, ale vypařil se. Vypadá to, jako kdyby si pořád myslel, že můžu za to, jak jeho brácha rozstříleli u Ngoc Linh. Byli jsme spolu na hlídce. Víc nevím. Myslel jsem si, že byste ho mohl najít."

"Abys mohl udělat svůj kšeft a doručit zboží Gustovi? Zadarmo ani kuře nehrabe, kámo!"

"Jo, ale já už hrabal." Rapfovi zbělely nozdry. Ruce měl schované pod stolem. "Jde mi o kejhák. Necháte mě v tom, kapitáne?"

"Jak vůbec vis, že to Henley má?"

"Určitě to nevím. Ale něco si myslet musím."

Pantucci se podíval na vlastní ruce, pokryté ztvrdlou kůží. Měl Rapf a docela rád. Vypadal rozčileně, ale bylo jasné, že se mu dá věřit. "Popiš mi toho chlapa."

"Myslíte, že ho dokážete najít?"

"Už se na tom pracuje."

Pantucci měl dům v horách a tam Rapfa uklidil. Byl tam krytý bazén a služka a kuchář, kteří bydleli v domě. Byla tam i kovoobráběcí dílna, kde se měnilo a upravovalo kradené

zboží. Rapf tam strávil několik hodin a pokoušel se provrtat podivný kámen, který našel v Henleyově pokoji. Nebylo to k ničemu. Kámen byl tvrdší než jakýkoliv známý materiál. Těžká vrtačka s vrtákem s diamantovou korunkou na něm nezanechal nejmenší škrábnutí. Rapfa to sice překvapilo, ale protože se natolik upínal k vyrovnání účtů s Henleym, příliš o tom neuvažoval. Kámen se mu líbil. Zamlouvala se mu jeho váha a hebký, hedvábný povrch. Svou velikostí dokonale sedl do dlaně a na okraji měl několik přirozených otvorů. Nakonec se mu jedním z nich podařilo prostrčit kus drátu a pověsil si kámen kolem krku jako talisman.

O několik dní později našel Pantucci Rapfa podřimovat na verandě pod pergolou zarostlou psím vínem. Vzduchem se šířila vůně cedrové kůry a borové pryskyřice. Od zaprášených kamenů se odráželo sluneční světlo. "Našel jsem ho," zašeptal Pantucci.

Rapf vyskočil z lehátka. "Kde?"

"Před hodinou odletěl na Haiti." Zamával ve vzduchu svažkem papírů. "Tady jsou letenky a pas. Na letišti máš připravený peníze - a mezinárodní zbrojní průkaz. Takže odkráčej v pokoji, ty gumo. A nezapomeň. Jsme si kvit."

Rapf dorazil na Port-au-Prince v tmavých brýlích, nátělníku námořní pěchoty a černých kalhotách od kombinézy zastrčených do bot s okovanou špičkou. V ruce si nesl diplomatický kufřík s několika kousky prádla, pětadvaceti tisíci dolary v cestovních šecích, pět set dolarů v hotovosti a walthera. Během letu z kufříku vytáhl motýlka a zasunul do jedné z kapes řadu nohavici kalhot.

Když vystupovali z letadla, prohlížel si Rapf pozorně přihlížející dav, ale byl tam tolik černých tváří, že i kdyby v něm byli Gustovi lidé, stejně by si jich nevšiml. Až když se začal prodírat davem, zjistil, že na něj skutečně čekali. Cítil, jak se mu na páteř přitiskl tvrdý kov.

"Tak, ty somráku, půjdeš se mnou."

Poznal ten hlas. Byl to střelec, který na něj čekal na parkovišti. Snažil se vymanévrovat Rapfa z davu hlavní své pistole. Rapf hlasitě zasténal a padl k zemi. V pádu vytáhl motýlka, jednou rukou ho bleskově otevřel a současně máchl kufříkem tak, že odrazil hlaveň zbraně stranou. Muž s pistolí se natočil a sehnul, aby si uvolnil ruku k výstřelu. V té chvíli se Rapf převálil, vyskočil na nohy a vrazil mu čepel nože pod žebra. Krátkým trhnutím přetřel aortu, vytrhl čepel z rány a odstrčil muže stranou.

Dav se rychle rozcházel a Rapf se ztratil mezi hloučky odcházejících lidí. O několik minut později už seděl v taxi mířícím do města. Našel si pokoj v levném hotelu v East Endu a začal se vyptávat na Henleye. Nikdo ve městě ho neviděl, takže se Rapf druhý den přesunul na venkovský trh na předměstí. Koupil si bílou gelábii - dlouhé bílé svrchní roucho a navzdory vedru si ji oblékl, aby pod ní mohl nenápadně nosit pistoli. Bylo jen otázkou času, kdy Gustovi lidé znovu najdou jeho stopu.

Na trhu, kde byla převaha domorodců, přitahoval jeho talisman velkou pozornost. Nikdo se ho nedotkl, ale všichni si ho chtěli prohlédnout. Tři mládenci s divokým vzhledem pobřežních pirátů - nevkusné zlaté zuby, olejem nasáklé nátělníky, obrácené kříže - se dokonce pokusili strhnout mu ho s krku. Nejdřív se na něj Rapfa chvíli vyptávali, pak mumlali něco v jazyce, který vůbec nepoznal, a nakonec, když si uvě-

domil, že zřejmě minul nějakou narážku, se mu jeden z nich kámen pokusil vzít. Drát, na němž byl kámen zavěšen, se sice zařít Rapfovi do krku, ale nepovolil. Rapf přimhouřil oči a udeřil mladíka loktem do zubů. Další dva mladíci vytáhli z pouzder u pasu dlouhé, nebezpečně vyhlížející nože.

Rapf se otočil na patě a vyrazil uličkou mezi stánky směrem k ulicím slumu. Mladíci vyrazili s křikem za ním a cestou po něm házeli ovoce a kamení. V první ulici se Rapf zastavil a otočil a před sebou svíral v obou rukou pistoli. Mladíci se pokusili rychle zastavit, srazili se, a nakonec se dali pozpátku pomalu na ústup. V ústí ulice jeden z nich udělal zvláštní gesto, které Rapf nikdy neviděl, & vykřikl: "*Cthulhu fhtagn!*" Zvuk jeho hlasu měl ostrý, děsivý přízvuk, který Rapfa znepokojil mnohem víc, než předtím pohled na jejich nože. Rozhodl se, že pro dnešek skončí.

Henley Easton ztratil jakoukoliv kontrolu nad svým tělem. Pohyboval se pod vlivem jiné vůle a on jen trpně přihlížel. Poslední dny, které trávil ve svém těle, byly naplněny šílenstvím. Po tom, co našel cestu do domu starce v New Yorku, se jeho tělo začalo rychle měnit. Starcovo jméno bylo Autway a byl čarodějem, přesněji řečeno, byl víduistickým *gan-ganem*. Nosil kalebasu naplněnou hadími páteřemi a kdykoliv podivným chřestidlem pohnul, okolní lidé mu odpovídali. Nikdy s nimi nemluvil přímo, slovy. Zvuk kalebasy jeho pokyny vyjadřoval přesně.

Když se Henleyovo tělo začalo měnit, donesl mu Autway volné bílé kalhoty a bílý kabátek s širokými rukávy a kapuci. Oblečení mu dovolovalo pohybovat se volně a při tom nedráždilo citlivou kůži. Vrstva černých šupin, která mu začala pokrývat ránu na noze a koutky úst, se mu rychle rozšířila na končetiny a trup, strašlivě svědila a vydávala silný hnilobný zápach. Autway mu ošetřil kůži směsí z rozdrcených kořenů, která poněkud zmírňovala nepříjemné průvodní jevy.

Přes týden se ukrýval v prostorném sklepení, jehož stěny byly ověšeny závěsy z tmavých ořechů. Autway chodil dolů často, pravidelně provázen mladšími muži. Všichni mladíci měli široké tváře, byli tmaví a ani jeden z nich by nezapřel svůj čistý indiánský původ. Celé hodiny neustále chřestili dutými tykvemi a rytmicky odříkávali: "*Ph'nglui mglw'nafh Cthulhu R'lyeh wgah'nagl fhtagn.*" Zvuky, které vydávali, měly na Henleye zvláštní účinek. Když jim naslouchal, cítil se vždycky chladný jako hvězdy, až k zbláznění živý, přetékající energií. Rytmus kolem něj plynul jako vzdušná smršť. Byl to proměnlivý, neodbytně vábivý zvuk, někdy temný jako moře, někdy zářící ohněm. Často mu dodal tolik síly, že se jeho tělo šamo zvedlo a pohybovalo se kolem pružnými plynulými pohyby. Ostatní se ho pokusili napodobit, jak nejlépe to uměli, ale nikdo nedokázal vložit do tance tu démonickou zuřivost, s jakou se jeho tělo točilo a zmítalo.

Když Henley odlétal na Haiti, měl už tvář zčásti pokrytou černými šupinami. Uši, tváře, čelo a vršek hlavy měl stále ještě čisté, ale měl ještěřčí ústa a oči mu obtáčely černé kruhy. Na letišti sice bylo třeba velmi složitých vysvětlení o tom, jak je mu špatně, a proč musí mít zakrytou tvář, ale konec konců, nikdo z toho zase příliš velké drama nedělal.

Když dorazili na ostrov, odvezl ho Autway do domorodé chýše na okraji slumu. Tam zařikávání pokračovalo, až na to, že se ho teď účastnilo mnohem víc lidí, používaly se velké, bubny, pořádaly pochodňové průvody a obřad *zilet en bas de*

Teau, uctívání podmořského ostrova. Ve vrcholném okamžiku obřadu se starší uctívači až k smrti zraňovali ostrými kameny. Henley v hrůze pozoroval, jak jeho tělo křepčí v oněch nepříčetných, nelidských pohybech. Mezi prsty mu pomalu vyrůstaly blány a klouby se mu změnilly natolik, že se mohl pohybovat způsobem, o kterém se obyčejným lidem ani nesnilo.

Během dnů neúnavně procházel sem a tam okolím. S kapuci staženou hluboko do obličeje se jeho tělo protahovalo mezi provizorními příbytky slumu. Zdálo se, že se vznáší nad zemí a přesouvá svou váhu, jako kdyby nebylo hmotou, ale pouhým dýmem. Ať se hnul kamkoliv, vánek byl plný zvláštních vzorů a jeho postavu alespoň částečně kryl stín, který nikde kolem neměl zdroj. Když ho viděli rolníci na polích, přestávali pracovat a zvedali k ústům tenké pišťalky vyrobené z kostí mořských ptáků, které vydávaly vysoké ostré tóny.

Jednou, když procházel zadní uličkou slumu, vyšla z jedné chýše velmi vysoká žena se žlutýma očima, jako havran černými rozčuchanými vlasy a dítětem v náručí. Položila nemluvně do bílého prachu, postavila se před Henleye a vykasala si sukně. Oči měla plné smutku, jako umírající kůň, a Henley pochopil, že je dítě mrtvé. Dlouhými prsty se dotkla svého prsu a zatímco se její výraz ani v nejmenším nezměnil, sklouzla pomalu špičkami prstů přes břicho k chomáči ochlupení pod ním. V tom okamžiku kolem malého tělípka za vířily stíny jako větrem hnaná mračna a to se pohnulo. - Ozvaly se tlumené výkřiky lidí, kteří potají přihlíželi ze svých chýší. Žena klesla na bok vedle svého dítěte a tvář jí zaplavily slzy radosti. Jenže Henley viděl, že bude třeba zaplatit strašlivou cenu. Dítě se na něj nedívalo nevinným* užaslým pohledem dítěte, ale bystrým a svůdným pohledem, který sliboval ználost násilí hlubšího než jakákoliv nevinnost či vina.

Jindy se ho zase pokusili ve vedlejší uličce v North Endu obtěžovat dva černoši v ustříhnutých džínách, s volnými pruhovanými kazakami přes čisté nátlčníky. Vypadali nepřátelsky. Jednomu chybělo půl ucha. Druhý měl růžový klobouk a tmavé brýle. Ten v brýlích chytil Henleye za ruku, ale když pod prsty ucítil houbovitou měkkost končetiny, pustil ji jako rozžhavený drát a uskočil zpět. Náhlost jejich akce přinutila Henleye, aby se otočil a shodil kapuci své kazajky na záda. Oba muži strnuli na místě s hrůzou otevřenými ústy a několik dlouhých vteřin nebyli schopni pohybu. Pak ten s polovinou ucha vytáhl ze záhybů své kazajky pistoli. Henleyovy břišní svaly se křečovitě smrštily a střelec byl odmrštěn dozadu a dopadl těžce na zem. Henley si natáhl kápi, prošel ulicí a zahrnul za roh. V další prázdné uličce se jeho břišní svaly znovu křečovitě sevřely, Henley vyletěl do vzduchu, lehce přeběhl po plechových střeších a nakonec seskočil do zahrádky o několik domů dál.

Takové věci už Henleye nepřekvapovaly. Hrůza z toho, že je oddělen od své vůle, ho otupila natolik, že mu bylo každé překvapení cizí. Vzpomínky na předcházející život se mu zdály vzdálené a události, které se kolem něj teď odehrávaly, pozoroval jakoby z povzdálí nebo ve snu. Nepohnulo s ním dokonce ani to, když ho Autway zavedl do hor, aby mu ukázal hvězdná jezírka.

Za pásmem, kde rostly neskutečné mechy, kapradě a vysoké cypřiše, daleko v mlhavých kopcích, přišli k řadě jezírek, jimž se vyhýbal veškerý život. Úbočí, která se k nim svažovala, byla pokryta poraženými kmeny stromů a udusaným štěr-

kem, což byla práce mnoha generací. Na břehu stály v nepravděpodobných vzdálenostech monolity z černého kamene a původní rytiny, které pokrývaly jejich povrch, už se dávno staly obětí času.

Jak tam tak stáli pod oblohou barvy křepelčího peří, ve větru, který sem přilétal od jezírek a točil se jim kolem nohou, vyrazil ze sebe Autway tiché zasténání a začal odříkávat jakési zaklínadlo. Rudé světlo červánků se čerilo jako voda pod nárazem vánku. Stáli a dívali se k východu, dokud se kolem nesnesla tma. Henleyovo tělo bylo velmi vzrušené. Při jednotvárném zvuku hlasu starého muže cítil chvění v klíčních kostech a mohutné svaly v nohou se neklidně převalovaly. Byl téměř neschopný zůstat bez pohybu, šoupání jeho nohou znělo jako dech, dech jako zapomenutý jazyk a on pozoroval, jak se kamenná hvězda - měsíc zvedá nad temnou vodu.

V měsíčním svitu viděl, že se pod hladinou vody něco hýbá. Bylo tam mnoho tvarů, které dohromady vytvářely jediný stín, neustále se přibližovaly k hladině a očekávání, že se už už objeví, mu zadrželo dech v hrdle. Kdesi daleko vlevo zaznělo šplouchnutí následované hlasitým čvachtavým zvukem. Něco se přibližovalo.

Henleyovo tělo konečně vydechlo a znovu zhluboka nasálo dech. Pak se pomalu, jako planeta, otočilo tváří k temnotě. Odkud slyšel těžké a pomalé úderky křídel. Na Unaveni okraji jezírka se tyčila obrovská hmota. Přestože se čtala proti měsíčnímu svitu, nedokázal Henley pochopit, co to je. Vypadalo to jako chvějící se chomáč masa, spleť končetin a pak se to najednou jakoby zúžilo a vklouzlo pod sklovitou hladinu vody.

Henleyovo tělo zaplavila vlhá únava. Cítil se těžký a vyčerpaný. Autway ho vzal za loket, rosolovitý a měkký, a vedl ho pryč od lesklé hladiny. Henley se cítil špatně. Jeho tělo ještě nikdy nebylo tak unavené. Když konečně došli ke slumu na okraji města, byl napůl ztuhlý vyčerpaním.

Následující den ho Autway odvedl ke vzdálenému kanálu, kde bylo moře hustě pokryté vápencovým prachem, který na něj snášel vítr z pobřeží. Na pobřeží se krčily tři bílé chatrče a za nimi se v ohradě pásal bílý kůň - albín. Henleyova zvědavost z minulé noci se teď rozpustila v hrůze poznání. Vlevo se v líném pobřežním proudu pohyboval bílý člun, v němž stál jediný muž.

Autway zachřestil kalebasou a člunař zamířil k pobřeží. S nesmírnou úzkostí Henley pozoroval, jak muž přirazil ke břehu a vytáhl ze člunu černý džbán.

"Jestliže tebe neočistíme, přijdou Číhající," řekl Autway.

Očistit mě! Pomyslel si Henley s hrůzou a díval se, jak se k němu stácejí růžové oči bílého koně, který při tom klidně přezvykoval. Chtěl se podívat Autwayovi do tváře, ale jeho tělo se nehýbalo.

"Tak. Musíme udělat místo Hostiteli. Musíme tě vzít ven. Moc špatné, že tě nemůžeme zabít, ale to je moc špatné pro Hostitele. Teď půjdeš ke svým bratrům, les moříš. Nyarlathotep tě chytí a teď tě propouští. Vezme tě teď l'au noir, černá voda. Běž k ní. Musíš jít."

Muž ze člunu se přiblížil se džbánem v rukou. Jeho tvář byla tváří idiota, prázdná a čistá jako obloha.

Autway přistoupil blíž a zašeptal Henleyovi do ucha, "Dyby aspoň země sama věděla. Ale není způsob, jak vědět. Zeptej se mrtvých a co ti řeknou? ‚Mohu být, kým chceš.‘ Odhod' pyšnost minula, odvrhni kořen přítomna a všechno, co ti budoucnost řekne, je, kam ty nikdy nechteš jít."

Idiot podal Autwayovi džbán a Henleyovy kosti se naplnily studenou mlhou. *Gangan* nádobu s vážným výrazem uchopil a obrátil se k Henleyovi. Jeho tvář byla mozaikou ztvrdlých plošek a střep zrcadla byl zasedlý. Promluvil a v jeho hlase zněla ocel. "Ticho budiž tvým pastýřem. Nechť to, co je uvnitř, zvítězí."

Autway naklonil džbán tak, že jeho hubice byla ve výši Henleyových očí. Temnota uvnitř rozevřela chřtán a Henley cítil, jak se k níže svého těla vyklání. Podíval se dolů a spatřil, že se tam pohybují světla, drobná a zastřená. Některá přilétla blíže a on viděl, že jsou to spirály hvězd, galaxie, mlhavé baletky poletující nocí, která přetéká hrůzou. Zaskočený padal a řval strachem. Pohltila ho půlnoční temnota a jistě by byl ječel a vyl, nebýt toho, že ty slepé hlubiny byly i němé.

Rapf obešel roh levného hotelu, kde nechal svůj kufřík. Přiložil oko ke škvíře ve stěně, kterou tam udělal svým nožem, když se nastěhoval. Uvnitř se něco pohybovalo a on v duchu zuřivě zaklel, když poznal, že je to Duke Parmelee a Tralalák Chuckie Watz. Prádlo mu rozházeli po celé místnosti a teď noži párali matraci v posteli.

Rapf vešel do hotelu a opatrně se přiblížil ke dveřím svého pokoje. Vytáhl waltera z pouzdra, přitiskl ten tělem zahřátý kov ke rtům a vrazil do místnosti.

Přikrčil se ve dveřích a pistolí, kterou svíral oběma rukama, mířil střídavě na jednoho i druhého a zasyčel: "Pohněte se, dehtáci, a máte to odbytý!"

Pomalů vešel dovnitř a zavřel za sebou dveře. Rychlý jako myšlenka postavil oba muže obličejem ke stěně a odebral jim zbraně. Duke u sebe měl čtyřiačtyřicítku magnum, vyhazovačů nůž a ocelová pouta. Tralalák poutá, osmatřicítku, silnou úzkou čepel v pouzdře na předloktí a boxera doplněného břitvovými čepelemi. "Paráda," řekl Rapf a zamával boxerem. Pak ho s ostatními zbraněmi odhodil na postel a přinutil oba muže, aby si u stěny klekli na zem a naklonili se kupředu tak, že měli hlavy téměř mezi kolena. Pak jim nohou stáhl boty a odkopl je na druhý konec místnosti. "Tak, smrad'oši, a teď se vyslečte," řekl a když se snažili protestovat, kopl je do zadků tak, že narazili hlavami do stěny.

Když byli nazí, připnul jim pouty pravá zápěstí k levým kotníkům, pak konečně sklonil pistoli, a zvedl Tralalákův nůž. "Víte, můj logický úsudek mi říká, že bych vás dva měl zabít." Shodil matraci na zem a odkryl tak drátěnku. "Jenže já věřím ve spravedlnost." Použil pevnou čepel jako páčidlo, uvolnil dvě okrajová pera a s nimi i dráty, které k nim byly připevněny. "Když jsme se naposled setkali, chovali jste se ke mně, mládenci, vážně fajn. Cítím povinnost se vám revanšovat." Uvolnil další pera a začal dráty splétat dohromady. Když měl spletený dlouhý kus, odměřil si délku jejich těl a udělal několik drobných úprav. "Ještě štěstí, že jsem klidná po váha, jinak bych vás určitě zmrzačil, vošousti. Ale jak mi radila moje máma, nepodávám se tomu. Jsem klidnej."

"Gusto tě chce na prkně, sráči," zavrčel Duke. "Měl bys nás zabít, dokud máš šanci."

"To by se vám tak líbilo," zasmál se Rapf, znovu si poměřil dráty a teď bylo vidět, že z nich vytvaroval jakési hrubé postroje. "Naučil jsem se od Viet-Congů jeden trik, kterej si na vás teď vyzkouším. Kromě toho vás nechci zabít. Chci Henleye."

"Zapomeň na Henleye," zašeptal Chuckie.

"A pročpak, hezoune?"

"Henley je zručná."

"Jo? No, nechtě si svý názory pro sebe, dokud si na něj nedošlápnu."

"Člověče, Henley je mimo," řekl Duke. "To už není člověk, rozumíš?"

Rapf se usmál. Byl hotov. Použil Dukův nůž, aby rozřezal jejich šaty na dlouhé pruhy, a ty použil jako pouta. Když svazoval Tralalákovi kotníky, ohnal se Duke volnou rukou a zabořil mu prsty zezadu do krku. Rapf sekl nožem a rozťal Dukovidlaň.

"Kurva!" zařval Rapf. Chvilku si masíroval zátylek a pak ukázal krvavým hrotem nože na Dukea, který mlčky seděl a mračil se. "Za tohle, vy šašci, vám věnuju obzvláštní pozornost." Spoutal jim ruce a nohy a odepjal jim kovová pouta. Pak jim opatrně a s jistou pýchou natáhl na krk drátěné smyčky. Smyčky byly pohyblivé a připevněné k dalšímu drátu, který připnul vynalézavým posuvným uzlem k perům. Totéž jim provedl s nohama, ty jim pak spoutal kovovými pouty a odstranil pouta hadrová.

"Krása celé situace, kamarádi devianti, spočívá v tom, že jakmile se začnete hejhat, začnou se vám stahovat ty obojky kolem krků. Když se pokusíte vyprostit, sami se uškrtíte. Ale jestli budete hodní a vydržíte sedět bez jediného hnutí, možná vás tady jednou někdo najde."

Rapf jim nacpal do úst jejich spodky a ustájím pak převázal pruhem látky. Než odešel, stáhl žaluzii a naskládal zbraně, své šaty a peníze do kufříku. V malé vstupní hale našel majitele. Měl oči s naružovělými bělmy a ústa jako zčernalý propadlý otvor. S přehnanou zdvořilostí mu Rapf zaplatil peníze na další měsíc dopředu. V zadní uličce se hemžily krysy a s jistými obtížemi se mu podařilo chytit dvě opravdu velké. Ty pak odnesl v pytli do svého pokoje a vysypal je na zem. Tralalák sebou vyděšeně trhnul a drátěná smyčka se mu okamžitě zařízla do krku. "Jen klídek, hoši. Tohle je jenom takový moje malý sbohem." Zavřel dveře a chvilku si hrál se zámekem, dokud se mu ho nepodařilo, zablokovat.

Rapf se vydal na sever. Několik dnů putoval po malých horských vesničkách a vyptával se na Henleye. Nikdo ho neviděl, a i kdyby, Rapf měl nejistý pocit, že on by byl ten poslední, komu by to byli řekli. Ať se hnul kamkoliv, cítil, že je sledován. Jednou, když se ohlédl, zahlédl jednoho z mladých pirátů, jak zatlouká do jeho stopy v prachu velký hřeb. Lidé, které potkal, žasli nad jeho talismanem, ale nikdo s ním nechtěl mluvit. Nakonec jednoho dne ráno, když našel nedaleko svého tábořiště rezavý zavírací nůž, s čepelí zavřenou přes kus papíru, na kterém byla načrtnuta jeho hrubá podoba, se rozhodl, že končí. Měl pořád ještě většinu peněz, které mu dal Pantucci, a přemýšlel o tom, že odjede na nějaké exotické místo a tam se ukryje před Gustem.

Následujícího dne našel Henleye. Nebo něco, co vypadalo jako Henley. Rapf viděl korálově rudé vlasy už z dálky. Bylo to v zanedbaném slumu několik kilometrů od North Endu. Tu a tam, mezi záplavou lesklých plechovek a skleněných střepů, se přehraboval pták, další ptáci posedávali na pahýlech i nepoškozených bambusových stvolech. Na nebi zatím vítr protahoval mračna do dlouhých, rybám podobných tvarů.

Rapf vešel do slumu a pohledem sledoval rudé vlasy. V ruce se mu kýval jeho kufřík a bílá galábie za ním vlála ve

větru. Čím blíže přicházel, tím méně to jako Henley vypadalo. Tak především, postava byla příliš vysoká, měřila dobře přes dva metry. A pak, ve způsobu, jak stála, s rozkročenýma nohama, hlavu na stranu jako loutka, bylo něco, co nejen nepřipomínalo Henleye, ale dokonce ani člověka. Jenže postava stála *zady* k němu a Rapf si nebyl jistý.

Soustředil se natolik na onu podivnou postavu stojící vedle rezavého džípu s velkýma očima namalovanýma na nárazníku, že si nevšiml starce. Stařec vystoupil zpoza jedné chatrče pobité dehtovým papírem a chytil Rapfa za ruku. Jeho stisk byl až překvapivě silný. Když k němu Rapf obrátil obličej, musel přimhouřit oči. Ze starcovy tváře na něj vyletěl záblesk sluneční záře.

"Promiňte, člověče. Jmenuju se Autway. Rád bych s vámi mluvil řeč."

Autway obrátil tvář a Rapf se zahlédl v zrcadlovém úlomu jeho oka. "Co chceš, starej?"

"Ten muž tam, není ten muž, kterého vy hledáte."

"Jak víš, že někoho hledám?"

Autway zatřásl svou kalebasou. Na krku měl zavěšený obrácený kříž a teď se ho dotkl. "Já jsem *gangan*. A já vím, proč vy tady."

"Jo? A proč teda?"

"Abyste našel Henley Easton."

Rapfovy se zúžily oči. Na jeden zoufale děsivý okamžik ho napadlo, že narazil na jednoho z Gustových mužů. Pak ale stařec zakoulel svým jediným okem a ukázal v úsměvu začernalé zuby. Nepatřil ke Gustovi.

"Jak to víte?"

"Já říkal. Já *gangan*." Pak zase zachřestil kalebasou a dotkl se obráceného kříže. "Ty Michael Rapf, co?"

Rapf se mu upřeně zadíval do obličeje a napadlo ho, že vezme starce pod krkem, ale pak si to rozmyslel. "Jo, a kdo-pak mě prásknul? Henley?"

"Nikdo. Já *gangan*."

Rapf Autwayovi pohrozil pěstí. "Mohlo by to s tebou ošklivě dopadnout, jestli mi rychle nezačneš jasně odpovídat."

Autway přikývl. Vlasy měl jako zčuchané hlohové křoví a teď si je shrnul dozadu. "Ty musíš odjet - rychle. To není Henley. Henley už pro nás moc daleko."

Rapf položil svůj kufřík na zem. "Je mrtvý?"

"Něco horšího. Není mrtvý, je pro nás moc daleko."

Rapf upřel pohled zvlněnými vrstvami rozpáleného vzduchu směrem k postavě vedle džípu. Teď kolem něj stálo několik mladíků a on si uvědomil, že jsou to titíž, kteří na něj před nedávným vytáhli nože. "Pane, já z toho všeho, co říkáte, nerozumím jedinému slovu."

"Tak já ještě zkusím. Tohle je vůdů salango. Nic takového ve Státech nevidíte. Spousta síly a kouzel. Tamten muž býval Henley Easton. Ale už ne. Je úplně přeměněný."

Autway jemně pohnul kalebasou a vysoký muž, jako by ji slyšel, se otočil. Když Rapf viděl jeho tvář, věděl okamžitě, že to byl Henley. Ty oči byly jeho. Stejně tak tvar čelisti. Vlasy. Ale to bylo všechno, co z něj zbývalo. Kůže byla leskle černá. Ne černošská, černá jako tuš. A celé tělo bylo zvláštní. Podivně prodloužené a v kloubech volné jako loutka. Když ho tam Rapf tak viděl stát, nezúčastněného a lhostejného, bílého jen v bélmech a na nehtech, měl dojem, že se mu mozek loupe jako pomeranč. Myslel na jarní mračna, která táhnou nad řadou studených jezer, a měl pocit, že ho s sebou strhává

mořský proud, temný a hrozivý. Ten pocit rychle přešel a rozmazal se jako rybí stín. Trval však dost dlouho na to, aby v něm vyvolal děsivou předtuchu.

"Co se mu stalo?"

"Tomu vy nedokážete rozumět."

Rapf ten pohled nevydržel a musel od Henleye odvrátit oči. Zadíval se k ústřicově šedým mračnům a spatřil měsíc v úplňku, bledý náznak na denním nebi. "Zkuste to."

"To Prastaří- oni odnesli Henleye pryč. A potom, byl tady ten posel. Ten Nyarlathotep. H-s-s-t!"

"Cože?"

"To On vystřídal Henley."

"Jak?"

Autway zavrtěl hlavou. "Lip se zeptat proč. Jak znamená šílenství."

Henley se otočil a v průvodu mladých rváčů odcházel, odplouval jako dým nebo vodní pára. Odněkud se ozvalo slabé žalostné pískání.

"Tam v horách, hvězdná jezírka. Tam vstanou služebníci. B-r-r-r-p! Království už dlouho, dlouho přichází."

"Vidiš, ty nebudeš rozumět. To je Království. Nyarlathotep, on je Klíč. Svět je Zámek. Když vstupuje, je Klíč slepotou v oku zámku, sen, co se vždycky vrací."

Rapf si přetřel rukou tvář. Prsty se mu třáslly. Sehnul se, aby zvedl kufřík, ale stařec mu položil na rameno ruku, lehkou jako dotek deště a zadržel jej.

"Chceš ty tu drogu?"

Rapf se na něj podíval náhle nehybnými očima a pomalu se narovnal. "Vy máte ten heroin?"

"Můžeš mít. Vyměníme ho. Za tohle." Stařec natáhl kloubnatý prst barvy černé kávy a dotkl se talismanu.

"Děláte si srandu?"

Autway sáhl do svého širokého pláště a vytáhl z něj velký plátěný sáček.

"Chci se podívat." Rapf uchopil sáček a nahlédl dovnitř. Prstem prohrábl bílý prášek uvnitř a opatrně se dotkl špičkou prstu jazyka. Narovnal se a usmál. "Dohodnuto." Zatáhl ústí sáčku, sehnul se a vložil ho do svého kufříku. Jednou rukou zajistil zámek, druhou si stáhl s krku kámen a podal jej Autwayovi. Ve chvíli, kdy *gangan* kámen uchopil, vyrazil jásavý smích, který se mu zkrivil na jazyku, změnil se ve výkřik a ten pak v zavytí. "Ty hloupý chlape. Rozetni vítr. Rozdrť kámen. Všechno je ztracené. Zahodil jsi jedinou naději."

Rapf se zamračil a vstal, ale Autway už byl v pohybu. Rapf pozoroval, jak se ztrácí směrem k zadním klikatým uličkám mezi skupinkami chatrčí. Přestože konečně měl to, co hledal, cítil se ošizen a to byl velmi nebezpečný pocit.

Rozhodl se, že chce kámen zpět. Uvědomoval si, že je to tupá, nelogická reakce zvířete, ale ten kus kamene mu najednou připadal nesmírně důležitý a jeho získání nutnější každou vteřinou.

S kufříkem pod paží se Rapf rozeběhl těsnou uličkou a přeskakoval při tom hromádky odpadků a kamení. Když zahnul za první roh, *zarazil* se, otočil se na podpatcích a skočil zpět. Vytáhl waltera a stačil se přikrčit za svůj kufřík, když do uličky zahnul muž s hrudníkem bizona a širokým smutným úsměvem. Byl to Pantucci.

"Jen klid, pochcánku," řekl a pozvedl prázdné ruce od těla. "Kdybych po tobě šel, tak už jsi dávno ležel bradou nahoru."

"Otočte se, kapitáne."

Pantucci se obrátil. "Jsem čistej jako lilium."

"Jasně, a já jsem doktor Bolíto. Zvedněte si ty nohavice."

Kapitán si vytáhl nohavice ke kolenům. "Jdu za tebou celý dny, troubo. Čekal jsem, až ho najdeš."

"Jo? A proč?"

"Někdo musí to zboží převézt. A teď beze srandy, Gusto tě chce přinutit k pláči a už mu o to jde víc, než o to háčko."

"Teda, vy vždycky dokážete říct úplně jasný věci, jako když vás to překvapuje."

"Myslíš snad, že bys takovou dávku dokázal zvládnout sám?"

"Kapitáne, já vím, že se mně všechny ty dny nedržíte v patách, abyste mě tahal z bryndy. Jste tady, abyste vydělal na mém neštěstí. To je mi jasný. V tomhle kufříku je tolik hříchu, že to představuje slušný bohatství. Jestli z toho chcete část dostat, musíte dělat, co vám řeknu."

"Tak to vypal - ne doslova, samozřejmě."

Rapf se neusmál. "Tak za prvé, tu vaši igelitku s hračkama necháme vedle v uličce, kde jste ji odložil. Dobře jsem ji viděl. Copak pěknýho jste v ní měl?"

"Magnum."

"Fajn. S tím si místní děti bezvadně vyhrajou." Rapf vstal a zasunul pistoli pod plášť. "Za druhý najdeme toho dědka, se kterým jsem mluvil. Má něco mýho. A *potom* se začnem dohadovat o procentech. Jasný?"

Pantucci přikývl, ale nespouštěl oči z kufříku.

"Jo, a ještě jednu věc," dodal Rapf a přešel si nehtem palce po bradě. "Nepodceňujte mě, kapitáne. Jste o hodně větší, ale já jsem rychlejší, hodně rychlejší."

Více než hodinu procházeli slumem, ale po Autwayovi nebylo ani stopy. Rapf se nakonec rozhodl zamířit k horám, po jediné stezce, která byla jasně viditelná. O čtyři hodiny později, když se dlouhou dobu prodírali cypřišovým houštím a kapradím zarostlými údolíčky, zaslechli zvuk Autwayovy kalebasy.

Pantucci byl neklidný a chtěl vyrazit zvuku naproti, ale Rapf ho uklidnil, takže se Pantucci nakonec vydal křovinami podél pěšiny dál. Rapf šel kousek po stezce a pak se ukryl do úžlabí žulového skaliska, které bylo zakryto převislým mechem. Nakonec se na stezce skutečně objevil Autway. Když za ním na stezku vyskočil Rapf, dal se na útěk. Běžel neuvěřitelně rychle a kdyby Pantucci nebyl ukrytý o takový kus dál, byl by snadno utekl.

Pantucci chytil starce za rozevláté roucho a strhl k zemi. Rapf k nim doběhl a přitiskl hlaveň pistole Autwayovi k uchu. "Naval ten kámen!"

"On není tvůj kámen."

Rapf ho udeřil do tváře rukojetí pistole. "Tvůj život taky není můj, ale jestli mi nevrátíš kámen, vezmu si ho taky."

Autwayovi krvácela tvář a zdravé oko měl doširoka otevřené a pokryté sítí krvavých žilek. "Já ho už nemám."

Rapf zvedl zbraň, aby ho udeřil znovu, ale Pantucci natáhl ruku, a chtěl ho chytit za zápěstí. Rapf se bleskově převalil stranou a zastavil se v podřepu s waltherem naměřeným na Pantucciovu hlavu. "Nechtě toho, kapitáne!"

"Rapfe, vždyť je to jenom nějaký posraný šutr!"

"Hele, ten dědek se mně vysmál. A vysmál se mi pořádně. Pro něj to není jen tak nějaký posraný šutr."

"Dělal si z tebe randu, chtěl, aby sis myslel, že na tom prostě vydělal."

Rapf zavrtěl hlavou. "Možná. Ale já ten kámen chci, bez něj nejdu."

Pantucci zvedl Autwaye se země za uši. "Tak dobrá, dědku, kde je ten šutr? Vyplivni to rychle a jasně, nebo ti to zdravý oko vymáčknu jak ústřici."

"Já ho nemám. Je tam." Stařec ukázal přes rameno.

"Jak daleko?"

"Hodně daleko. Hluboko v pralese."

Rapf chytil Autwaye za vlasy a otočil ho. "Tak jdeme pro něj."

"Počkej, Rapfe. S ním se dostáném akorát tak do maléru. Ti jeho hoši určitě čekají někde na cestě."

Rapf otevřel kufřík a vytáhl z něj čtyřiačtyřicítku a osmatřicítku. Zkontroloval, že jsou obě nabitě, pak vytáhl nože a upravený boxer a odhodil je do křoví. Nakonec hodil kufřík Pantuccimu. "Vy neste Satana." Waltera zasunul do pouzdra, osmatřicítku za opasek. Čtyřiačtyřicítku přitiskl Autwayovi do týla. "Zahod' to švy chraštítko, a na cestu."

Autway odložil kalebasu a vykročil po stezce. Jak pomalu vystupovali výš, houstlo kolem nich ticho jako mlha. Dokonce i stébla trávy a listí stromů ztichly jakoby v hlubokém zamyšlení. Stromy byly čím dál tím vyšší, kmeny čím dál tím silnější. Zanedlouho byl prales tak hustý, že korunami pronikalo velmi málo světla. V tomhle chladném podmořském šeru se mezi stromy začaly objevovat dolmeny a obrovské kotouče vytesané z kamene, všechny pokryty podivnými znaky. Většina z nich byla napůl pohřbena v zemi, nebo z větší části zarostlá hustou zelení.

Pantucci brzo znovu zneklidněl. Ohlížel se přes rameno. "Rapfe, někdo nás pozoruje."

"Myslíš? Tak se pokusíme vypadat co nejlíp."

O kilometr dál se stezka zúžila tak, že se museli doslova prodírat mezi větvemi. Pralesem přitom vál silný vítr.

"Jak daleko ještě?"

Autway mávl rukou v gestu podobném větru v mlází. "Projdete ještě tím houštinou támhle a jste tam. Ale pomalu, člověče. Pomalu."

Pantucci se prodral hustou skupinou trnitého křoví a Rapf za ním postrčil Autwaye. Na druhé straně se zastavili a rozhlédli se po řadě jezírek s vodou zelenou jako oheň. Bylo jich aspoň půl tuctu, byla oválná, hladiny měla ploché jako zrcadlo, břehy holé, a byla oddělena řadami vysokých stromů a travnatými rovinami, které se vlnily v podivné neskutečné mlze. Obzor za nimi se ztrácel v pralese. Na obloze se chvěla zelená záře a ztrácela se za okrajem světa.

Pantucci upíral pohled do vody, okouzlen bledými stíny korálů, podobných žebříkům. Obličej mu povolil. "To je sen," prohlásil.

Je to příšerné, pomyslel si Rapf a soustředil se na uspávající zvuk - na šumící dunění vln, omývajících vzdálené pobřeží. Podíval se upřeně na řady modrých stromů. Několik z nich vyrůstalo přímo z vody a ohýbalo se jako staré čarodějnice. Musel prudce potřást hlavou, aby se vymanil z omámení.

Hlavní pistole obrátil Autwaye. *Ganganova* tvář byla chladná a temná jako ambra. "Tak kde je to, ty mizero?"

"Má to ten, kdo z toho vzešel." Vrásčitá tvář se přihlouple usmála.

Na druhém břehu nejbližšího jezírka, zpoza mohutného kmene stromu vystoupil vysoký muž s černou kůží. Byl nahý,

podivně protáhlý, neskutečný a ramena se mu leskla, jako by je měl skleněná. Podivný svit, který mu vyzařoval z těla, křivil vzduch v jeho okolí. Klouzal travou jako duch a paže bez kloubů se mu vlnily podél těla. I na tu dálku bylo jasné, že to není člověk. Maso mu opadávalo z kostí jako promáčený chléb a kosti byly dlouhé a gumově ohebné.

Rapf vystřelil zcela automaticky. Kulka tvora zastavila. Alespoň to tak vypadalo. Jenže pomačkaný vzduch kolem něj se pohyboval dál. Vypadalo to jako stěna deště - výboje statické elektřiny, průhledný, ale pokřivený vzduch s mnoha kmitajícími místy. Když se to ještě o něco přiblížilo, zazněl jím v uších pískot, nesmírně vysoký a přicházející zdánlivě z velké dálky. Než se kdokoli z nich stačil pohnout, změnil se pískot na ostrý jek, ve zvuk, jaký vydává střela, která se řítí vzduchem. Pak je zasáhla chvějící se vzduchová stěna a síla zvuku dosáhla intenzity jeku roztočené sirény. Jek se změnil v jehlu, která se jim zabodla mezi oči a ta je jako kus mokrého hadru srazila k zemi. Do kostí i zubní dřevě se jim zavrtávala pulsující bolest, rozbila jejich vidění na střepy a s každým úderem srdce vybuchovala ještě silněji. Ječivý zvuk byl do běla rozpálený a oni věděli, že je zabije. Nyaríathotep křičel.

Zvuk najednou umlkl, jako kdyby někdo zavřel dveře. Hukot v jejich uších však pokračoval. Byli hluchí jako tetřevi a byli by tam seděli v tise šustící trávě a kývali se sem a tam jako stařeny, nebýt toho, že si rychle uvědomili, co se děje kolem. Zahlédli to všichni tři současně. Rapf se roztrásl jako gong a Pantuccimu se z hrdla vydral žalostný sten. Autway se rozesmál, ale jeho smích se vzápětí změnil v zvířecí vytí.

Henleyovo černé a zničené tělo se kroutilo a zmítalo na zemi a nemělo s tělem člověka už vůbec nic společného, hlava se ohýbala dozadu, přes záda až k patám a v pase se otáčelo dokola o celý kruh. V hrudníku, kde ho zasáhla kulka, zel obrovský mastný otvor a ten se neustále zvětšoval a praskal. Tělo se loupalo, pukalo jako kokon a vypuzovalo ze sebe třaslavý sýrovitý mýchýř - horečnaté a rosolovité tělo Nyarlathotepovo.

Bylo masivní. Jakýmsi nepochopitelným přísunem hmoty nabylo dvojnásobné velikosti těla, z něž se vyrvalo. Jeho povrch byl pokryt něčím lepkavým, černou mizou, která bublala a rozlévala serna všechny strany a s sebou roznášela perleť, zářící kusy sraženého mléka, chomáče vajíček. Po pružném černém povrchu se pohybovalo něco podobného nitěnkám a doutnalo to vzteklým bakteriálním svitem. To, z čeho nové tělo vzešlo, se proměnilo v chomáč vláken, který se sesul k zemi a postupně se v modravé záři měnil na hromádku uhlíků obklopených měkkým doutnajícím svitem. Pres travnatou plochu k nim vítr donesl zápach spáleniny a Pantucci začal zvracet.

Rapf z té věci nedokázal spustit oči. Vznášela se několik metrů nad zemí a rosolovitý vak byl protkán pavučinou modře pulzujících žil. Kolem otvorů na spodní části vaku, podobných ústům, se vlnily rudé úponky. Chapadla odstrkovala tělo od země, nahoru do vzduchu; odporná třaslavá hmota se zvedala nad spečené zbytky svého kokonu.

Rapf se těžce postavil na nohy. Chtěl se dát na útěk, letět jako vítr, ale další hrůza ho přikovala na místě. Jezírko se zpěnilo. Podivné tvary se zvedaly ke stínům na hladině a vynořovaly se ven. Zpěněnou vodou byly vidět blánami opatřené končetiny, a ke břehu se začaly s hlasitým šploucháním přibližovat ploché tváře se žraločími rysy a očima ještěru. Před nimi stál Autway, ruce rozpažené, podivné vlasy rozčuchané divokými pohyby.

Tvorové, kteří se sunuli vodou ke břehu, byli nasáklí černotou a pachem samotného pekla. Autway divoce křepčil a Rapf, přestože věděl, že je to nemožné, protože jeho uši byly ucpané zaschlou krví, slyšel Autwayův sípavý hlas, který mu zvracel slova přímo do mozku: *Pane můr! Zatrať mé nepřátele! Vezmi mne! Odnes mne do snů! Vever dos miroir! O Nyarla! Sondě miroir! Nyaríathotep!* A pak zmizel. Z jezírka se vynořil přihrblý bublající chomáč a pohltil ho. Na okamžik měl Rapf dojem, že vidí v závoji bělavé mlhy Autwayův šokovaný obličej s ústy otevřenými k výkřiku, ale pak tam zbyl jen oblak rudé mlhy obklopený pulzující beztvářou věcí.

Pantucci vykřikl a sevřel kufřík. Nepravidelnými poskoky se rozeběhl podél břehu jezírka k pralesu. Obluda s hlavou chobotnice a mohutným zobákem se zvedla z vody a kývavým během ho začala pronásledovat. Rozkřičel se a v běhu odhodil kufřík stranou. Nebylo to nic platné. Stvoření už ho dohonilo, všechny švy a záhyby na odporném krku se nemsmyslně zazmítaly a jedna klepety opatřená skvrnitá končetina ho zvedla se země. Kopal nohama a zoufale mával rukama ještě po tom, co jeho tělo rozdrtil zoben pokrytý zelenými šupinami.

Rapf se málem zadusil vlastním strachem. S pistolí v každé ruce ustupoval do houštin a při tom několikrát vystřelil přímo do rozšklebených savých úst bezoké příšery. Vrhł se mezi stromy a dal se na zoufalý útěk. Křičel, vzlykal, přeskakoval vystouplé kořeny a prodíral se spleť lán, narážel do ostnatých keřů a nechával na nich kusy své galábie i masa ve snaze rychle se osvobodit z jejich sevření, a zabíhal dál do pralesa temného jako hrob. Neslyšel nic. Byl stále hluchý a příliš vyděšený, než aby se odvážil ohlédnout. Cítil však záchvěvy. Tupé, dunivé vibrace, které vnímal prostřednictvím země.

Přeskočil padlý dutý kmen, cítil, jak se mu noha někde zachytila a viděl, jak se rychle přibližuje zem pokrytá zeleným porostem. Zbraně mu vyletěly z rukou a zmizely ve vysokých travinách. Surové ruce ho otočily na záda a on zíral do napuchlé a poškrábané tváře Duka Parmeleehe. Za ním stál Tralalák Chuckie Watz, tvář naběhlou, odpornou, spodní ret směs zaschlé krve. Oba měli v rukou těžké řeznické nože.

Rapf se s nimi pokusil spěšně domluvit nemotornými prostředky hluchého, ale z úst se mu draly jen zoufalé vzlyky. Duke se sehnul, aby na něj zaútočil nožem, ale něco mezi stromy odlákalo jeho pozornost. První vykřikl Tralalák. Rapf viděl, jak začal mísenec ustupovat a jak se mu tvář stáhla hrůzou. Pak zakopl a padl naznak. Než se stačil zvednout, něco se zamíhalo vzduchem a na hrud' se mu sneslo obrovské článkované tělo s hůlkovitými nohama a blanitými křídly. Jak strachem ochromený Duke s vytřeštěnými očima přihlížel, dopadlo mu na záda něco, co se podobalo obrovské mihuli se stopkovitými očima. Začal zmateně pobíhat sem a tam, zkoušel strhnout slimákovité tělo se zad, ale tvor se mu doslova vsával mezi lopatky. Nakonec se mu slizká hmota přelila přes hlavu a Duke se zřítíl k zemi.

Zatímco se Parmelee stále ještě zmítal, zvedl se Rapf na nohy a vrazil přímo do neohrabaných paží čehosi odporného. Mozkové vypukliny se spolu s hlavou obludy zazmítaly ze strany na stranu a mohutná kusadla se zachvěla d'ábelskou radostí. Než však stačil tvor udeřit, Rapf bleskovým pohybem vytáhl a otevřel motýlka a vrazil ho do tetelícího se těla. Otočil se nazpět, několikrát se bláznivě zakýval, aby získal rovnováhu, a pak se v oblaku vířícího listí znovu rozběhl.

Kousek před ním se objevil příkrý břeh a Rapf se z něj zřítíl v záplavě kamínků a prachu doslova po hlavě. Spadl do mělké vody v kamenitém řečišti a zastavil se o kamenný jazyk vybíhající do proudu, hlavu a ramena pod vodou. Chladná voda ho probírala. Rozechvěle se zvedl na nohy, zapotácel se jako starý muž a padl naznak zpět do vody.

Nahoře, mezi křovisky na vysokém břehu viděl přihrblé obrysy obludných stvoření, které se objevovaly a mizely. Rychle se překulil na břicho a odsunul se do hlubší vody. Proud ho nadlehčoval a pomalu odnášel s sebou.

O celé hodiny později nabyl vědomí a zjistil, že leží na kamenitém břehu. Nedaleko začínal porost světlého kapradí a nad ním viděl plechové střechy a překližkové dveře slumu. Pomalu a bolestivě se zvedl na nohy a kulhal nahoru, po mírném svahu. V uších mu stále ještě hučelo a hlavu měl těžkou, ale už zachytával ozvěny zvuků: šum potoka, který za zpěvavého bublání ubíhal přes oblázky, kletby šterku skřípajícího pod nohama.

Bezmyšlenkovitě se potácel k městu, stále ještě napůl omámený a oči měl malé a lesklé jako had. Lidé, kteří ho viděli přicházet, mu ustupovali z cesty, s výjimkou dětí, které po něm házely kameny. Rapf si jich nevšímal a s prázdnou tváří a nepřítomně těkajícíma očima se šoural dál. Ponořil se do svých vlastních myšlenek.

O den později ho našla místní policie na okraji North Endu. Pokousal ho toulavý pes a byl poraněn dětmi, které po něm střílely kamení z praků a foukaly pldomácku vyrobené šipky. Přestože se zoufale potuloval od ulice k ulici a občas se s žalostným výkřikem ohnal po svých trýznitelích, nedělal žádné potíže, když mu policisté nasadili pouta, aby ho odvezli.

O mnoho dní později se mu vrátila přítomnost. Trvalo dlouho, než si uvědomil, co znamenají ty špinavé, otlučené stěny a mříže. Z obličejů mu zmizel výraz idiota a on se stočil do klubíčka a rozplakal. Když se sebral, postavil se k mříži své cely. Z tváří policistů i ostatních vězňů poznal, že musel mluvit v deliriu. Chtěli vědět, co se mu stalo, jestli to byly houby nebo anis ve vesnici, co ho přivedlo do takového stavu.

Rapf odmítl všechny jejich domněnky a pomalu, přerušovaně, jim pověděl, co viděl v kopcích. Policisté se smáli, ale ostatní vězňové mlčeli a odvraceli oči.

Dalšího dne ho pustili. To už litoval, že jim vůbec něco řekl. Zavolali důstojníka z Port-au-Prince, aby si vyslechl jeho historku, a Rapf měl strach, že nějak přijdou na heroín a zadrží ho. Důstojníka však zajímala jen přesná poloha hvězdých jezírek a Rapf mu řekl všechno, co věděl.

Muž byl jiný než místní policisté. Podsaditý, s klidnýmma očima a jemnými prsty. Navíc Rapfovi věřil. Alespoň dost na to, aby poslal čtyři muže po stezce, po které Rapf putoval před mnoha dny. Nejdříve chtěli, aby šel Rapf s nimi a ukázal jim cestu, ale když odmítl a před očima se jim změnil v roztřeseného, blábolícího starce, nechali ho být.

Tu noc zůstal Rapf ve vězeňské cele. Představa, že by se měl vrátit zpět do kopců, ho rozrušila natolik, že potřeboval injekci, aby se uklidnil. Ve spánku snil o slunci, černém, ale zářícím, obklopeném podivnými hvězdami, které se odrážely od tmavě modré okolní oblohy. Byl sám ve vlhké uličce a po obou stranách se zvedaly slizké stěny až vysoko k cizímu nebi. Ve vzduchu se vznášel pach spáleniny a když ji ucítil, žaludek se mu prudce sevřel.

Pak se ze vzdáleného konce uličky, z místa, odkud tryskalo ledové světlo, vynořila postava. Byl to muž, dlouhý a hubený

jako tyč a něco nesl. Když se přiblížil, viděl Rapf, že tvář toho člověka je odulá, brada se leskne slinami, oči nepřítomné a zorničky jako špendlíky. Tvář idiota. Opuchlé rty něco šeptaly: *Zacpi si uši, Rapfe, pořádně si zacpi uši.*

Celé Rapfovo tělo se při zvuku toho nemocného, téměř neslyšného hlasu, sevřelo. Odvrátit se však nedokázal. Byl ochromen pohledem na to, co idiot nesl: velký černý džbán se širokou hubicí. Nedokázal z nádoby spustit oči, pozoroval, jak se přibližuje, naklání kupředu a odkrývá temnotu uvnitř, posetou chomáči droboučkových světél, zářícími špendlíkovými hlavičkami, které se tolik podobaly hvězdám.

Světélka se roztočila a jak Rapf pozoroval jejich víření v temnotě, pocítil nával závratí, upadl na bok a s jekotem se zřítíl do ještě hlubší tmy.

Pak se s nezvládnutelným třasem probudil a než byl ochoten vzít si kávu a kus chleba, seděl dlouhou dobu mlčky a nehybně. Čtyři muži, kteří se vydali do hor, se nevrátili. Důstojník požádal o vrtulník, který by proletěl po jejich plánované trase a zjistil, jestli nenajde nějaké stopy. Když byl Rapf dost silný, aby mohl opustit policejní budovu, vyšel ven, přesně ve chvíli, kdy se vrtulník vrátil. Pilot a jeho partner byli nesmírně vzrušení. Něco viděli, ale Rapf nečekal, aby se dozvěděl, co to bylo.

Cesta pěšky do Port-au-Prince byla dlouhá a namáhavá a věděl, že ve stavu, v jakém je, mu bude trvat skoro celý den. Ale až se tam dostane, zatelegrafuje americký konzul jeho sestře do Stony Brooku o peníze. Pak bude moci odjet, zmizet dřív, než sem Gusto pošle další své muže, nebo než sem okolní kopce pošlou to, co v nich tak dlouho tlelo.

Došel na konec slumu a zastavil se u kraje cesty vedoucí do hlavního města. Ještě jednou, naposled se ohlédl zpět. Helikoptéra už znovu vzlétla. Když klesala k obzoru, zalesklo se v dáli její hmyzí tělo a slunce se roztříštilo na plexisklové kabině, která připomínala toulavou hvězdu osaměle planoucí nad kopci.

**přeložil Jan Kantůrek
ilustroval Milan Fibiger**

Miroslav Hokeš

Naslouchající

Když se TO začalo znovu probouzet k životu, zděsil se tak, až ho to samotného překvapilo.

Sám netušil, jak dlouho už se pokouší sprovodit tu věc nadobro ze světa, kolik věků uplynulo od chvíle, kdy se pro něj tenhle těžký úkol stal jediným a posledním smyslem bytí. Jen jedno si pamatoval naprosto přesně: nikdy o svém poslání nezapochoyboval, nikdy si nepřipustil, že je směšné a marné, že časy, kdy mohl něco změnit, nenávratně minuly. Ještě pořád tu byl někdo, koho stálo za to chránit.

Soustředil na TO veškerou sílu své mocné mysli, jež dávno neměla nic jiného, čím by se mohla zabývat. Dusil TO. Hněval se na TO. Nenáviděl TO mnohem víc, než cokoli jiného za svůj dlouhý život. A TO pomalu ustupovalo, přestože nebylo schopno jeho emoce pochopit. Z vodopádu se změnilo v klidnou říčku, pak v potok, bystřinu a nakonec jen slaboučký pramínek. Nemohlo být pochyb, že zanedlouho se stane stejně prázdnou vzpomínkou jako všechno ostatní, co znával.

Léta plynula, z jeho duše mizela posedlost, znovu se začal rozhlížet po světě, přemýšlet a vzpomínat. Prohlížel krajinu okolo sebe a žasl. Jak se to tady všechno změnilo. Pastviny, lesy, jezera, pohoří... Snad jen zelenomodré nebe a stříbřitý lesk měsíců připomínaly to, co bývalo kdysi. A ti, kdo tu žili - ti se změnili nejvíc. Ostatně to byl důvod, proč je tak miloval. I vy jednou budete velcí, říkával si, ale úplně jinak. Alespoň já bych rád věřil, že stejné chyby se nebudou opakovat.

V okamžiku, kdy poprvé pocítil důvěrně známé tupé zachvění, snažil se sám sebe přesvědčit, že se mu to jen zdá, že jde o chvilkovou poruchu jeho citlivé nehmotné podstaty. Teprve když se objevily další, silnější příznaky, zaplavila ho hrůza. Bože, to ne. Už ne...

'CHCI VEN!' zadunělo mu myslí. Mimoděk se otrásl, natolik tomu zvuku odvykl. 'NECHCI, ABYS MĚ ZDRŽOVAL. CHCI VEN.'

'Ne!' vykřikl, jak nejsilněji dokázal. 'Nic takového, tvá doba je pryč! Ztrať se!'

'NEROZUMÍM. CHCI VEN.' Hlas zesílil.

'Nikdy!' Proklínal se za svou lehkomyšlnost, za to, že polevil dřív, než mohl práci dokončit. Ale žádný strach, vy tam venku, já vás nedám.

'NEROZUMÍM. CHCI VEN.' Pořád dokola, jak jinak. TO nebylo zlé, bylo jen cizí. Zoufale cizí všemu, co kdy vládlo těmhle krajům.

'Nedostaneš se ven!' Ted' už to neznělo tak přesvědčivě. 'Zastavím tě, i kdyby to mělo být to poslední, co udělám.'

'NEROZUMÍM. CHCI VEN.'

Cítil, že prohrává. 'Nedělej to, prosím,' zkusil to naposledy. 'Copak už toho všeho nebylo dost? Nech ty maličké na pokoji. Oni přece za nic nemohou.'

'NEROZUMÍM. CHCI...'

'Ach, dobrý Bože, proč jenom jsem na všechno tak sám?'

* * *

"Jedeš od nich, herko prašivá!"

Statný borlor pomalu otočil hlavu ke statkáři, blížícímu se s hroživě napřaženou železnou tyčí po kamenité stezce od chalupy. Zatracená, prokletá smůla! Právě teď, když si ho klisny v ohradě konečně začaly všimnout. Třeba ta blankytná kráska vzadu, před chvílíčkou na něj mávala a rty se jí tak roztomile chvěly ...

"Odpusťte, pane Pergasi." Pokorně sklonil šíji. Klisnám se v téhle chvíli určitě zalíbí, co mu to ale bude platné?

"Už potřetí jsem tě načapal, jak se tady motáš. Jsi stejný povaleč a darmožrout jako tvůj pán." Mladý statkář si pohrdavě odplivl.

"Chtěl jsem si s nimi jen poklábosit, pane..."

"Kuš! Ptal jsem se tě na něco?" Pergas znovu zamával tyčí a jeho smaragdová tvář vzteky téměř zbělela. "Ještě jednou a pamatuj si, že z tebe nadělám surovinu pro Omrisova jatka! Rozuměl jsi?"

"Ano, pane." Borlor Og shlédl do dvojice velikých hnědých očí, ještě rozšířených zuřivostí. Jak snadné by bylo sevřít krk toho vyzáblého zakrslíka, jenž mu nesahal ani k ramenům, jedinou rukou a... Ale kdepak, nic takového neudělá, oba to dobře věděli. Žádný borlor to nikdy neudělal a ani nechtěl. Pergas se mohl zrovna tak objevit s holýma rukama a být ještě desetkrát menší - nemělo by to vůbec žádný vliv.

"Dobrá. A teď vypadni! Tyhle slečinky čekají na jiné hřebce, než jsi ty! Řekni si paničkovi, ať ti sežene nějakou vyježděnou zchromlou hajtru, to je tak akorát pro tebe! A ať tě tu víckrát nevidím!"

Poslední slova už k Ogovi dolehla jen jako vzdálená ozvěna, tlumená jeho zrychleným dechem a těžkým dusotem tlap v prachu vesnické cesty. Za ohradou se už neohlédl. 'Nemělo to smysl, od začátku to byla hloupost,' bušilo mu ve spáncích. 'Každý ve vsi mi říkal, že pan Pergas si své stádečko hlídá jako oko v hlavě. Lepší bude opravdu požádat o klisnu pro letošní páření pana Mihara. Třeba i starou, určenou na porážku, na tom nezáleží. Měl jsem to udělat hned.'

Jako blesk se přirtil k chalupě svého pána, přeskočil nízký dřevěný plot, zastavil a podvědomě si otřel pěnu, jež mu začínala odkapávat z úst na hrud'. Přípravy na odpolední práci byly, jak si hned všiml, téměř u konce. Za vraty stál vůz

naložený pilami, sekyrami, lany, klíny a dalším náčiním. Mihar právě seděl na zápraží a s nevrlym syčením rozplétal zamotané otěže.

"Kde ses tak schválil?" vyjel, sotva spatřil borlora. "Říkal jsem ti přece, že nás čeká fuška. Jedeme na dřevo, starý Skrng už nemá co prodávat. Čekám tu na tebe od oběda."

Ne, teď ne. Teď raději o svých potřebách pomlčí. Až večer, až bude vše hotovo, pan Mihar se natáhne na slavník a se slastným vrněním začne vychutnávat únavu po práci, pak přijde pravý čas. "Omlouvám se, pane. Nechtěl jsem zdržovat."

"Nech toho, nic se přece neděje. Všechno doženeme." Neposlušná lana byla konečně připravena a Mihar začal Ogovi postroj pomalu navlékat.

'Je ke mně příliš laskavý,' pomyslel si borlor. 'Proč mě nezbil holí do krve, když jsem si to zasloužil? Vůbec je zvláštní. Nikdy mi nedal k jídlu nic, co nejedl sám, spávat mě nechává ve vlastní ložnici... Dokonce mi nechal vyrobit i lůžko, hezké a pohodlné. Copak takhle se zachází s borlorem?'

Vyrazili úvozem vzhůru k lesu a brzy nechali vesnici daleko za zády. Mihar po celou dobu kráčel vedle vozu, nevyskočil si na kozlík, jak to obvykle dělával. Og dobře věděl, co to znamená, Pán s ním chce o něčem promluvit, čeká jen, až se vzdálí od míst, kde za každým keříkem může číhat nezvané ucho. A copak by dnes mohl mít na srdci než...

"Byl jsi u Pergasova stáda, vid'?"

A je to tady! "Byl, pane." Teď, teď mě jistě přetáhne aspoň bičem.

"Hezké klisničky, co?"

"Už se k nim nepřiblížím, pane."

"To bych ti radil." Mihar se krátce zasmál, neznělo to však zlomyslně. "Raději by si to s nimi rozdál sám, než by k nim připustil tebe nebo jakéhokoli hřebce ve Skrngových službách. Před lety měl zálusk na pilu, ale Rada mu nedala šanci; Skrng je starší, zkušenější a navíc má dobrou polovinu chlapů z Rady pod palcem. Tomu mladíkovi to tenkrát pořádně hnulo žlučí a vlastně mu to vydrželo dodnes. Obchod s borlory mu nevynese ani zdaleka tolik."

"Budu si to pamatovat, pane."

Mihar přátelsky plácl Oga po zádech. "Žádné strachy, chlapče. Mluvil jsem s jedním známým z města. Má taky pár hezkých kousků a rád by do jara přišel k hříbatům. Několikrát už tě zahlédl a líbíš se mu. Myslím, že si přijdeš na své."

"Děkuji, pane."

Dorazili na vrcholek kopce a zastavili. Porost vysokých stromů s holými kmeny a drobnými korunami a docela nahoře měli teď hned po pravici, zatímco nalevo se v dálce za několika dalšími vršky rýsoval úplně jiný les. Les štíhlých bílých minaretů a bachratých věží se zlatými kopulemi, jejichž lesk dokázal oslnit i odolné borloří oči. Tam bylo město, Ogův dávný a dosud nenaplněný sen. Jaké to asi bude procházet se po mramorem dlážděných ulicích mezi bohatě, oděnými lidmi s hráškovou pletí...

"...přijde čas až za týden. Teď se koukej snažit, nebo si to ještě rozmyslím." Pánův hlas přilétl odkudsi zdaleka, necitlivě zavířil kolem a jako vítr zpřetrhal pavučinu snění. "Vezmeme tyhle fešáky na kraji, ty budou nejlepší. Mají nejvíc sluníčka."

Pila z nejlepší jižanské oceli se zakousla do dřeva a zanedlouho se první z lesních velikánů s praskotem zřítíl a jako

závora padl napříč pres cestu. Pak druhý, třetí... Og se opřel o vůz a jen mlčky přihlížel. V téhle chvíli pro něj práce nebyla, přestože byl schopen poslat kterýkoli ze stromů k zemi bez nářadí, pouhou silou paží. Mnohokrát na to upozorňoval, mnohokrát nabízel, že všechno udělá sám. Marně. Pán si to nepřál.

"Odpusťte, pane, rád bych o něco požádal," ozval se, když u cesty leželo sedm kmenů a Mihar začal první z nich upevňovat k jeho postroji. "Je to jen maličkost."

"Copak?" Poslední z uzlů byl uvázan, pán si jednou rukou otřel pot z čela a druhou pokynul k vozu.

"Mohl byste mě trochu bít a popohánět? Tak se to přece dělává, nebo ne?"

Mihar hned neodpověděl. V očích se mu mihl zvláštní, velice zvláštní výraz. Podobný Og často vídával tenkrát, když se vlny Ampského oceánu zavřely nad pánovou ženou a dvěma synky. "Nikdy si na to nezvyknu, Ogu." Vytáhl z kapsy jezdecký bič. Beze spěchu ho rozvinul. Několik eónů váhání. Znovu ten pohled. Snažil se jej skrýt, předstíral, že si nástroj vyvažuje v dlani. Musel být těžší než kmen za Ogových zády. "Záleží ti na tom tolik?"

"Ano, ale pokud si to nepřejete..."

"Vysvětli mi to, Ogu." K podivnému výrazu se připojil ještě podivnější tón. "Tak už mi to jednou přece konečně vysvětli. Máte rozum jako my, možná ještě lepší. Jak můžete snášet takovýhle život?"

"Snášet? Jak to myslíte, pane? Sloužit vám a trpět pro vás je naše nehlubší potřeba, děláme to rádi. Od toho tu přece jsme, pane."

"Tomu prostě nevěřím..."

"I vy máte své zvláštnosti, pane. Například vaše posedlost rozmnžovací pudem. Borloři i jiní tvorové se spáří, když přijde čas, přivedou na svět potomky a na všechno zapomenou. Žádného z nás by nenapadlo skládat o tom písně, psát knihy, zasvětit tomu život. A být až do smrti věrný jediné klisně..."

"To je snad rozdíl, Ogu." Minářův hlas se náhle zařezával až do morku kostí.

"Říkáte rozdíl, pane?" Borlor pokrčil rameny. "Nevím, možná máte pravdu. Já jsem ho ještě neobjevil."

"Vis co? Ty si ten výprask opravdu zasloužíš." Ostrý břit v hlase otupěl, změnil se ve skalisko, nezranitelné a neoblomné. Ničím nezadržovaná pravice se rázně pozdvihla. Bič setřásl všechna závaží a rozradostněn náhlou lehkostí švihl vzduchem.

"Někdo sem jede, pane!"

Výkřik potlačil zlobu, odkopl ji zpět do temnot. Další rána už nedopadla. Jaký má smysl hněvat se na mořskou hladinu, na bouři, na špatně udržované dřevo lodi, na něco, co ubližuje nevědomky, bez úmyslu. Mihar zavrtěl hlavou a rychle knutu schoval, spokojený, že něco alespoň na chvíli odvedlo borlorovu pozornost.

Obrátil zrak dolů k vesnici, kam Og ukazoval. Opravdu - po cestě stoupal jezdec na zářivě modré klisně a zdálo se, že má pořádně naspěch. Netrvalo dlouho a oba dokázali rozpoznat, o koho se jedná, proto ani jednoho nepřekvapilo, když zamířil k nim a zastavil jen pár kroků od oje vozu. Mihar pustil nářadí na zem, založil ruce na prsou a vyčkával. Oga nezajímal muž v sedle, měl oči jen pro svůdně hranaté boky, rozedřené od ostruh, pro azurovou tvář, pokrytou pěnou a potem, pro oči, rozšířené blaženou extází... Ze všech sil potlačil touhu, ihned ji však vystřídala závist.

"Bud' zdrav." Pergas vyjádřil své pohrdání tím, že se ani nenamáhal slézt. "Tvůj prašivec mi leze do ohrady, to jen abys věděl."

"Děkuji. Už jsem si to s ním vyřídil." Mihar se vyhoupl na vůz, natáhl se na záda a nohy přehodil přes bočnici. "Jestli se sem pachtíš jen kvůli tomu, pak jsi raději mohl tuhle fešandu pořádně napojit a vyhřebelcovat."

Statkář přelétl pohledem padlé stromy. "Koukám, že se snažíte, vy dva."

"Jistě. My jsme zvyklí žít se poctivě."

"To vám chválím, jen tak dál. Doufám, že vám to vydrží, až si Skrga vezme čert."

Jízlivý úsměv, dramatická pauza. Ticho. Vzdálené zavrísknutí lesního ptáka bylo dobrou předehrou tomu, co mělo přijít.

"Je to s ním zlé, moc zlé, moji milí. Vypadá to na ranž, dávám mu nejvýš sedm dní života. Do budoucna samozřejmě neplánuju žít jeho zkorumpovanou bandu."

Závoj temnější než sama čern zahalil myšlenky, vesnice i les se náhle zdály strašlivě vzdálené. Pták utichl.

"Zkus ho prodat na jatka," mávl Pergas rukou k Ogovi. "Nedostaneš za něj moc, ale snad ti to postačí, než najdeš práci v některé sousední vsi. Hodně štěstí." Ještě jednou se zasmál, práskl otěžemi a za chvíli už mizel ve směru, kde se venkovský úvoz napojoval na širší silnici, mířící k městu.

* * *

Miha. Zvláštní, bezbarvá, nepodobná čemukoli, co může běžně zkazit zrak. Červotočem prolezlé stěny, vzdalující se kamsi do neskutečna. Světlo za okny, prudké jako vždy, avšak s příděchem prapodivného, nepříjemného zabarvení, bodajícího do očí i do mozku. A obrázky na stěnách. Desítky obrázků ze všech končin světa. Ráno ještě jasné a nádherné, nyní zastřené jako prchající vzpomínky, které se paměť snaží ze všech sil udržet.

Vstal a přistoupil k jednomu z nich. Větrný mlýn ze sarevanského pobřeží. Jeho nejmilejší. Zářivá mosazná koule, vznešeně se otáčející na masivním kamenném podstavci, osm námahou ohnutých lopatek na každé straně, desítky borlorů, přivázejících náklady obilí... Ještě dnes, když vstával a paprsky vycházejícího slunce dopadaly právě na tenhle kousek plátna, vy vstávalo před ním všechno jako živé, téměř cítil tropický žár i prudký vítr od moře. Zato teď... Ne, nemá smysl si něco nalhávat.

Zničeně se posadil zpátky na lůžko. Je možné, že opravdu umírá? Ale kdepak, to je nesmysl. Necítil vůbec nic z apatie umírajících, tupé odevzdanosti odcházející duše. Měl chuť běhat, rozhlížet se okolo sebe, jít poklábosit s dělníky na pile, vyskočit na borloři hřbet, cestovat na opačný konec světa... Jen- ty nešťastné oči mu závrtným tempem vypovídaly službu. Ne, ne pouze oči. Taký sluch a čich a...

"Šitě mě, pane Skrgu? Co je s vámi?"

Otočil se za zvukem. Veliká modrofialová skvrna v okně. Ovšem, Ham, jeho nejlepší hřebec. Velice pozorný a oddaný, sedlo nesundává ani na noc, kdyby pán potřeboval... "Slyším, jistěže slyším. Děje se něco?"

"Je tu pan Mihar. Prál by si vás navštívit, pane."

"Hmmm... Cítím se dnes dost mizerně, nemůžu ani na světlo."

"On to ví, pane. Právě proto vás chce vidět."

"No dobrá. Ať jde dál."

Dveře se otevíraly zvolna a potichu... Potichu? Kde zůstalo ono důvěrně známé vrznutí, jež ho dokázalo spolehlivě vzbudit i z nehlubšího spánku? Odešlo s včerejším dnem? Ale ne, je stále tady - změnilo se v brutální, neomalený příval světla, bez vyzvání se prodralo do jizby a vyrazilo proti němu s napřaženými drápy, ostrými jako jehly... Instinktivně si zakryl oči.

Sluch na okamžik zjasněl, laskavý šum obyčejného dne zaplašil mrtvolné ticho. Kroky. Někde daleko, stovky mil odtud. Pomalé, rozvázné kroky ustaraného člověka. Jsi to ty, Mihare? Proč právě ty? Jeden z nejlepších lidí, jaké jsem kdy poznal, proč mě musíš vidět takhle?

Návštěvník došel až k němu a zastavil se. Nepadlo jediné slovo. Jako na pohřbu, blesko mu hlavou. *U všech d'asů, nekopejte mi hrob, vždyť jsem ještě pořád tady.* Zaťal pěsti. Připažil. Vstal, napřímil se. Rozplizlý zelený ovál, politý černými loužemi vlasů a vousů, visel v prostoru jen kousek od jeho tváře.

"Vítám tě, Mihare. Jak se dnes daří?" Pokusil se o úsměv, ústa zaprotěstovala. "Dřevo odvez do skladu, jako obvykle. Dnes tam s tebou nemůžu."

"Kmeny... ještě v lese." Slova z Minářových úst prchala někam na opačný konec prostoru a času a uši odmítaly volat je zpět.

"Já... kvůli vám, Skrngu."

Kvůli vám, Skrngu. Takže se nemýlil, je to opravdu on. Mihar. Jediný člověk ve vsi, který si dělá starosti o starce, nevycházejícího přes půl dne z chalupy. Dobrák Mihar. Nešťastný dobrák Mihar. Nezasloužil si tolik bolesti; kolik už poznal. Jenže kdo ví, možná by potom vůbec nebyl takový.

"To nic není, chlapce. Pusť to z hlavy. Nejsem už zkrátka tak mladý a silný jako ty, to je všechno. Raději jed' pro to dříví, chlapi už na ně čekají."

"Kdepak, tohle... vypadáte... něco opravdu vážného."

Samozřejmě. Jaká naivita, domnívat se, že ho dokáže tak snadno uklidnit. Dobrá tedy, Mihare, ať je po tvém. Pokusím se ti co možná přesně vylíčit, co se ve mně odehrává, i když tomu sám za mák nerozumím. A vy, vy nemohoucí blány tam uvnitř, budete poslouchat každé jeho slůvko, ať se vám to líbí nebo ne. Donutím vás k tomu. Donutím...

"Shání už někdo doktora, Skrngu?"

"Neshání^ hochu." Hlas, náhle zcela jasný a srozumitelný, otřásl ochromeným sluchem jako rána buchaní a bezohledně si probil cestu do hlavy. Zvuk se opět vytratil, zato mysl explodovala nečekaným prozřením. "Od rána tu byl jen Pergas, a to je ten poslední, kdo by to udělal. Ale poslyš, začínám mít pocit, že by to stejně bylo zbytečné; To, čím trpím, není choroba. Je to spis něco jako... změna. Jako bych..."

Zmlkl, když si uvědomil, že hovoří k prázdným stěnám. Blázne, zase jsi to zpackal! Zapomněl jsi, koho před sebou máš? Neuvědomil sis, že když odpovíš na jeho otázku, nebude ho zajímat už nic jiného, než jak co nejrychleji přivolat pomoc?

Takový byl Mihar vždycky. Nechtěl přemýšlet ani poznávat, chtěl jen pomáhat. Tentokrát však bude snaha toho nešťastného dobráka marná. Nikdo mu nedokáže pomoci. Vlastně ani není proč. Neodchází ze světa, přestože si to ještě před malou chvilí myslel. Během rozhovoru se v něm znovu cosi změnilo a vše, co dnes prožíval, získalo nový rozměr.

Ted' už věděl, že jeho smysly nezanikají, pouze se mění v cosi odlišného, snad více duchovního, ale prozatím zcela nepochopitelného. A právě skrz to nové do něj pomalu proudila tajemná, nepopsatelná síla, docela jistě schopná přemýšlet, avšak příliš nezvyklá, než aby se dala nazvat bytostí. Splývala s ním, stávala se součástí jeho mysli. Nedělala to brutálně, nedělala to jemně a s pozorností, nedělala to ve spěchu ani pomalu a rozvázně. Dělala to... prostě to dělala. To bylo vše.

Přestal se bránit. Ta záhadná cizí moc si nepřála nic zlého. Ani dobrého. Chovala se tak, jak jí bylo odjakživa vlastní, a nezajímalo ji, jak se na to kdo bude dívat.

To on si přál porozumět....

* * *

"Proč chceš za každou cenu mařit nevinné životy? Co ti to přinese?"

'NECHCI NIKOHO ZAHUBIT.'

'Ale to, co s nimi provedeš, bude možná ještě horší. Umíš si představit, co z nich zůstane? Hroudy masa, nic víc. Nehybné. Némé. Tupé. Zbytečné.'

'ZBYTEČNÉ NE. STANOU SE MNOU.'

'A co bude s jejich světem? S městy, loděmi, poli? S jejich kulturou, se vším, co vybudovali?'

'NEBUDOU TO POTŘEBOVAT. STANOU SE MNOU.'

'Myslíš, že se jim to bude líbit?'

'ONI BUDOU JÁ. MNĚ SE TO LÍBÍ.'

'Poslyš, musí přece existovat způsob, jak se domluvit. Čím tohle všechno vlastně začalo? Jaké byly tvé pocity při prvním propojení?'

'PŘIŠLI A RUŠILI MĚ.'

'Tihle ne. Ti o tobě vůbec nevědí.'

'JSOU STEJNÍ. JEDNOU PŘIJDOU A BUDOU RUŠIT.'

'Dobrá, nikdo tě ale vyrušovat nechce a nechtěl. Celé to bylo nedorozumění, oni nepochopili tvou podstatu.'

'BYLI OMEZENÍ, PROTO RUŠILI. KDYŽ TO POZNALI, PŘÁLI SI STÁT SE MNOU.'

'To si docela určitě nepřáli.'

'POŽÁDALI O TO.'

'O tohle ne. Chtěli něco docela jiného. Nedokážu ti to vysvětlit a ty to nemůžeš chápat. Ale věř mi, že to, co se nakonec stalo, nikomu z nich nešlo.'

'NEZÁLEŽÍ NA TOM, JESTLI SI TO JEŠTĚ PŘEJÍ. PŘEJÍ SI TO JÁ.'

'Ty? Co si o sobě vlastně myslíš? Na světě nejsi jen ty!'

'PROZATÍM.'

* * *

"Říkám ti, nemá to smysl." Sarim nahněvaně dorážoval ke dveřím Skrngovy usedlosti a zastavil se, aby počkal na svého průvodce. Jednou nikou si přitom mnul neudržovaný bílý plnovous, druhou pečlivě otíral zaprášený krystal a okraj dlouhého tmavomodrého pláště. Tahle návštěva se mu ani za mák nelíbila a ještě méně nadšený byl z toho, že bude muset plýtvat silou vzácného magického artefaktu. "Jestli je to ranž, nikdo ho nezachrání. Jediný výsledek bude ten, že se nakazíme ještě my."

My? Chtěl jsi snad říct já, pomyslel si Mihar, zatímco zavíral vrátka. Jen se nesnaž předstírat, že ti taky na někom záleží. Kdyby bylo po tvém, sotva bys obětoval vteřinku času

někomu jinému, než těm nechutným zubatým kytkám, kterých máš plný sklep. Na to tě tady všichni moc dobře známe.

"Ne. Nenítoranž."

"Jak to můžeš vědět? Jsi snad doktor? Pak si ho jdi léčit sám!"

"To ne, ale..." Proklínal se za svá slova, nikdy by je však nedokázal vzít zpět. Měl příliš velký strach, že Sarim odejde zpět od své špinavé podzemní zahrádky, odkud ho právě vytáhl. "Pár nemocných ranžem už jsem viděl. Je to něco... něco docela jiného. Já vím, pokaždé se neobjeví vředy a horečky, ale stejně... Ti lidé trpěli. Naříkali, chvěli se a jejich oči... Vždyť to jistě znáš. U něj jsem nic podobného nepozoroval. Měl takový zvláštní nepřítomný pohled, ale nebyla v něm bolest. Když jsem odcházel, měl jsem dokonce pocit, že... šťastný."

"Šťastný? Co to povídáš?" Doktorův hlas už nezněl ani zpoloviny tak nevrle. Mihar se usmál. Zabralo to. Probudil v něm alespoň profesionální zájem, když už ne soucit a ochotu. Rychle otevřel dveře a pokynul Sarimovi. Na okamžik zaváhal, zda jej má následovat. Nakonec vstoupil.

Zalitoval toho hned, jakmile pohlédl k lůžku.

Ne, tohle nebyl Skrng. To nebyl ani nemocný, šílený, mrtvý Skrng. Na první pohled bylo všechno stejné, to ano. Rozčuchané šedivé vlasy. Potrhaná kožená vesta, zašpiněná od pilin. Jizva na pravém zápěstí. V koutku úst našloutlá skvrna od snídaně. Ale přesto to nebyl muž, s nímž krátce předtím hovořil. Ty oči, nehybné, bezvýrazné a nevnímající, ty nemohly patřit jemu. Prsty, křečovitě svírající slavník, jako by se všechno kolem mělo propadnout do prázdna, byly zatnuty v přívalu děsivé posedlosti, jaké by nikdy nebyl schopen. Nemá ústa se zvolna pohybovala v rytmu, jenž nemohl pocházet z tohoto světa...

Co dál? Pozdravit, promluvit, jak měl ještě před chvílí v úmyslu? Teď se to zdálo tak hloupé, nemístné... "Skrngu, jsme tady," zkusil to přece. Ticho. Očekával to. U té... věci na lůžku by ho mnohem víc překvapilo, kdyby mu odpověděla.

"Zajímavé, opravdu zajímavé. Jsem rád, že jsi mě zavolał." Cože? Ale kdepak, to byl jen Sarim. Ty zatracený cynický hlupáku, myslíš, že teď stojím o tvůj vděk? Právě teď, když se musím dívat, jak se nevinný clo věk noří do mořských hlubin? Do nejhoršího ze všech moří, takového, po němž někdo nikdy neplul a které možná nemá ani dno, schopné zadržet poslední zbytky...

"Vypadni na chvíli. Vyšetřím ho, ale nemám rád, když mě někdo ruší. Až budu hotov, zavolám tě."

Šel. Neměl chuť sledovat, jak se do starcova těla noří modré provazce magie, jak se trup zmítá v křečích a hlava bez duše přihloupě kývá ze strany na stranu... Když otvíral dveře, ohlédl se, jestli se Skrngova pravice znovu zdvihne k očím. Nezdvihla. Povzdech si a zavřel za sebou.

Ztěžklé nohy odmítaly udělat jediný krok navíc. Usedl na zápraží, opřel hlavu o kolena. Přesně takhle viděl sedávat Skrngu už jako kluk; pobíhal s kamarády okolo toho hodného černovlasého strejdy každý den, přál si jít blíž, ale dýmka v rozesmátých ústech tak odporně páchla... Ale ne. Stačil pohled jinam. Cesta! Ještě před týdnem se tudy z města vracel Skrngův dřevěný povoz s prokluzujícím zadním kolem. Vezl hromadu zásob a vybavení a pár nových hříbat a.... Ohrada. Tady Skrng odjakživa odchovával mladé hřebečky. Nejdřív na prodej, pak pro pilu. I Og odtud pochází. Když mu ho

rodiče koupili k patnáctým narozeninám, sám byl ještě mladý a postavu neměl o moc vyvinutější než on. Vždycky budu tvůj, to byla první slova, která od svého borlora slyšel. Až všechno vezme čas, já tu stále budu, abych ti sloužil. Tenkrát se tomu smál. Mládí, čas rozzářených očí, se dokáže spouště věcí smát.

A támhle, malé políčko za domem. Tam Skrng... Skrng, Skrng, pořád jen Skrng. Samozřejmě, jak jinak. Skrng a Og. Poslední dvě jména, jež může vyslovit s láskou, poslední dvě bytosti, které se stejným potěšením osloví jeho. Co nevidět bude opět škrtat v seznamu. Opět bude o něco svobodnější...

Dupot. Vrznutí dveří za zády, úplně jiné než obvykle. Hrubé, syrové, beze stopy dobře známého podtónu. Modrý plášť se roztáhl po zápraží a zadusil dobráckého muže s fajfkou. Oči, dvě obrovská nemilosrdná pevnostní děla, vystoupily z tváře a zahaly zděšené vzpomínky kamsi do temnot. No ovšem, slizká, smrdutá, nenažraná přítomnost už je zase tady. Tak mluv, anděle posledního soudu. Říkej, co chceš? Na čem dnes ještě záleží?"

"Měl jsi pravdu. Není to ranž."

"Budeš si s tím vědět rady?" Někde hluboko pod vrstvami bahna a kamení pocítil plamínek naděje. Sarim nemívá potřebu být milosrdný, neříkalby to, kdyby... Ne. Tentokrát už ne. Takové myšlenky musejí počkat, až přijde jejich čas.

"S ničím podobným jsem se ještě nesetkal."

Co to, kčertu, zaslechl za závojem hrané neosobnosti? Překvapení? Aha, to je pochopitelné. Ale ještě něco. Něco, z čeho i na dálku zamrazilo v zádech.

"Ani trochu tomu nerozumím. Během jediného dne ho zcela opustily všechny smysly. Nevidí, neslyší, necítí... Pořád je ale při vědomí. A netrpí. To mě překvapilo nejvíc. Čekal bych paniku, zoufalství... Nic takového. Je možné, že opravdu byl nějakým zvláštním způsobem šťastný. Teď už z něj necítím vůbec nic."

"Odpověz mi. Dokážeš mu pomoci?"

mlčení. Pokrčení ramen. Lehké zavrtění hlavou. Všechno to, o čem od začátku věděl, že musí přijít. Jak to však vysvětlit malému nezbednému plamínku, kterému se ještě nechtělo umřít a s nímž ani nekonečná bažina kolem nic nezmohla?

"Dobrá. Díky za všechno, Sarime. Vyrovnám se s tebou večer, teď mě čeká důležitější úkol. Můj borlor už dlouho přemýšlí o městě, vyplním mu tedy jeho sen."

"Ty chceš..."

"Ve městě najdu spoustu lékařů a mocných mágů. T z krajů za oceánem. Někdo přece tuhle nemoc musí znát. Říkal jsi, že ranž temeni, nebo ne?"

"To není, ale... Tak si jdi, blázne." Doktor několik dlouhých okamžiků hleděl za mizející postavou, pak stočil zrak ke krystalu. "Nedokážeš si ani představit, co se tu dnes objevilo! Nikdo z nás to nedokáže. Bude se to šířit jako plíseň, jako hniloba, a nic nás před tón neochrání. Ani útek, ani pevné stěny, ani čistota. Jednoho dne se nám zasteskne i po starém dobrém ranži..."

* * *

Pět urostlých mužů stálo v pevně semknuté řadě, přetínající cestu od okraje k okraji jako závora. Pevné, tvrdou prací zocelené prsty významně přejížděly po rukojetích nožů a topůrkách tesařských sekyr. Kamenné tváře hleděly bez nejmenšího pohybu ke vsi, která ještě ani nestačila zmizet za kopcem. Nikdo z nich nevypadal, že by měl chuť ustoupit.

Mihar zastavil borlora a přeměřil skupinku letmým pohledem. Rnag, známá firma. Za hrst zlatek by neváhal zaprodat svět d'áblu. Moral. Toho zná už od dětství. Tenkrát oplakal každyčké křivé slůvko a dnes... Kdo by v těch drsných škvírkách dokázal poznat obrovské, vlhké, neustále vyděšené oči? A ta zlověstně vyhlížející věc v rukou, ta mu opravdu sluší. Jen aby ji neupustil, až na něj promluví. ZerfL Kde zůstaly jeho květnaté, násilí potírající přednášky? Nejspíš je zde příliš málo posluchačů. Chlapi, na co si to hrajete? Vždyť vás všechny znám.

"Kampak, příteli?" Hlas zazněl z houští po levé straně stezky. Nemusel se ptát, komu patří. Nebylo nutné ujišťovat se, či silueta se to krčí mezi křovinami. Tohle mohl vymyslet a řídit jen jediný člověk.

"Pergasi, vím, že tam jsi! Radím ti, abys vylezl!"

Statkář bez protestů vystoupil a líně se došinul několik kroků před Oga. Mihar jen stěží potlačil překvapení, když si pozorně prohlédl výraz tváře svého protějšku. Velice se změnil od chvíle, kdy se viděli naposled. Pohrdavý úsměv i pohled tu stále byly, staly se však pouhým gestem, maskou pro udržení žádoucího dojmu. Co se zdálo opravdové, bylo pár kapek odhodlání a veliké jezero obav za nimi.

"A já radím tobě, abys udělal čelem vzad a honem se vrátil. Tuhle vesnici teď nikdo neopustí. O to se osobně postarám."

"Ty víš, že Skrng je nemocný. Město je jeho poslední naděje."

"Skrng." Dokonce ani tohle jméno nezaznělo z Pergasových úst tak nenávisťně jako obvykle. "A co když jsi nemocný i ty? Byl jsi u něj tak dlouho..."

"Pergasi, tohle není ranž. Sarim mi to potvrdil!"

"A co to tedy je? To už ti ten starý chytrák neřekl, vid'?" Kde je záruka, že to není desetkrát, stokrát nakažlivější než ranž? A ty chceš do města, odkud denně vyrážejí karavany po celé zemi a lodě vyplouvají za oceán..."

"O, jaké ušlechtilé pohnutky! To se hned pozná, když se podívám, s kým ses spojil. Ochránci... Už pro ně máš místa na pile?"

"Tady jde o víc než o pilu." Statkářův hlas se ztišil a stal se o něco naléhavějším. "Nenávidím Skrngu, ale pokud někoho z nás zaslepují city, pak jsi to ty. Ale až měšťani zjistí, co a jak, vtrhnou sem a pobijí všechny, kdo tohle peklo ve zdraví přečkají, budeš mluvit jinak. Pokud budeš mít čím."

Mihar ještě jednou pohlédl mladému muži zpřímá do očí. Zvláštní. Cítil jejich spalující žár, věděl, že ho měly zasáhnout jako šíp, mířily však špatným směrem. Veškerá energie se vybíjela kousek nad jeho levým ramenem. Rychle pronikl maskou zloby a znovu prozkoumal to, co našel za ní. Nebyl snad předtím dost pozorný? Anebo se mu to jen zdá? Kdepak, teď to spatřil naprosto jasně a zřetelně. Mlhavá, při letmém pohledu téměř neviditelná slupka nepřítomnosti. Stejná, naprosto stejná jako...

"Dost řečí!" *Ted se ukáže, jestli mám pravdu.* "Pojedu, ať se ti to líbí nebo ne! Nebudu se bavit se zbabělcem, který se umí jen schovávat za své nohsledy!"

"Ne!" Spatřil, jak Pergas vytahuje z opasku dlouhou dýku a rozpřahuje se k ráně. Neuhnul, nepokoušel se o obranu. Věděl, že zbraň zasáhne jen vzduch a dopadne do šedavého prachu stezky. Zasmál se. Odvaha statkáři rozhodně nechyběla. Postrádal něco docela jiného.

"Ztrácíš zrak, Pergasi." Neptal se. Byl si tím jistý.

"Já?" Pergas téměř křičel, aby ho slyšeli i trpělivě čekající muži opodál. "Vidím výborně, tak, jako nikdy. Co tě to napadlo?"

"Chlapi, on je nakažený!" Připadal si jako pranyřník, nedovolil však, aby mu v hlase zazněla nejistota, "Viděli jste to sami! Ztrácí zrak, brzy přestane slyšet, přijde o hmat, čich i chuť! Stejně jako Skrng! A jako vy, až to od něj dostanete!"

Účinek svých slov spatřil okamžitě. Bezvýraznými tvářemi prokmitl záchvěv strachu. Špičky nožů se sklony k zemi. Dosud neochvějná řada se několikrát zavlnila a pak se roztříštila jako hliněná socha boha války. Teprve teď si všiml lehkých bojových kuší na zádech dvou mužů. Zdalipak by je použili? Snad ne, nyní však měli docela jiné myšlenky.

Tohle byla chvíle, na kterou čekal. Napjal všechny svaly a kopl Pergase přímo doprostřed hrudi. Práskl otěžemi, bodl Oga do slabin. Cesta byla volná. Než si zmatení muži uvědomili, co se stalo, byl už daleko za nimi.

Výkřiky, dupot, kletby, povely. Mnohem hlasitější, než očekával. Ohlédl se. No ovšem, mají po ruce borlory. To se dalo tušit. Ještě však není nic ztraceno. Kousek odtud se cesta prudce stáčí dolů k mostu přes Žlutý kaňon. Zákrta ho na okamžik skryje před zraky pronásledovatelů a bude-li mít štěstí, podaří se mu včas zmizet v hustém lese na opačné straně průrvy.

Přerušovaný halas za zády pomalu slábl a přecházel do nečetelného mumlání, až náhle vybuchl v příval nelidského řevu. Každý z mužů teď mával zbraní nad hlavou, ústa roztažena v divokém úšklebku, dokonce i tváře borlorů se změnilly v masky šílenství. Mihar se zděšeně odvrátil a znovu pobídl Oga. Dělej, kamaráde, jde nám o život, a nejen nám... Na hrudi se mu rozmázl chuchvalec narůžovělé pěny, cítil její zlověstný chlad. Hřebec se snažil, jak mohl, vydal ze sebe téměř vše a zuřící inferno se znatelně vzdálilo.

Právě když Og proběhl zatačkou a na povlovném svahu před kaňonem znovu zrychlil, padla na jeho jezdecké podivná předtucha. Něco tu není v pořádku, jen kdyby... Kuše! Žádný z pronásledovatelů ji nesejmul ze zad, nenasadil šíp a nepokusil se ukončit tohle divadlo. Nejméně dva z nich jsou výteční střelci. Nebyl to snad Lonar, kdo před týdnem sestřelil hnízdo sykaček ze špičky kostelní věže? Co vlastně ti za ním chtějí? Uštvať ho? Jaký má smysl tahle zběsilá honička, pokud...

Zběsilá honička... Co nejrychlejší úprk až...

"Ogu! Proboha, stůj!"

Hřebec sebou škubl, snažil se změnit směr. Příliš pozdě. Jeho noha plnou vahou došlápla na první podlažku dřevěného mostu. Praskot. Zachvění. Svět se zatočil a začal se jim smát. Osvěžující letní vzduch náhle mrazil až do morku kostí. Konec cesty, dobráku Mihare. Nezkoušej zachytit se traverz, jen si zadřeš třísky. Raději pevně obejmí borlorů krk, tak získáš ještě chvíli, aby ses mohl modlit. Odřikávej poslední slova ke svým bohům a pozoruj přitom dvanáct mohutných fialových prstů, silných jako tvé zápěstí, jak křečovitě svírají okraj srázu jen kousek nad tvou hlavou. Jsou tím posledním, co tě dělí od nebeských bran.

Někde vysoko nahoře se objevil Pergasův obličej. Oči se zdály zase o něco kalnější, úsměv však byl přesně takový, jak jej všichni znali. "Došlo ti to. Možná nejsi takový hlupák, za jakého jsem tě měl."

První mocné dupnutí na prsty, rozechvělé námahou. Og zasyčel bolestí. Pokoušel se vyšplhat nahoru, ale váha jeho těla spolu s břemenem na zádech byla víc, než mohl zvládnout.

"Ostatně dávno vím, že se nevyplácíte podceňovat." Druhé dupnutí, ještě silnější. "Že kdybys jel sám, docela jistě by ti

neuniklo, že loupežníci připravili most pro zítřejší transport urmalských rubínů. Dobré, ne?"

Třetí dupnutí. Krátká odmlka. Rozostřený pohled napůl slepých očí. "K čertu s tebou. Nepotřebujeme šarlatány z města. Ta nemoc nemůže být nebezpečná. Prodávám klisny po celém kraji, dávno bych o ní věděl, kdyby někomu stála za zmínku. Nebudu se jí bát. Raději si včas vyrovnam účty. Jeden po druhém."

Výkřik, naléhavý a zoufalý, přerušil další slova. Borlorů píseň smrti otřásla stěnami kaňonu a bezejmenné stíny hluboko dole ji ukončily. Čtvrté dupnutí zasáhlo jen holou skálu.

"Sbohem, ubožáku. Zemřel jsi stejně hloupě, jak jsi žil."

Šest mužů se vyhouplo do sedel a pomalu, beze spěchu se vracelo do vsi...

* * *

Obrovitá, bohatě zdobená místnost se ponořila do temnoty, když se rozhodl zrušit světla. Na okamžik ho zasáhla skutečná lítost. Po dlouhé věky, kdy je pečlivě udržoval, napájel a těšil se z jejich přízračné nazelenalé záře, pro něj znamenala cosi jako symbol. Dokud tu byla, cítil, že ještě není konec, že stále může doufat v něco, co dá jeho bytí nový smysl. Třeba se jednoho dne v bráně znovu objeví zástup Mluvčích v dlouhých, pestře vyšívaných tunikách, znovu utvoří kruh okolo černého monolitu a jejich myšlenky se spojí s jeho... Čas však plynul, nikdo nepřicházel a jak bledly i samotné vzpomínky, stále častěji si uvědomoval, jak nebezpečné chyby se dopouští. Co mu přinesou cáry mršiny dávno zašlých dob, o nichž ví, že se nikdy vrátit nemohou? Zlaté ozdoby na stěnách byly stále nádherné, přestože je žádný novic s holou bradou a roztřesenými rukama po celá tisíciletí neoprášil, ale čím oise z nich ještě budou těšit? Jemnou vznešenost sněhobílé podlahy, klenby a sloupové rušilo jen několik drobných prasklin, kdo by však truchlil, kdyby to všechno bylo v troskách? Pokud se sem dnes iekdo čirou náhodou dostane, nejspíš změní tehle zapomenutý pomník gradávně...pychy a hlouposti ve stavební kámen pro nějaký nový palác či chrám. Tak to ostatně bude nejlepší* smrti a zmaru už bylo víc než dost. A dost bylo i plýtvání silami, zvláště když je nyní tak naléhavě potřebuje.

Shromáždil vše, co v něm ještě zbylo, do jediného útočného svazku aznovu vyzval svého protivníka na souboj. Ale TO bojovat nechtělo. Snadno dokázalo poznat, že v této chvíli nepředstavuje vážnou hrozbu. Potřeboval bych novou energii, uvědomil si. Energii mladé, svěží mysli, nezátížené nekoječnými údobími únavy a marnosti.

Jako v odpověď ho nečekaně zasáhl mocný příval a rozechvěl jeho duši oním dobře známým způsobem, jaký nepoznal od okamžiku, kdy poslední ze Starých navždy opustil sál. Zajiskřil překvapením a radostí. Tohle bylo něco docela jiného než tvrdě a lhostejně postupující val, jenž tak dlouho tvořil jeho jedinou společnost. Tato mysl překypovala dravostí a vitalitou čisté horské bystřiny, která ještě nic netuší o lenivých dolních tocích, plných splašků a špíny. Křičela zoufalstvím. Přála si rvát se o přežití, odvrátit zánik, jenž jí právě hrozil. Nedokázala to a její strach se šířil do všech stran jako němá výzva každému, kdo byl schopen jej zachytit.

Rychle opustil své podzemní sídlo a přemístil se tam, odkud cítil spásu. Skalní průrva. Most. Sprška prachu a kame-ní na srázu. A v ní... Ano, to je on. Právě se řítí dolů, vstříc

jisté záhubě. Vlastně jsou dva, ovšem jen jeden z nich je obdařen tou jasnou, lákavou silou. Bude to stačit, aby TO porazil? Určitě bude. Musí. A i ten druhý jistě bude nějakým způsobem užitečný.

I v současném stavu pro něj bylo hračkou nepatrně pozměnit směr jejich pádu tak, aby místo v nedohledných hlubinách skončil na úzké skalní římsě, po níž k němu kdysi přicházeli Mluvčí. S úlevou pozoroval, jak mohutný modrofialový tvor dopadá a mocným svalnatým nohama tlumí náraz. Ani on, ani drobná zelená bytost, usazená na jeho hřbetě a křečovitě objímající titánův krk, neutrpěli vážnější újmu než pár drobných odřenin.

Rozradostněn se vrátil do sálu a začal s přípravami. Světla se znovu rozzářila. V jejich jasu očistil sošky a ornamenty na stěnách, zbavil dláždění i obklady prachu, jen v koutech a vlysech sloupů ponechal slabou vrstvu, tak, jak to bývalo za starých časů. Očekávám vás, vznešení. Vše je nachystáno, jako pokaždé. Probuď se, je čas vydat se na cestu, tak jste mě vždycky vítali. Měl jsem ty chvíle opravdu moc rád. Kdo mohl tušit, že se jednoho dne po splnění úkolu neukloníte a neodejdete, abyste v poklidu očekávali další... Dlouho po tom strašlivém okamžiku jsem byl přesvědčen, že svou poslední pouť mám za sebou. Mýlil jsem se. Ta poslední pra ve začíná. Poslední a nejdůležitější.

Nemusel čekat dlouho. Bezdná černá monolitu, jediného prostředku spojení s hmotnými bytostmi, ještě nestačila přejít do oslnivého zlatého lesku, když vstoupili. Pozorně si prohlédl dvě tváře, ztuhlé v němém úžasu. V té první, jak očekával, nespátřil kromě překvapení už nic. Zato druhá, patřící tvorovi, jenž se měl stát poslední nadějí ostatních... Snad to byly její rysy, snad výraz očí nebo cosi mnohem hlubšího, skrytého za ní, co mu připomnělo bývalé pány natolik, že přestal vnímat propast času, jež ho od nich dělila.

'Má duše je s vámi, ó moudří,' zopakoval v hlubinách podvědomí zasunutý obřadní pozdrav. Vylétlo to z něj zcela mechanicky, dřív, než si mohl uvědomit, co dělá.

Aura důvěrně známého byla tatam, v jediné chvíli ji pohltilo panické zděšení, posvátný odstup primitiva od zázraků božstev. Bytost se roztrásla a poplašeně couvla k východu. To ho srazilo zpět do skutečnosti. Rychle vyslal přátelský, uklidňující impuls a doufal, že v něm nezazní hněv, který teď sám k sobě cítil.

Pro tentokrát měl úspěch. Tváře návštěvníků se o poznám uvolnily. 'Kdo jste?' dunělo teď v myslích obou a ostny posledních zbytků nedůvěry se zlověstně natočily proti němu.

'Nemám jméno.' První bodnutí. Otrásl se bolestí a lítostí. 'Mí stvořitelé mi říkali prostě Naslouchající.'

"Stvořitelé?" V očích zeleného se objevil zájem. "Ty jsi, věc?"

'Můžeš hovořit jen v myšlenkách. Ano, svým způsobem jsem věc. Vznikl jsem jako odraz duší největších mudrců Starých, tak, abych sloužil jistému účelu. Z tohoto pohledu jsem pouhý nástroj.'

'Co jsou zač ti Staří? Někaký pokoutní spolek mágů z města?'

Kdyby měl ústa a kdyby nebyl neustále zraňován, musel by se shovívavě usmát. Město... Co jiného je mohlo napadnou? Město, které nemá ani jméno, protože široko daleko žádné jiné není. Město, jehož opevnění je i hradbou kolem jejich představivosti. Budou vůbec schopni přijmout vše, co jim chce říct?

"Kdepak, Staří byli mnohem víc než skupinkou podivínů. Právě naopak - v dobách svého největšího rozkvětu vytvořili říši, zahrnující téměř celý svět. Byli velcí a mocní, dosáhli stupně poznání, jaký si vy prozatím nedokážete ani představit. Věže jejich měst byly vyšší, pole rozlehlejší, magové zkušenější..."

Špatně, uvědomil si. Nesmíš to říkat takhle. Tohle nejsou Staří. Tenká slupka jejich vyspělosti a porozumění může být až příliš křehká... Schoulil se do sebe v očekávání nové vlny pudového, animálního vzteku. Nic takového však nepřišlo. Místo toho pocítil naléhavý, ale nikoli nepřijemný tlak zvědavosti, touhy dozvědět se co nejvíc. Otázky. Oba jich měli tolik. Několik přesně formulovaných a desítky dalších, dosud jen tušených. Modrého ze všeho nejvíc zajímalo, co se stalo s jeho tvůrci, zatímco zelený by nejprve rád zjistil, k čemu byl stvořen. Obavy a podezření se pod tím vším ztratily. Byl si jist, že se hned tak nevrátí.

Pochopil, že udělal další chybu. Podcenil je. Žádní zaostali barbaři, kdepak. Spoustu věcí nechápou, jsou však přístupní všemu novému. Nebude těžké seznámit je s tím, co chtějí znát. Ponořil se do hlubin dávno vybledlých vzpomínek, vyzdvihl na světlo několik zachovalých obrazů a promítl je do myslí svých hostů...

Zvlněná, kopcovitá krajina s temnými šumícími hvozdy, barevnými loukami a azurovým nebem. Vysoký bílý zámek s červenými střechami na vrcholku nepřístupné skály. Široká vytesávaná cesta, klikatící se od honosné brány dolů do pohledného městečka, úzkostlivě příkřečeného u jejích okrajů. Zastup sněhobílých holohlavých lidí s velikýma žlutýma očima. Dřevěný vůz, tažený dvěma stejně zbarvenými zvířaty. Klid. Spokojenost. Radost ze života.

Holá, jako stůl rovná pláň, pokrytá narudlým pískem. Nebe, rozžhavené do bělá, obrovské slunce, spalující už pouhým svým vzezřením. Skupina chlupatých postav s othranými šátky kolem hlav, sedících na tvorovi, jenž připomíná gigantické necky na osmi nemotorných nohách. Jeden z jezdců právě ukazuje k obzoru, kde se k nebi zdvihá jediný strom, vyšší než věž.

Do nedohledna se táhnoucí pahorkatina, tvořená tmavou, na první pohled úrodnou půdou. Nekonečné řady prapodivných rostlin bez větví a listů, kývajících se pod sírově žlutou oblohou v rytmu, známém pouze jim samotným. Strohá, překvapivě nízká, ale nesmírně rozlehlá budova. Několik černých bytostí s protáhlými dravčími tvářemi, špičatými zuby a nepochopitelnými nástroji v rukou. Napětí. Nervozita. Jako by stále něco viselo ve vzduchu.

Vysoké šedivé kvádry, poseté zářícími čtvercovými okny, tyčící se vzhůru k hnědavému purpuru se dvěma hrozivými, odulými měsíci. Hladké, rovné ulice, lemované němýma očima skel a zběsile mrkajícími barevnými nápisy. Dlouhé řady kovových kočárů bez jakýchkoli tažných zvířat. Desítky a stovky šupinatých třínohých obyvatel, uhánějících všemi směry ve věčném a nezadržitelném tempu ozubených koleček orloje. Spěch a řád, to jsou hlavní znaky tohoto místa.

Klidná, konejšivá hladina oceánu. Kamenný palác s úzkými nezasklenými okny, vyrůstající zdánlivě přímo z vody. Štíhlý trimarán s napnutými plachtami a na něm...

'Dost!'

Výjev pukl jako hliněný džbán a roztrhl se na tisíce střeptů. Cosi v myšlenkách jednoho z návštěvníků, disharmonické, ale dosud zcela bezvýznamné chvění, se náhle

proměnilo v zuřící bestii. Podvědomě se přichystal k obraně, útok však nepatřil jemu. Ta zběsilá síla zoufale bila pouze do zbytků posledního obrazu, se zrůdnou posedlostí drtila každický úlomek, dokud se nerozpadl v prach. Nevšímal si ho, když se k ní opatrně přiblížil, ani když ji kousek po kousku nasál do sebe. Otrásl se. Nebyla ani trochu příjemná. Měla prazvláštní příchut', hořkou a dusivou. Přesto se po ní cítil nezvykle svěží. Chtěl zelenému poděkovat za nečekané posílnění, ale včas se zarazil, když se dotkl toho, co na druhé straně zaplnilo vzniklou mezeru. Úleva, prostá radost týraného zvířete, když se hůl vrátí do kouta. Samozřejmě, hlupáku, cos čekal? Nauč se konečně myslet jinak, než jen po svém. Lastura vidí perlu úplně jinak než rybář...

'Co to bylo za země?' Zelený nepřilíš obratně skrýval hanbu a rozpaky. 'U Skrngy visí na stěnách ledacos, ale nevzpomínám si, že bych tam něco podobného zahlédl.'

'Nemohls.' Rozložil nově nabytou energii rovnoměrně do všech vrstev vědomí. Poprvé po tisících let se znovu cítil spokojeně. A to byl teprve začátek. 'Jak často se díváte na hvězdy?'

Nečekal na odpověď. Přečetl šiji sám. Modrý zůstal netečný, jeho nebem byly dřevěné stropy stájí a světnic. V duši zeleného si všiml jakési stopy. Náznaku čehosi, co se neoddělitelně pojilo s mládím... Ať to však bylo cokoli, odešlo to spolu s tou zvláštní ničivou vlnou. Ted' už i z něj cítil pouze lhostejnost

'Každá z nich je sluncem a mnohé mají světy, jako je náš. To Staří věděli už dlouho před mým zrozením. Jak ovšem také zjistili, i ty nejbližší jsou příliš vzdálené, aby bylo možno k nim cestovat. Tehdy stvořili mě.'

'Naslouchající.' Mezi myšlenkami hostů to slovo zazářilo jako drahokam.

'Ano. Mým úkolem bylo pouze naslouchat Naslouchat tomu, o čem hovořili mudrci mé země, i těm na druhé straně, mezi hvězdami. Naslouchat, pamatovat si a přenášet všechno během okamžiku přes propast temnoty, kterou by hmota nepřekonala dřív, než za dlouhé věky. Předávali jsme moudrost cizím národům a oni nám poskytovali svou. Našli jsme spousty takových říší a naše moc rok od roku vzrůstala Až jednoho dne přišlo peklo.'

'Co se pokazilo?'

'Nic, vůbec nic. Všechno bylo v nejlepším pořádku. Až na omezenost mých tvůrců, neochotu porozumět, podívat se na svět cizíma očima. Všichni ti tvorové nahoře byli stejní jako oni. Vypadali jinak, to ano, i jejich duše měly své odlišnosti. Někteří byli agresivnější, moudřejší, citlivější, krutější než jiní, základní kámen myšlení však měl pokaždé stejný tvar. A Staří si na něj zvykli. Dokázali se přizpůsobit povaze druhé strany, podobně, jak to museli dělat mezi sebou. Ale už nedokázali přijmout nic cizího. Snad kdyby těch ras a světů nebylo tolik, měli by v té osudné chvíli ještě naději. Ale takhle...' Promítl další obraz. Kdysi mívál z téhle krajiny strach. Pak ji nenáviděl. Pak se jí pokoušel porozumět. Dnes už jen snášel její přítomnost.

Holá, skalnatá pláň, svou nepřirozenou mrtvolností děsivá 1 fascinující zároveň. Tiché, sklíčováním dojmem působící město. Bělostné domy s rozbitými okny a vybouranými dveřmi, nakloněné věže bez střech, ulice, utopené v černých stínech. Stejně černých jako dlouhé pláště vysokých hubených postav, posedávajících, ležících, stojících, vlekoucích se od rohu k rohu a narážejících do stěn... Z každého pohybu, z každého výrazu, jenž bylo možno v přísvitu rudého slunce rozeznat, vyzařovalo něco, co sem nepatřilo.

'Ty stavby vypadají, jako by v nich sto let nikdo nežil. Á čím se tam vlastně živí? Všude vidím jen skály.'

'Správné otázky.' Rychle obraz uložil. Dávno už mu nic nepřipomínal, přesto se cítil lépe, když ho neměl před sebou. 'Tady už nikdo nepotřebuje jídlo ani obydlí. Ti, které vidíš, nejsou tím, čím se zdají. Všichni do posledního jsou součástmi jediné... myslící věci, která žije jen vlastním vnitřním životem a zcela postrádá kontakt s okolním světem. Jak k tomu došlo, vám nepovím, ale je to tak.'

'A na to Staří s celou svou moudrostí nepřišli?'

'Přišli, ovšemže přišli, jenomže tomu nechtěli přikládat pozornost. Na všechny jejich pokusy o spojení přicházela odtamtud stejná odpověď: nerušit. Přesto se nevzdali, znovu a znovu vysílali své řeči o přátelství, porozumění, spolupráci... Neuvědomili si, že pro tu věc je cizí i myšlenka, že mimo ni vůbec něco existuje. Ale i bez toho by o jejich nabídky nestála. Chtěla jen meditovat. To my jsme začali s násilím.'

'Co se tedy nakonec stalo?'

'Jen to, co se muselo stát. Myslící fluidum si poselství Starých vyložilo po svém. Řeknu-li to našimi slovy, dospělo k závěru, že jistá část jeho duše onemocněla, hrozí jí zánik a volá o pomoc. Začalo tedy jednat. Skrze mne proniklo sem a pustilo se do uzdravování. Jak říše Starých vypadala, když skončilo, si umíš představit sám.'

'Jako... tamta?'

'Stačilo pouhých několik dní a bylo po všem. Nedokázal jsem si srovnat, co se vlastně stalo. Pozoroval jsem těla svých otců, ani živá, ani mrtvá, jak se povalují před branami zámku a svatyní, které ještě nedávno křičely do celého světa o jejich neporazitelnosti. Najednou tu byly jen tisíce nevidoucích očí, tisíce bez výrazných tváří., a jeden jediný nepochopitelný rozum. Dlouhé roky jsem se mu pokoušel vysvětlit, co znamená pojem 'okol'. Nakonec to pochopil, nic se tím však nezměnilo. Nepovažoval za podstatný rozdíl, jestli léčí část vlastní mysli, nebojí rozšiřuje z bezvýznamných, chaotických částí duchovna. Poznal jsem, že nemám jinou možnost, a zaútočil jsem. Samotného mě překvapilo, jak to bylo snadné. Možná mi pomohlo mé zoufalství. To je další z výrazů, jež jsou mu cizí.'

'Proč tedy Staří nepřežili?'

'Nedokázali to. Každý z nich získal zpět svou jedinečnost, už s ní však nedovedli žít. Cítili se jako lšusy zbořeného domu. Několikrát jsem zbytek té věci, jenž jsem v sobě bezpečně uvěznil, málem pustil na svobodu, taková touha z nich vyzařovala. Nikdy jsem to neudělal. Stále jsem doufal, že se vzchopí, znovu si uvědomí svou cenu. Marně. Kultura se rozpadla, vymřela bez potomků. Jen nepatrná menšina byla stále schopna žít v párech a skupinách. Ti vydrželi o něco déle, civilizaci však zachovat nedokázali. Ani oni nebyli ušetřeni následků.'

Zmlkl. Cítil, jak se dávno zhojené rány začínají znovu otvírat, a to bylo poslední, co ted' potřeboval. Aby tomu zabránil, stočil řeč jinam. 'Nyní znáte celý můj příběh. A já znám váš. Víím, proč jste odjeli ze vsi. Jste na správné adrese - já jsem jediný lékař, který dokáže vašim nemocným pomoci. Jsem však už příliš slabý, budu si muset vypůjčit sílu jednoho z vás...'

'Ještě maličkost.' V myšlenkách zeleného zajiskřila kromě zvědavosti i špetka uražené pýchy. 'Mohl bys nám ukázat některé z měst tvůrců?'

'Proč ho chceš vidět? Nemyslím, že by to bylo vhodné/

'Jen na okamžik. Rád bych se přesvědčil, jestli ty jejich věže jsou opravdu vyšší a hezčí než naše.'

'No dobrá. Jak chceš.' Na okamžik zaváhal, nakonec vyho-
věl a pozoroval, co se bude dít.

Ani v nejmenším ho nepřekvapilo, když se ústa obou
návštěvníků, zeleného i modrého, roztáhla k výkřiku...

* * *

Strach. Silný a zuřivý, všepřonikající a neústupný. S přichá-
zející nocí ho stravoval víc a víc. Zrak mu znovu zeslábl, vše, co
bylo dál než deset kroků, se nenávratně utopilo v temnotě.
Temnotě, jež se přibližovala každým okamžikem a smrtelnou
úzkost valila před sebou jako mořenu. Pokusil se ji zaplašit, ale
argumenty, které v záři odpoledního slunce vypadaly přesvědči-
vě, teď jeden po druhém odhazovaly zbraně a prchaly tam, kam
zmizel uplynulý den. "Jen klid, Pergasi," řekl si nahlas a zaslechl
jen ticho. Zopakoval to znovu, hlasitěji. Tentokrát uši zvítězily,
ale hlas všechno zkazil. Byl mečivý, falešný, samohlásky se
nepříjemně chvěly... Ozývalo se v něm něco docela jiného, než
mělo. 'Čeká tě nicota,' říkal. 'Prázdné, bezbarvé nic. Jako smrt.
Horší než smrt. Smrt je prázdnota, o které nevíš. O téhle však
vědět budeš, každou vteřinu, každý zlomek vteřiny prožiješ
naplno, dokud... Jak dlouho? A bude pro tebe mít ubíhající čas
ještě nějaký smysl?'

Zaťal zuby, vykopl trouchnivějící branku a jak jen nejrychleji
dokázal, vykročil k chalupě. Když otvíral dveře Skrngova
příbytku, na chvíli se mu podařilo všechny černé myšlenky
odsunout do pozadí. Ne, ještě není konec. Ještě je tu něco, co si
už několik let přeje udělat. Teď, právě teď má příležitost. I čas.
Jestli se z té odporné polosmrti už nikdy nevrátí, odejde alespoň
s vědomím, že to dokázal. A pokud se vrátí...

Nebybná, mlčící silueta seděla na lůžkách přesně tak, jak ji
sledoval během odpoledne. Nikdo sem ještě nepřišel, nikdo
neztropil poplach. Kdo by to taky mohl udělat? Příbuzné
stařec dávno nemá a chlapi z pily nevidí nic výjimečného
v tom, když se mezi nimi šéf celý den neukáže. Má už přece
jen svá léta. Jediný, kdo byl za celý den znepokojen, teď leží
mrtvý na dně Žlutého kaňonu.

Bez obav rozsvítil olejovou lampu na stole a v jejím slabém
přísvitu se zahleděl na torzo svého protivníka. Tak vidíš, Skrngu,
nakonec je to jen mezi námi. Ty a já. Co je ti teď platný tvůj vliv
na vesničany, tvoje zkušenosti, znalosti... Já ještě pořád vidím
a slyším. Ty ne. To je jediné, na čem teď a tady záleží. Zahubíte
stejná náhoda jako tvého přítele Mihara. Ten úžasný sanxijský
krystal na polici nad tebou, jak jen ti ho všichni záviděli... Co si
asi pomyslí, až zjistí, že se jedna ze skob poličky uvolnila, tvůj
drahocenný kámen tě omráčil a tys upadl tak nešťastně, že ses
během několika minut zadusil?

Opatrně, téměř s posvátnou úctou zdvihl klenot
z přihrádky. Zálibně si jej prohlédl. Zářil jasnou zelení. Jako
tunel, do něhož odlétají duše umírajících. Škoda, že si ho
nemůže odnést. Snad jindy. Napráhl pravici... Neozvalo se
venku něco? Nemihl se na měsíci ozářeném dvorku stín? Ale
kdepak. Máš velké oči, Pergasi. Vesnicí proletí noční pták,
vítr rozechvěje větvičky keřů a ty... Takhle bys ničeho nedo-
sáhl. Takže...

Energické bouchnutí dveří ho doslova přimrazilo k podla-
ze. Těžké kroky otřásly světnicí, chvění prken mu proniklo až
do útroh. Nedokázal se otočit. Zasykl, když ho šest
obrovských prstů šetrně, ale rázně uchopilo za zápěstí pozdvi-
žené ruky a bezmocně pozoroval, jak mu dalších šest bere
krystal a odhazuje ho do kouta.

Šok odezněl stejně rychle, jako přišel. Co se vlastně stalo?

Nic víc a nic méně, než že světlo zneklidnilo některého
z hřebců. Možná jich bude i víc, ale co na tom? Jen nesmí
zapomenout je potom odklidit. Kupříkladu by se mohla
probořit střecha stájí, Skrng na ni stejně celé roky nesáhl...

"Zmiz, borlore!" zavrčel. "Tady nemáš co pohledávat."

Stisk nepovolil, naopak ještě zesílil. Prudké trhnutí. Zbytky
světa se otřásly v základech, temnota svedla bitvu s armádou
bílých a rudých mžitek. Náhle hleděl hřebci přímo do tváře.
Zajímavé... Così mu vzdáleně připomínala. Jediný borloří
obličej, do něhož se kdy díval shora. Ale nemohla to být tahle
tvář, dokonce ani kdyby... Vzpomněl si na podobizny
mučedníků v městských svatyních. Tak vypadala, přesně tak.
Patřila někomu, kdo nese tíhu a bolest celých světů. A oči...
Vyzařovala z nich moudrost desítek a desítek pokolení. Jen
aureola scházela.

"Nejsem borlor." Zjevení hovořilo tiše, těžce a rozvážně,
jako by už v okamžiku stvoření světa ztratilo sílu se hněvat.
"TEĎ ne. Jestli chceš, můžeš mi říkat Naslouchající."

Do ztuhlých nohou se začala vracet krev. Nemusel jim nic
přikazovat, samy se daly do pohybu. Pryč, pryč od tohohle...
přízraku. Démona pomsty. Přišel Odtamtud, vrátil se, aby...

"Nikam nepůjdeš." Modrá paže ho přitáhla zpět a postavila
k zadní stěně. "Když už jsi přišel, zůstaneš tu. Neměj strach.
Nebude to trvat dlouho."

Cítil, jak se mu tělo od pasu dolů mění v starou, zkaženou
huspeninu. Stekla k podlaze a vzala ho s sebou. Deset kroků
široký vesmír se scvrkl do velikosti oblázku, zmítaného silami
bez tvarů a jmen, bez rozměrů. Roztřásl se. Kdyby neměl tak
hrozný strach, musel by se začít smát. Co se to s ním děje? Je
mu zcela lhostejné, jak skončí Skrng. Nezáleží mu na tom,
kolik letos získá hříbat, jak zítra ošidí prvního ranního kupce,
kam si jednou pověsí sanxijský klenot.

K čertu s tím, vemte si to všechno!, vykřikl z plných plic,
anebo možná jen v myšlenkách. Nedokázal to už rozpoznat.
Vemte si to a vraťte mi nebe a stromy a slunce a zpěv ptáků
a vůni země a chuť sladkých preclíků a...

Někde na vzdalující se ploše posledních vjemů se znovu
otevřely dveře. Vynořil se další obličej. Tentokrát jej poznal
okamžitě.

"Myslel jsem, že tě překvapím víc," zavlnil se kolem Miha-
rův hlas. Alespoň měl dojem, že je Miharův. Zamyslel se.
Ano, teď by skutečně měl být udivený. Taky zděšený. Jen
kdyby si dokázal vzpomenout, co ta slova znamenají...

Okraje desky se zavlnily a nesměle si vykročily vstříc.
Nevěděl, co si o tom má myslet, byl plný rozporů. Odněkud
k němu doléhal neuvěřitelně slabý, ale stále jasný hlas. Ztrácíš
se, slábněš. Zněto to jako vzdálený výkřik z hlubokých
černých lesů, jako poslední zoufalý pokus umírajícího pod
troškami zřícené budovy. Zaváhal. Ta naléhavost... Vždyť
vůbec necítí úbytek sil. Právě naopak. Roste, mohutní.
S každým okamžikem, kdy se ten podivný... nádor před ním
zmenší, se cítí zase o něco lépe. To on je tím, co sem nepatří.

Soustředil na něj veškerou pozornost. Ještě pořád v něm
spatřoval zajímavé rozptýlení. Třeba tady. Veliká věc... fialo-
vě modrá? Označil to správně? Blíží se k jiné, zelené a šedé.
Dotýká se jí. Na chvíli jako by splynuly. A teď... Ne! Otřásl
se děsem, jediným, jaký byl schopen pocítit. Část z něho
samého zmizela, byla přenesena tam... Jeho vesmír neměl
rozměry ani tvar, ale byl. Teď se však začínal ztrácet a on
pocítil ledový stisk skutečného nebytí.

Plocha se změnila v zářící přímku. Už tu nebyly věci a barvy, jen on... a zbytek toho před ním. Nepříjemné zavinění, jež se oddělilo a vstoupilo do něj, nebyl hlas, přesto v něm dokázal rozpoznat skrytý smysl. Výborně, Skrng je z toho venku, stálo tam. Teď ještě Pergase. Zdá se, že je nevyšší čas.

Pozoruhodný námět k zamyšlení. Co je to Skrng? A co je Pergas?

Z přímky zůstal pouhý bod. Pak se ztratil i ten. A pak...

Zamrkal. Mžouravé světlo olejové lampy bodalo do očí víc než slunce v pravé poledne. Rozhlédl se. Všechno je zase tak, jak má být. Jako před chvílí, jako po celou dobu. Dřevěné stěny, drahokam odhozený v koutě, tma za okny... a tři postavy nad ním. Mihar. Šťastný z úspěchu, kdesi hluboko v duši potlačující hněv. Skrng. Rozpačitý a udivený. Og. Tupá, odevzdaná tvář borlořiho hřebce, už žádné zjevení. "Je v pořádku," zaslechl. "Díky bohu. Naslouchající neodešel nadarmo."

Ne, není v pořádku. Vidí, slyší, je volný, může vstát i jít, dál a dál, třeba na konec světa... Ale kousek té věci půjde s ním. Není už celá, není vlastně vůbec - to, co zůstalo, je jen stopa v prachu jeho myšlenek, otisk, jenž vytlačil několik dávno ztracených vzpomínek a obsadil jejich místo. To však zcela postačí. Nic už nebude, jak bývalo. Každý kamínek tady kolem, každé důvěrně známé místo na něm bude dýchat chladem a lhotejností, zvuky všedních dní uslyší docela jinak než dřív. Stále to ponese v sobě, obrátí to naruby i nejposlednější smítka jeho života a dnem i nocí mu bude připomínat, že musí...

"Jsem starý," zachroptěl. "Dávno jsem překročil třicátý rok. Tak proč...?"

Ztichl, když jim pohlédl do očí. Myslí si, že mu přiskočilo, samozřejmě. Nechápou. Ještě vůbec nic nechápou. Ale cožpak on sám tomu rozumí líp?

Vyskočil, rozrazil dveře a vyběhl do tmy...

Pergase nalezl časně ráno z jeho pravidelných kupců. Ležel v kaluži krve na podlaze svého domu, v ruce nůž a ve tváři výraz nejhlubší spokojenosti. Přesně tak ho zanedlouho spatřil i Mihar. Nebyl překvapen.

"Proč to udělal?" zašeptal vedle něj šokovaný Skrng. "Vždycky jsem si myslel, že se mu daří dobře."

"Hmm... Důvod by měl." Mihar se tajemně pousmál. "Ale Kude za tím něco docela jiného. Podívejte." Zdvihl z kamenné dlažby krví olepený lístek, jehož se dosud nikdo neodvažoval dotknout.

Stála na něm dvě slova: *Dobrou chuť*.

Stařec zbledl. "Rozumíš tomu?"

"Obávám se, že ano. Víte, řekl jsem vám všechno, co sám vím o Naslouchajícím a o Starých, jen jedno jsem vynechal. To, jak skončili."

"Vymřeli, o tom jsi přece mluvil. Po dnešní noci je dokážu pochopit."

"Všichni ne, Skrngu. Někteří vydrželi. Jejich potomci stále žijí."

Starci zasnívají oči. "Ale jak to, že...?"

"Tamhle." Mihar pokynul hlavou k opodál stojícímu Ogovi

"Tamhle je jeden z nich."

"To snad ne!"

"Je to tak, Skrngu. Ne všichni byli zasaženi stejnou silou a stejným způsobem. Ale i ti šťastnější si odnesli své šrámy. Vzpomeňte si, jaký byl jejich vztah k tomu cizímu rozumu. Vztah služebníků. Byli využiti, podrobeni něčemu mocnějšímu. A něco z toho v nich přetrvalo. Snažili se to potlačit,

jejich děti možná taky... Pro vnuky a pravnučky už to byla samozřejmá součást života. Vsadím se, že když naši předci slezli ze stromů a unavili se chůzí, nemuseli je ani krotit. Přišli za nimi sami. Nejspíš se i sami osedlali."

"Aon?"

Mihar pokrčil rameny. Sklonil zrak k zemi. Oči mrtvého statkáře se zdály nezvykle jasné. "Stále totéž. Nebo si myslíte, že záleží na tom, kterého borlora chováme pro jízdu a kterého na maso?"

Poodstoupil od pomalu se rozkládajícího Pergase. Tak takhle nějak to tenkrát začalo. A dál? Za tisíc nebo za milion let bychom se možná stali něčí potravou. Bylo by zajímavé sledovat, jak v zástupch oddaně pochodujeme do pecí, podřezáváme si krky a přejeme dobrou chuť... Právě to stálo u počátku všech potíží, přesně to bylo žádáno po jejich původci. Měl se sám zaříznout a naporcovat, nechat se prošpikovat cizími myšlenkami a hodnotami. Není divu, že se bránil, oplatil Starým stejnou mincí - koneckonců je pokládal za součást sebe sama. A co z toho vzešlo? Davy ubohých trosek, odsouzených k bolesti a zbytečné smrti. Ztročené bytosti s jizvami po bičích a ostruhách. Nehybný Skrng se slepýma očima. Pergas, zabitý vlastní rukou. Bude to stačit, nebo potřebujeme ještě horší lekci, abychom se konečně poučili?

Odvrátí! se od mrtvol a rázným krokem došel k Ogovi. Pohlédl hřebci zpřímá do očí. Třeba by právě on měl dnes na hlavě královskou korunu. Nebo v ruce kouzelnickou hůl. Nebo u pasu bohatě zdobený meč a hrud' plnou řádů. Mohly se před ním klanět národy, mohl být milován nejkrásnějšími ženami světa, mohl.... Ale *záleží* na tom, že nic z toho nepozná? Není Starý, ti už jsou pryč. Je borlor. Má uzdu a sedlo a cítí se spokojený. A to je dobře.

"Měl jsi pravdu, Ogu." V hlase mu zazněla úcta a vážnost, rychle je však potlačil. Nyní by bylo neodpustitelnou chybou dát něco takového najevo.

"Prosím, pane?"

"Touha po citech nebo po ranách - není v tom žádný rozdíl. Obojí je stejná hloupost. Přišel čas si uvědomit, že podobné věci na celém božím světě nikoho kromě nás nezajímají."

Vytáhl z kapsy bič, rozpřáhl se a švihl. Nepolekal se, když spatřil krůpěje krve. Jen je pozoroval. Díval se, jak stékají po tvářích, odkapávají ze špičky nosu, usazují se v koutcích úst...

Úst, roztažených do širokého úsměvu.

Poprvé v životě měl pocit, že mu ten úsměv doopravdy patří.

Jiří Hovorka

Jaro 2097

Literární soutěž IKAROS 1998
6. místo

Hodil jsem sebou na zem. Právě včas. Nad hlavou mi hvízdla raketa a srovnala se zemí první ruinu, která jí stála v cestě. Na záda mi dopadla sprška betonu, hlíny a kovu. Napjatě jsem čekal, kdy přiletí další, ale nic se nedělo. Zřejmě to byla jen zblblá střela a o mě měla zájem asi tak jako o vedle stojící zbytky stromu. Tím líp pro mě.

Minule jsem koupil jednu mezi voči, ještě jsem se ani nestačil ve svém sektoru rozkoukat. No jo, když máte k dispozici mozkouna, tak jste vysmátej. Pak se akorát kouknete na videu, co jste dělal po posledním uložení dat. Překontroloval jsem si všechny systémy - normál. Proplížil jsem se kolem hromady šrotu a hledal cíl. Víím, že tu někde je a bude se bránit.

11:30 - mám na to ještě půl hodiny. Vlevo jsem zahlédl poskakující postavu. Hned mi bylo jasné, že ten chlápek nemá vůbec žádnou šanci. Kolem něj.. začaly vybuchovat projektily, v duchu jsem si poznamenal, že jsou z ručního typu zbraně. Pak sebou škubl, jak ho jeden projektil zasáhl doprostřed hrudi, a vzápětí se roztočil jako káča po zásahu do ramene. Než se sebral, přisvíštěl granát a načechral kolem něj všechno v okruhu dvaceti metrů. Borec popo-letěl a snažil se sebrat, ale moc mu to nešlo, posilovače zřejmě vzaly za své.

Chvilí se nic nedělo, pak přilétla raketa a urazila mu napájecí jednotku. Pomyslel jsem si: *"Takže kočička si chce hrát"*, a už se v dohledu objevila zaprášená postava se zprohýbaným pancířem. Potichu jsem sklouzl na zem a začal se plazit směrem k ní. Věděl jsem, že v tomhle sektoru už žádná další není, tak jsem si vůbec nekryl záda. Vstal jsem asi dva metry za ní.

Borec to už měl za sebou, holt se jeho mozkoun zase jednou zahřeje. Měla zřejmě nedostatek munice, protože mu zkušeně prošťatrala zbytek pancíře a povytahovala všechno, co se dalo jakkoli použít.

V tu chvíli jsem věděl, že jsem vyhrál. Prostřelil jsem jí napájecí jednotku a jak se odvalila, skočil jsem na ni. Sice se bránila, ale bez posilovačů neměla nejmenší naději. Když jsem ji

vyloupil z pancíře jako šneka, věděla, že prohrála. Beze slova se ke mně otočila zády a nastavila zadek.

Jedno cvaknutí a zasyčení, jak ze mě sklouzl můj do té doby těžce pracující pancíř. Chvilí jsem vychutnával pocit vítězství a pak začal plnit povinnosti vítěze. Vytáhl jsem z pancíře metlu a narovnal ji.

Přistoupil jsem k poražené, smetl jí ze zadku trochu betonového prachu, napřáhl se a začal: "Hody hody, doprovody..."

David Jaroň -
Zkouška
Literární soutěž IKAROS 1998
10. místo

Viktor Sámnevím naposledy zkontroloval zapojení zdrojové části svého chronocyklátoru, přístroje na vytváření krátkých časových smyček. Vše bylo v pořádku, přikročil proto k první zkoušce.

Stiskl spínač.

Rozsvítila se zelená kontrolka.

"Tak," zamnul si ruce Viktor. "A teď..."

Rozsvítila se zelená kontrolka.

"Tak," zamnul si ruce Viktor. "A teď..."

Rozsvítila se zelená kontrolka.

"Tak," zamnul si ruce Viktor. "A teď..."

Rozsvítila se zelená kontrolka.

"Tak," zamnul si ruce Viktor...

Roman Paulík

Zlatá realita

Literární soutěž IKAROS 1998
11. místo

Všude kolem se rozprostírala zeleň pahorků a nedaleko se dva šumící potůčky slévaly do jednoho. Modrá obloha s bílými beránky byla plná ptactva a na vlnkách kolem kamenů se proháněli duhové pstruzi. Na kvetoucí louce se páslo stádečko krav a zvonce na krku jim vesele cinkaly. V dáli se tyčily k nebi velehory s bílými čepičkami věčného sněhu. Nekompatibilně jsem se otřásl. Mé ruce se automaticky pozvedly a zatlačily na spánky. Krajina zmizela a já uviděl skrz hledí přilby bílý strop. Vstal jsem a hluboce si oddychl. Pak jsem si navlékl protiradiační oblek, nasadil si dýchací masku a otevřel masivní olověné dveře.

Venku byla krásně šedivá obloha bez

mraků a vítr si na ulici pohrával

se zbytky včerejších opozdílů. Zajistil jsem zámek dveří kódem a vykročil do dalšího nádherného dne.

Už nikdy nedám na reklamu a řízené sny vhodím do odpadků, protože noční můry nemám rád.

Jan Dobiáš

Experiment svět

Hospoda viděná skrze závoj alkoholického opojení připomíná zakouřenou dračí sluj. Třeskot sklenic a hluk hovoru.

Tu a tam z šedavých mračen cigaretového dýmu vyrazí ostrý paprsek světla a bolestivě se zapíchne do očí.

"Proč vlastně Bůh stvořil člověka?" blekotá něčí hlas nade mnou a horké prsty mi svírají zápěstí. "T-třeba mě, byl jsem stvořen, abych trpěl? Je Bůh ň-nějaká sadistická mrcha?"

Kolem se jako duchovitý přízrak mihne postava servírky s prázdným tácem v ruce.

"Zaplatím." A zatímco počítá čárky na lístku, shledávám po kapsách drobné.

Kazatelův hlas dostává nádech hysterie. "Ne, t-to přeci není možné, n-nebo je?"

"Ale ne," ujišťuji ho. "Bůh nás miluje. Strašně."

Vstávám ze židle a potácím se ke dveřím, on mě však nehodlá nechat být. Zřejmě právě usoudil, že přišel na kloub nějakému meziplanetárnímu spiknutí a já jsem jediný, kdo by mu snad mohl uvěřit.

"V-vís, co si myslím?" šeptá naléhavě. "M-myslím, že nás s-skouží."

"Co?"

"Zkouší."

"Aha."

Prásknutí dveří mě od něj osvobodí.

Stojím na zasněžené ulici, osvětlené několika lampami, a mráz se mi začíná zakusovat do těla.

"Brrr!"

Jdu po chodníku a hladce ošlapané podrážky mi podkluzují na udusaném sněhu. Ledový vítr chladí rozpálené čelo a vyvolává z chvilkového zapomnění všechny průšvihy minulých dní. Všechny trapasy, zklamání a šlápnutí vedle, DEPRESE.

Cítím, že za chvíli mi bude špatně.

Pár subjektivních století nato, po nekonečném putování městem, jehož ulice se zlovolně mění přímo před očima a kde neznáčené autobusy chaoticky přejíždějí sem a tam, ležím ve své posteli. Zavírám oči a ona se mnou *vzlétá*, a krouží kolem. V uších mi zní tiché praskání. Usínám.

Budí mě zvláštní tlak uvnitř hlavy. Tupá bolest rozlévající se po vnitřních stěnách lebky, jako by mi tam někdo čerpal nějakou tekutinu.

Tisknu si spánky a nahmatám vám svazky drátů nebo tenkých hadiček vcházející mi do hlavy. Opatrně je vytahuji. Jde to zlehka a bolest ustává.

Náhle se rozječí siréna a rozsvítí světlo.

Překvapeně se rozhlížím. Vůbec nechápu, kde to jsem. Nic nepoznávám. Ležím v nějaké kleci či snad viváriu se skleněnými stěnami vyztuženými drátěným pletivem.

V zámku dvířek to zapraská, vyskočí několik modrých jisker - je otevřeno. Dovnitř se vsune velká ocelová paže a sevře mě pod krkem. Snažím se vyprostit, ale marně. Mechanická ruka mě vytáhne ven. Injekční jehla se mi zabodne

do ramene. Obrysy věcí mizí, slévají se, splývají do nesmyslných barevných skvrn a šmouh, jež blednou a blednou, až nakonec zmizí úplně. Ale přece jen je stačím zahlédnout. Ty v bílých pláštích i ty další, zářící.

Před sebou vidím stroze funkční chromovaný stůl. Někam mě vezou. A vědomí odchází. Někam. Daleko.

Ráno moje první vzpomínka patří tomu podivnému snu, té noční mře o drátech v hlavě. Bylo to tak živé. Tak skutečné. Chci se ujistit, že nešlo o nic jiného než o obyčejnou opileckou fantasmagorii, šilený přelud. Zkouším si sáhnout na hlavu, ale nejde to. Nemohu zvednout ruce výš nežli k ústům, pak naráží na nepřekonatelnou neviditelnou bariéru. Propadám panice a běžím k zrcadlu. Ne, všechno je v pořádku, žádné dráty, žádné díry v lebce. Je to celé nesmysl a já určitě přijdu pozdě do práce.

Dám si rychlou snídani, jídlo bez chuti zapíjím vodou, která nezazené žízeň, vyčistím si zuby, obléknu se a běžím na autobus. Stíhám to jen tak tak. Až asi o tři zastávky dál si uvědomuji, že vlastně jedu úplně jinam.

Zmateně vystoupím a dívám se za autobusem, dokud neodbočí na nejbližší křižovatce.

Nebo že bych přece jel správně? Zarazím se, tak moment, kde tedy vlastně pracuji?

Jako kdyby ve mně zápasily dvě osobnosti, jedna přesvědčená, že je autoelektrikář ze servisu "TARA", a ta druhá... ne, to je nesmysl. Jistě, je to ta opravna, už si vzpomínám, Krátká ulice 1306. Ale v tom případě jsem jel dobře, linkou číslo 5, jenže tohle není zastávka pětky! Krev mi divoce buší ve spáncích. Tohle totiž není žádná zastávka! Stojím v úzké uličce sevřené omlácenými zdmi nízkých domků, z jejichž okapů visí řady ledových rampouchů. Tudy by *žádný* autobus neprojel ani náhodou!

Vyкроčím tou uličkou, protože nic jiného mi stejně nezbyvá, když vtom narážím na plechový vývěsní štít nějakého baru, celý bílý jinovatkou.

Vstupuji dovnitř a ocitám se v tiché tmavé místnosti, kde u malých kulatých stolků sedí nad orosenými sklenicemi nejasné figury bez tváří. Jejich mlčení doslova tluč do ušních bubínků. Připadám si jako pod vodou. Ve světle jediné zářivky se tu blyští výčepní pult jako diamantový oltář nějakého bizarního kultu. U něj sedí na barové stoličce dívka v červených šatech, štíhlé kotníky a křehká zápěstí vězní okovy stříbrných náramků.

"Čauky," usmívá se, "já jsem Tina, a ty?" To bych taky rád věděl. Mlčím,

"Hele, nalej mu něco, brouku," obrací se k hostinskému a prsty s rudě nalakovanými nehty ho poškrabe po hmyzí hlavě mezi tykadly.

Jeho složené oči jsou naprosto bez výrazu, jako dvě skleněné koule. Čláňkovanou nohou mi přisune püllitr s kouřící brečkou.

"Můžeme pro tebe něco udělat?" ptá se dívka škádlivě.

Upíjím z toho prapodivného nápoje a doufám, že mi dodá odvalu k tomu, co musím říct, je ale dočista bez účinku, bez chuti a vůbec beze všeho. Není ani teplý, ani studený. Pití ze sna. Pouhá iluze.

"Mám v hlavě dráty a nemůžu si je sám vytáhnout."

Udiveně na mě kouká. Nevěří.

"Já vím, nejsou vidět," vysvětluji, "ale pokud o nich vis, můžeš je vzít do ruky a vytrhnout. Zkus to. Prosím!"

"Hele, zlato," říká vážně, "nejseš nějaký divnej?"

Zvedám se k odchodu.

"A co zaplatit?" cvrká nervózně brouk za pultem.

Vytahuji z kapsy peněženku a rozsypávám kolem sebe žluté bankovky, které jsem v životě neviděl. Platím třimi-lionovou mincí a vycházím ven. Koutkem oka ještě zachyťm, jak se několik hostů zvedá od stolů.

Ulice se mezitím změnila k nepoznání. Mezi rozsypanými popelnicemi šmejdí vyhublí potkani s očima rudě žhnoucíma v jasném svitu hvězd. Masožravé rostliny, rašící ze spár mezi dlažebními kostkami, jim svými šlahouny hladově chňapají po nohách a navzájem se v nemilosrdném boji o potravu vytrhávají i s kořínky.

Z vývěsního štítu na mě civí kamenná tvář sfingy s uraženým nosem.

Už chápu. Jsem pokusná krysa v drátěné kleci a můj experimentátor chystá další bludiště.

Stahuji si kápi pláště do tváře, aby mě chránila před horkým pouštním větrem a dávám se do běhu. Snad se mi ještě podaří uniknout.

Slyším za sebou dupot běžících nohou a hvízdání loveckých signálů. Marně se snažím zorientovat ve spleti uliček, ačkoli vím, že bych je měl znát. Několik pronásledovatelů mi nadběhlo skrytými průchody okolo zadních dvorků a najednou jsou přede mnou. Zastavuji se a chystám se k boji. Už jen pohled na ty vyzáblé tváře a oči jiskřící krutostí ve stínu kápí stačí, abych pochopil, že o peníze jim tak moc nejde. Chtějí se bavit, pěkně po svém.

Opatrně se přibližují a ruce zakuté v železných rukavicích zatínají do pěstí. Jeden z nich útočí. Slyším, jak ostré hroty na jeho kloubech krájí vzduch a je mi jasné, že nejsem natolik rychlý, abych se dokázal tomu úderu vyhnout, natož se bránit.

Zatmí se mi před očima, ale očekávaný náraz stále nepřichází. Jeho ruka je po loket v mé hlavě, žádnou bolest však necítím. Nic. Jako by byl jenom nějaká holografická projekce v žhavém nočním vzduchu.

Celá banda se na mě sesype. Vztekem nepříčetní se mi snaží nějak ublížit, a když konečně pochopí, že to nejde, s vyděšeným křikem se rozprchnou.

To všechno kolem je jen zdání, říkám si a náhle mě přepadá pocit, že stačí málo a dokáží prohlédnout. Možná je to jako s těmi dráty, víš-li o nich, můžeš na ně i sáhnout. *Zavírám* oči a v duchu si opakuji: jsem pokusná krysa v drátěné kleci, a stále dokola, dokud o tom nejsem *skálopevně* přesvědčen. Bude to stačit?

Pootevřu víčka.

Sedím na hladké podlaze klece, ruce ve volných náramcích, přivázaných tenkou šňůrou k úchytům na stěnách mého vězení. Jakmile je člověk uvidí, není problém se z nich vyvléknout. Sundávám z hlavy kovovou přilbu, do které vcházejí silné svazky barevných vodičů a průzračných vláken. Teď už všechno vidím mnohem jasněji.

Jsem uzavřen v malé cele z matného plexu nebo spíše skla zesíleného dráty, pouze dvířka jsou průhledná.

Znovu se ozývá siréna a venku se rozsvěcejí poplašná světla. V zámku to zapraská a za skleněnou stěnou se mihne stín.

Zuřivě vražím ramenem do dveří, ty se s třeskem rozletí na kusy a já vypadávám ven. Ocelové prsty robota mě těsně minou a já v dešti skleněných střepů přistávám na zrcadlově lesklé podlaze o pár metrů níž.

Ztěžka vstávám a nevěřícně zírám. Kolem, kam jen ^ dohlédnu, se rozkládá obrovská hala, do jejíchž stěn je zapuštěn nespočet buněk. V každé z nich sedí za sklem jedna vyhublá, pobledlá bytost s helmou na hlavě a prázdným výrazem ve tváři. Uprostřed toho všeho potom stojí něco jako chromovaný strom rukou - a všechny jdou po mně.

Unikám podél stěn sálu a přitom si všímám, že zdaleka ne všichni věžňové této prapodivné laboratoře jsou lidé, ale nemám čas si je příliš prohlížet. Kyberneticky řízené manipulátory mám hned za zády.

Náhle se v jednom místě ve zdi otevírají široká vrata a z nich vykloupe několik tvorů v černožlutých skafandrech s dlouhými, puškám podobnými zbraněmi v rukou.

Běžím k nim a oni vydávají zvuky, jejichž význam mohu pouze odhadnout. Zdá se, že absolutně nevědí, co mají dělat. Zjevně se ocitli v situaci, na jakou nejsou ani v nejmenším připraveni.

Než se stačí rozhoupat k nějaké akci, probíhám mezi nimi, zavírám za sebou a zacvakávám všechny zámky a závory, jimiž dokáží pohnout. Pak si teprve oddechnu a pomalu se otočím.

Před sebou vidím složitý ovládací pult plný blikajících kontrolků a nad ním zářící bytost, vznášející se uprostřed velké bubliny modravého plynu. Vzápětí se v mém zorném poli objevuje další žlutočerná postava a úderem své zbraně mě sráží k zemi. Sotva jsem stačil dopadnout a už inkasuji pořádný kopanec do žeber. A další, trochu níž. Přitom se mi ale podaří sevřít její nohu a strhnout ji dolů. Zoufale zamává rukama a plácne sebou na podlahu. Zvenčí neprůhledná přilba praská a z trhliny se sykotem uniká trocha páchnoucího plynu, který se rychle rozptýlí po místnosti. Tělo se zkroutí v křeči, ještě naposledy škubne nohama a pak znehybní.

Zmocnuji se zbraně a přistupuji k zářícímu.

"Kdo jsi?" ptám se a šťouchnu hlavní do bubliny, napůl v očekávání, že praskne, ale ta jenom trochu odplouvá stranou.

"Ty bys na základě svých zkušeností řekl, že jsem Bůh," odpovídá a jeho hlas mi zní uvnitř hlavy jako dunění kostelního zvonu, "ale já sám se pokládám za vědce. Jenže ty teď potřebuješ hlavně vědět, co dál, ne?"

"Po tom ti nic není."

"Omyl, po všem, co se tu děje, mi něco je, mně přísluší o všem rozhodovat, tak to vždycky bylo."

"Tedy nastal čas to změnit."

"A jak?"

"Třeba tak, že tě zabiju a pak vypustím na svobodu všechny ostatní vězně. Nebo naopak? Co myslíš?"

"Nesmysl, mě nemůžeš zabít."

"Že ne?" směji se zle, "tak sleduj," a švihnu mu zbraní po hlavě.

Zářící zmizí.

"Chyba," burácí mi v hlavě jeho hlas.

Rychle se otáčím.

Zářící se ve své bublině vznáší u dveří a vpouští dovnitř vosí jednotku se zbraněmi připravenými k palbě. Jeden z nich něco udělá a koule zeleného ohně udeří do podlahy pár centimetrů před mým nohama a vypálí do ní hlubokou díru. Přes veškerou snahu se mi nedaří ho napodobit, a tak to vzdávám.

"Fajn, takže co teď se mnou uděláte," ptám se hořce, "vrazíte mě zpátky do klece?"

"Nejspíš ne," odpovídá zářící. "Nejlepší by asi bylo tě zlikvidovat, ale já jsem sentimentální vědec. Dám ti šanci. Dovolím ti odejít," ukáže prstem na jedny z mnoha dveří, "to je cesta ven."

"A co mě čeká tam venku?"

Trochu zahanbeně pokrčí rameny. "Sám nevím."

"Velké tajemství," ušklíbnu se na něj přes hradbu hrozících hlavních. "To se mi líbí, alespoň vzhledem k okolnostem."

A tak mu zamávám na rozloučenou a vycházím určenými dveřmi do neznáma.

Experiment pokračuje.

Všude kolem je černočerná tma a ticho tak intenzivní, že ho vnímám jako nepřetržitý tok neslyšných vibrací, cílený přímo do mozku.

Zachvacuje mě panika.

Co je tohle za místo?

Otáčím se a tápu po dveřích, jimiž jsem vstoupil, avšak nikde je nenalézám. Moje ruce sahají do prázdna. Klesám na kolena a opírám se dlaněmi o pevnou zem. Oprava, snažím se o to, protože nic takového jako pevná zem tu není. Můj zděšený jekot se nese prostorem, jasně, čistě, bez ozvěny.

Kde to jsem?

"Stojíš před zrcadlem pravdy," odpovídá kdosi na mou nevyčtenou otázku.

Nevěřím. Zrcadlo? Tak mi ho ukaž!

"Ale ovšem, jenom otevři oči."

No samozřejmě! Divím se, že jsem na to nepřišel sám a potom náhle - vidím.

Vidím obrovský stroj. Spletitou soustavu různých panelů propojených chumly drátů a optických kabelů. Spousty monitorů, digitálních číselníků a blikajících kontrolků. V trubicích z čirého skla klokotají různobarevné roztoky a uprostřed toho všeho se v průzračném válci převahuje nevzhledný zvrásněný kus šedobílé hmoty. Lidský mozek. Můj.

Proboha, to jsem já! Já! To ne!

Křičím, vkládaje svou hrůzu z toho poznání do drnčení uvolněných plechů v magnetických obvodech tlumivek a traf, hučení ventilátorů, cvakání kontaktů relé a bublání v křivkách. Křičím svým strojovým hlasem, až se taví vlákna pojistek a vstupy integrovaných obvodů se zahlcují náporom protichůdných napětových signálů.

Křičím, kvílím, řvu a nepřestanu, dokud mě nevypnou.

ilustroval Jiří Grus